

משרד הכלכלה והתעשייה
הממונה על חופש המידע

2025 דוח חוק חופש המידע

מגיש: אליהו דיין, ממונה יישום חוק חופש המידע של משרד הכלכלה

תוכן עניינים

3	דבר המנהל הכללי
4	דבר הממונה על יישום חוק חופש המידע
5	חלק א – מדיניות, פעילות ותקציב
6	אודות משרד הכלכלה והתעשייה
10	מבנה ארגוני
11	עלי תפקידים בכירים
16	דרכי התקשרות
17	רשימת דברי חקיקה עיקריים
19	עיקרי פעילות מתוכננת 2026
22	חלק ב – יחידות המשרד (לפי מערכים)
23	מערך מטה
23	אגף בכיר תקשורת, הסברה וניו-מדיה
25	מינהל חירום
27	אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע
32	מערך עסקים ותעסוקה
45	מערך סחר חוץ ושיתוף פעולה בין לאומי
45	מינהל סחר חוץ
48	מינהל הפיקוח על היהלומים והיצוא הדו-שימושי
50	מערך אסטרטגיה כלכלה וחדשנות
50	אגף בכיר לאסטרטגיה ותכנון מדיניות
52	מינהל יבוא והיטלי סחר
57	מינהל אכיפה ומדידה
63	אגף חוקיות היבוא
64	מערך תעשייה
64	מינהל תעשיות
68	מטה כחול-לבן
70	הרשות לשת"פ תעשייתי
72	מינהל אזורי תעשייה
77	הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה
84	האגף לאיגוד שיתופי
88	יחידות מטה
89	אגף בכיר תקציבים והפיקוח על המחירים
90	אגף בכיר רגולציה

דבר המנהל הכללי

משרד הכלכלה והתעשייה פועל לקידום הפעילות הכלכלית במדינת ישראל, להגברת הפריור במשק, להרחבת הפעילות העסקית ולהסרת חסמים רגולטוריים המכבידים על המגזר העסקי באמצעות מגוון רחב של כלי סיוע ותוכניות אסטרטגיות לחיזוק מנועי הצמיחה מתוך תפיסה הרואה בתעשייה, בייצוא ובחדשנות מנוע מרכזי לחיזוק הכלכלה הישראלית.

במסגרת זאת המשרד הציב יעד אסטרטגי להבאת המשק הישראלי להיקף של טריליון דולר ייצוא. למימוש מטרה זו, המשרד מקדם מסלולי סיוע להגברת הייצוא ולפתיחת שווקים חדשים ליצואנים תוך דגש על פיתוח אקוסיסטם מתקדם בשישה "קלאסטרים" תחרותיים שבהם לישראל יתרון יחסי מובהק: אגריפוד-טק, בריאות, הגנה וסייבר, תעשייה מתקדמת, הייטק ודזרטק.

נוסף על כך, המשרד מחזק את המגזר העסקי באמצעות השקת מסלולי סיוע, פיתוח אזורי תעשייה, ייעוץ וליווי לעסקים הקטנים והבינוניים בהיבטי שיווק, יזמות ומימון ובין היתר, באמצעות שיתופי פעולה עם הרשויות המקומיות, מעודד אימוץ טכנולוגיות ייצור מתקדמות, ומעניק סיוע וחיזוק לכלכלה האזורית ולפעילות העסקית בפריפריה, בדגש על שיקום וחיזוק הצמיחה הכלכלית באזורי הצפון, הדרום והאזורים שנפגעו מהשפעות המלחמה.

כמו כן, המשרד ממשיך לפעול לקידום מהלכים להגברת התחרות במשק והסרת החסמים, בין היתר, באמצעות רפורמת "מה שטוב לאירופה טוב לישראל" ורפורמת "מה שטוב לאמריקה טוב לישראל" לעידוד הייבוא ולגיוון מקורותיו, במטרה לחזק את כוחו של הצרכן הישראלי. במקביל, משרד הכלכלה והתעשייה ממשיך לקדם מהלכים נוספים להגברת התחרות במשק ולהפחתת יוקר המחיה.

פעילות המשרד מבטאת את המחויבות העמוקה לפעול למען החוסן הכלכלי בישראל ולטובת כלל אזרחי המדינה ומבטאת אמון בחוסנה של החברה הישראלית ובכוחה של הכלכלה הישראלית להתחדש, לצמוח ולהמשיך ולהוביל. הנגשת פעילות המשרד וכלי הסיוע לציבור, מהווה נדבך מרכזי בעשייתנו. אנו רואים בשקיפות עיקרון מנחה ופועלים להבטיח שמידע מהימן, עדכני ונגיש אודות תכניות המשרד, שירותיו וזכויות הציבור, יהיה זמין לכלל האזרחים ולציבור הרחב.

משרד הכלכלה והתעשייה ימשיך לפעול באופן מקצועי לפיתוח ושיפור המענים בהתאם לאתגרים עמם מתמודד המשק, תוך המשך הקפדה על שקיפות והנגשת המידע לציבור. אני רואה בכך חלק בלתי נפרד מחובתנו הציבורית ומחויבותנו לשירות איכותי, יעיל ומקצועי.

בברכה,

מוטי גמיש

המנהל הכללי

דבר הממונה על יישום חוק חופש המידע

משרד הכלכלה והתעשייה רואה בנגישות המידע לציבור, בשקיפות ובשירות ערכים מרכזיים בפעילותו:

- נגישות מרבית – המידע על פעילויות המשרד זמין לכלל האזרחים
- הגברת השקיפות – השקעת משאבים משמעותיים בפרסום מידע ובהנגשתו
- שירות איכותי – מתן מענה מקצועי, יסודי ומהיר לפניית הציבור

שנת 2025 הייתה שנה עתירת פעילות בתחום יישום חוק חופש המידע במשרדנו. במהלך השנה טיפלנו במאות פניות מידע מגוונות, שנעו בין נושאים כלכליים חברתיים מרכזיים כדוגמת קמפיין "הסל הישראלי" הצרכני, מערך היתרי העסקת עובדים זרים, ואגודות שיתופיות ועד לנושאים ספציפיים יותר כמו מערכת האבחון מא"ה, תקינת תאורת LED הוצאות נסיעה לחו"ל, נגישות והתאמת מוצרים לצרכן. מגוון הפניות הזה משקף את היקף פעילותו הרחב של המשרד ואת האמון שהציבור רוחש לזכותו לדעת.

לצד הטיפול השוטף בפניות, המשיך המשרד לפעול לחיזוק שיתוף הפעולה הבין משרדי בתחום חופש המידע, לרבות תיאום מול המערך הדיגיטלי הלאומי ומול היחידה הממשלתית לחופש המידע, וכן להטמעת נהלים אחידים לטיפול יעיל ומקצועי בפניות בין יחידות המשרד השונות.

מילוי תפקיד הממונה על יישום חוק חופש המידע הוא תפקיד המחייב אחריות רבה, הן כלפי הציבור המבקש מידע והן כלפי המשרד. מילוי התפקיד נושא עמו משמעויות שונות ורחבות היקף החל מהבטחת שקיפות ממשלתית ודמוקרטית פתוחה, דרך מימוש זכויות יסוד של האזרחים, וכלה בשמירה על אמון הציבור ומוניטין המשרד.

דוח שנתי זה, המוגש כאחד מהאמצעים המרכזיים להגברת השקיפות ולהנגשת המידע לציבור, משקף את מחויבותנו המתמשכת לפעול תוך שמירה קפדנית על עקרונות חוק חופש המידע, התשנ"ח 1998.

אני מתכבד להציג בפניכם את עיקרי הפעילות בתחום זה לשנת 2025, ומתחייב להמשיך ולפעול לחיזוק השקיפות ונגישות המידע במשרד הכלכלה והתעשייה.

בברכה,

אליהו דיין

ממונה על יישום חוק חופש המידע

חלק א – מדיניות, פעילות ותקציב

אודות משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה, כמשרד הכלכלי המרכזי של ממשלת ישראל, פועל לקידום הצמיחה הכלכלית של המדינה ולחיזוק התעשייה והסקטור העסקי. פעילותו מקיפה קשת רחבה של תחומים, במטרה להבטיח צמיחה בת-קיימא, הגברת הפריון, שיפור התחרותיות במשק, וחיזוק השגשוג הכלכלי והחברתי לטובת כלל אזרחי ישראל – הן במרכז והן בפריפריה החברתית והגיאוגרפית.

המשרד שואף להצעיד את המשק הישראלי לעבר נתיב של חדשנות, יעילות וצמיחה, תוך יצירת תשתית כלכלית איתנה שתחזק את כושר התחרות של המשק הישראלי ותבסס צמיחה כלכלית בת קיימא. לשם כך, המשרד מקדם רפורמות מבניות משמעותיות הכוללות:

- הסרת חסמי ייבוא
- הרחבת התחרות בשוק המקומי
- יישום רפורמות בתקינה
- הפחתת עודף רגולציה
- פיתוח ההון האנושי והעלאת הפריון
- הגברת הייצוא, תוך סיוע לחברות ישראליות בחדירה לשווקים חדשים, הרחבת הסכמי סחר ושיתופי פעולה בין-לאומיים
- קידום חדשנות, טרנספורמציה דיגיטלית והטמעת טכנולוגיות מתקדמות בתעשייה ובמגזר העסקי.

לצד אלה, פועל המשרד למשיכת השקעות זרות והרחבת פעילות של חברות בינלאומיות בישראל, תוך יצירת מקומות עבודה חדשים וחיזוק המרחב התעשייתי והעסקי בפריפריה, בדגש על אזורי עדיפות לאומית. המשרד רואה עצמו כבית לעסקים, לתעשיינים וליזמים הפועלים לקידום הכלכלה הישראלית.

בשנים האחרונות, מקדם המשרד גם מודל קלאסטרס אזוריים וקהילות חדשנות, אשר מבוסס על חיזוק תחומי התמחות מקומיים, בניית אקוסיסטמים תומכים, ושיתוף פעולה בין התעשייה, המגזר הציבורי, האקדמיה והרשויות המקומיות. מודל זה נועד למצות את הפוטנציאל הייחודי של כל אזור בארץ וליצור צמיחה מבוזרת ואפקטיבית.

בשנים האחרונות מתפקד המשרד כגוף האמון על הבטחת רציפות תפקודית של שרשראות אספקה חיוניות, על אספקת מזון לכלל אזרחי מדינת ישראל, שמירה על מלאים אסטרטגיים וקידום היערכות המשק למצבי חירום ומשבר ולהבטחת הרציפות התפקודית בעת חירום. המשרד פעל ופועל ללא לאות למלא תפקיד זה ולהרחיב את היכולות וההיערכות לעיתות החירום בשגרה.

המשרד רואה שקיפות ונגישות כערכים מרכזיים בפעולתו. אנו משקיעים משאבים רבים בהנגשת כלל הכלים, השירותים והסיוע לציבור, ובפרט לקהלי היעד – מתוך תפיסה כי אלו הם אבני יסוד להשגת יעדי המדיניות הכלכלית של ישראל.

תקציב המשרד

תקציב על"ש, עם וללא עודפים, מול ביצוע

תקנת הרשאה - תקנה בסעיף פיתוח או תקנה בה מתוקצבת הרשאה להתחייב בתקציב מאושר

שנה 2025 קוד סעיף 38

קוד תוכנית	שם תוכנית	מקורי נטו	על"ש נטו כולל עודפים	ביצוע מחומן	יתרת התחייבויות	ביצוע כולל התחייבויות	מקורי הרשאה להתחייב	על"ש הרשאה להתחייב	ביצוע הרשאה להתחייב
	סה"כ כולל	2,185,782	1,323,377	1,047,453	14,884,917	15,932,370	1,443,434	1,927,503	1,345,187
	עידוד המגזר העסקי	1,866,332	894,183	668,928	14,844,723	15,513,652	1,443,434	1,927,503	1,345,187
384001	קידום השקעות ועידוד	1,510,713	376,117	284,826	13,796,931	14,081,756	1,275,081	1,610,895	1,035,372
384004	קידום הייצוא ועידוד	301,240	325,105	272,724	877,137	1,149,862	168,351	289,105	282,308
384009	פעולות כלליות לקידום	54,379	192,961	111,378	170,655	282,033	2	27,503	27,508
	שכר ותפעול המשרד	319,450	429,194	378,524	40,194	418,718	0	0	0
387001	שכר	208,918	224,297	220,727	705	221,432	0	0	0
387002	תפעול	110,532	204,897	157,798	39,489	197,286	0	0	0

שנה 2025 קוד סעיף 76

קוד תוכנית	שם תוכנית	מקורי נטו	על"ש נטו כולל עודפים	ביצוע מחומן	יתרת התחייבויות	ביצוע כולל התחייבויות	מקורי הרשאה להתחייב	על"ש הרשאה להתחייב	ביצוע הרשאה להתחייב
	סה"כ כולל	49,527	44,697	-14,289	2,032,020	2,017,730	109,939	335,347	335,176
	השקעה בפיתוח תשתיות	49,527	44,697	-14,289	2,032,020	2,017,730	109,939	335,347	335,176
761001	השקעה בפיתוח תשתיות	49,527	44,697	-14,289	2,032,020	2,017,730	109,939	335,347	335,176

הצעת תקציב לשנת 2026

פירוט תוכנית התקציב

שנה 2026 קוד סעיף 38

תקציב ברטו			הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	שם תוכנית	קוד תוכנית
ביצוע תקציב 2024	חוק תקציב 2025	הצעת תקציב 2026				
3,068,176	2,722,146	2,454,303	1,064,148	105,551	סה"כ כולל	
2,726,992	2,378,255	2,070,106	1,064,148	90,398	עידוד המגזר העסקי	
1,955,759	1,860,238	1,539,969	772,413	1,539,969	קידום השקעות ועידוד	384001
656,461	401,638	412,159	240,826	45,398	קידום הייצוא ועידוד	384004
114,772	116,379	117,978	50,909	45,000	פעולות כלליות לקידום	384009
341,184	343,891	384,197	0	15,153	שכר ותפעול המשד	
220,108	218,206	223,031		223,031	שכר	387001
121,076	125,685	161,166		15,153	תפעול	387002

שנה 2026 קוד סעיף 76

תקציב ברטו			הוצאה מותנית בהכנסה	הוצאה	שם תוכנית	קוד תוכנית
ביצוע תקציב 2024	חוק תקציב 2025	הצעת תקציב 2026				
134,848	451,124	430,982	368,987	150,268	סה"כ כולל	
134,848	451,124	430,982	368,987	150,268	השקעה בפיתוח תשתיות	
134,848	451,124	430,982	368,987	150,268	השקעה בפיתוח תשתיות	761001

תקציב על"ש, עם וולא עודפים, מול ביצוע (אש"ח)

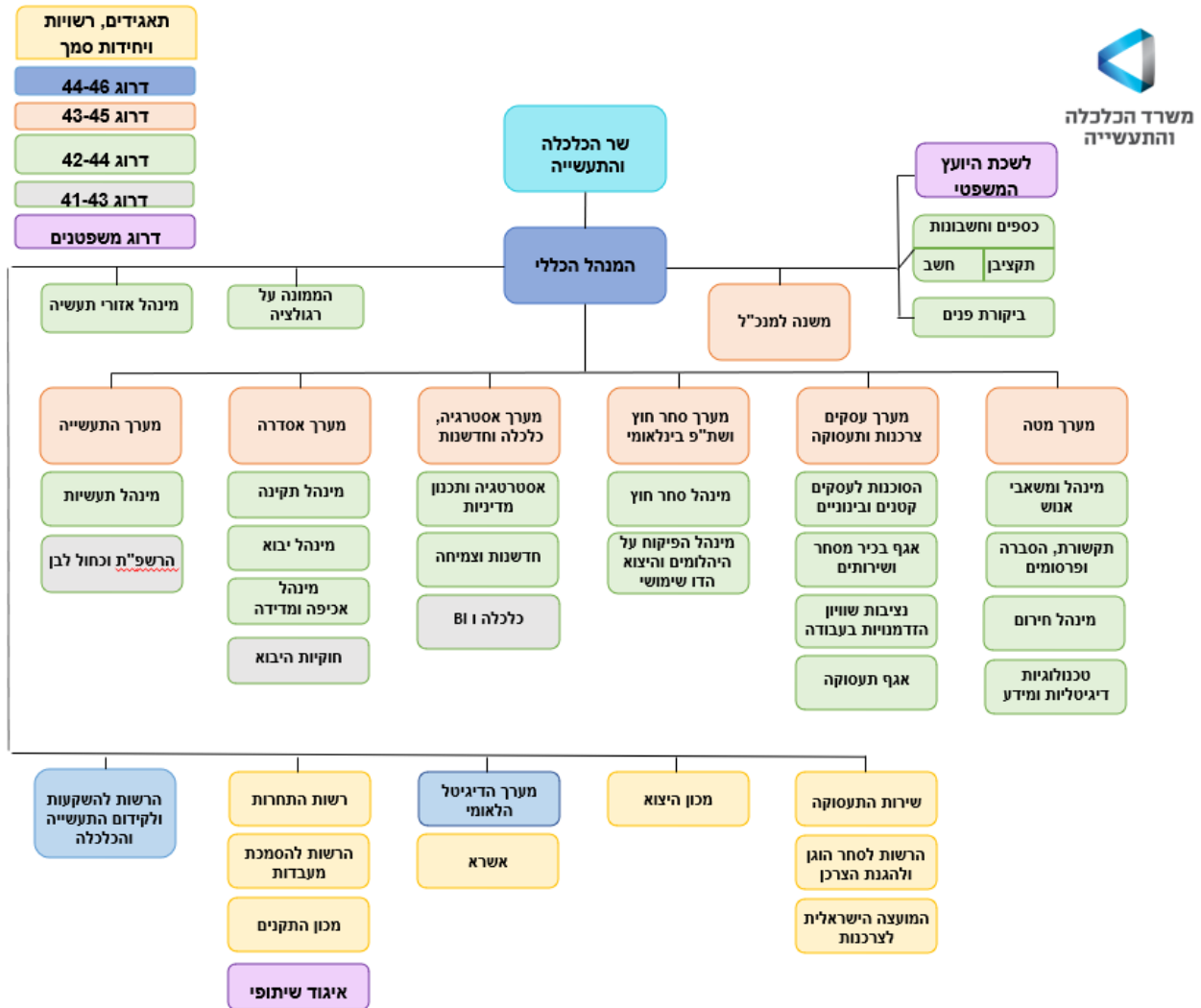
תקנת הרשאה - תקנה בסעיף פיתוח או תקנה בה מתוקצבת הרשאה להתחייב בתקציב מאושר

שנה 2024 קוד סעיף 38

קוד תקנה	שם תקנה	מקורי נטו	על"ש נטו כולל עודפים	ביצוע מוזמן	יתרת התחייבויות	ביצוע סלל התחייבויות	מקורי הרשאה להתחייב	על"ש הרשאה להתחייב	ביצוע הרשאה להתחייב
	סה"כ כולל	2,502,500	3,044,631	2,767,547	14,281,482	17,049,029	329,920	673,318	630,169
	עידוד המגזר העסקי	2,253,837	2,640,276	2,440,615	14,208,452	16,649,067	329,920	673,318	630,169
384001	קידום השקעות ועידוד	1,906,064	1,992,162	1,955,759	13,138,563	15,094,322	246,367	368,134	362,490

מבנה ארגוני

עלי תפקידים בכירים

שר הכלכלה והתעשייה	חה"כ ניר ברקת
המנהל הכללי	מוטי גמיש
ראשת מערך מטה סמנכ"לית בכירה למינהל ומשאבי אנוש מנהלת מינהל אכיפה ומדידה	נאוה זקן
מנהל הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה	שלמה אטיאס
מנהל מערך אסדרה	ינון אלרועי
היועצת המשפטית	גלית יעקובוב
מנהל מערך ייצוא ושת"פ בינ"ל מנהל מינהל סחר חוץ	רועי פישר
מנהל מערך עסקים ותעסוקה	רן יחזקאל
מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים	יצחק קסנר
מנהלת מערך אסטרטגיה, כלכלה וחדשנות סמנכ"לית בכירה אסטרטגיה ותכנון מדיניות	מיכל פינק
חשב המשרד	אהרון עבאדי
מנהל מינהל ייבוא והיטלי סחר	דני טל
מנהלת אגף בכיר טכנולוגיות ומערכות מידע	חלי פטמן
ראש אגף בכיר תקשורת הסברה ופרסומים	שירה קוה
מנהל מינהל חירום	מיכל קלה בן חמו
מנהל אגף בכיר תקציבים	פבריס משה אוזן
מנהל מינהל תקינה	איגור דוסקלוביץ
מנהל אגף בכיר מסחר ושירותים	דורון חמו
רשמת האגודות השיתופיות	טלי כהן ארפי
מנהלת מינהל הפיקוח על היהלומים והיצוא הדו-שימושי	נטלי חן גוטמן
נציב שוויון הזדמנויות בעבודה	פיראס פראגי
מנהלת מערך תעשייה	נורית צור רבינו
מנהל מינהל אזורי תעשייה	אלי כהן
ממונה חופש המידע	אלעד ארליך

יישום חוק חופש המידע 2025

חופש מידע 2025 - סקירה כללית

302

סה"כ בקשות הוגשו/שטופלו
בשנת 2025

מהירות: 172

בקשות טופלו
טופלו בתוך
עד 15 ימים

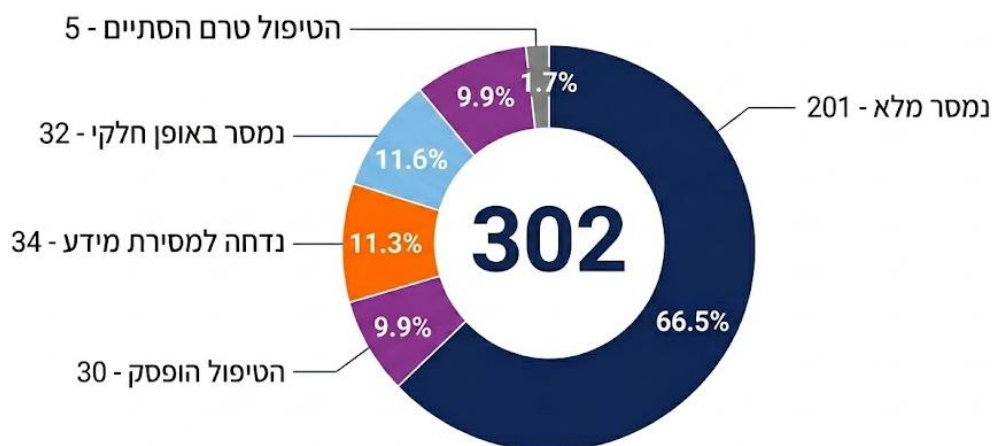
יעילות: 201

בקשות נמסרו
במלואן

אופן המענה לבקשות 2025

עילות דחייה מרכזיות 2025

(סך הכל: 66 מקרים)

<p>28 מקרים: סעיף 8(ב)(3) - המידע אינו מצוי או ניתן לאתרו</p> 	<p>9 מקרים: סעיף 8(ה)(5) - המידע נוצר בידי אחרת</p>	<p>9 מקרים: סעיף 9(ב)(2) - מדיניות בשלבי עיצוב</p>	
	<p>5 מקרים: סעיף 9(א)(3) - פגיעה בפרטיות</p>	<p>4 מקרים: סעיף 28 - </p>	<p>4 מקרים: סעיף 14 - בפרסיות </p>
	<p>4 מקרים: סעיף 14 - החוק אינו חל</p>	<p>7 מקרים: עילות אחרות 2: 9(b)(6) , 8(f)(4) 3: 8(b)(2)</p>	
	<p>4 מקרים: סעיף 20 - קיים חסדר אחר</p>		

דוח אגרות חופש מידע 2025

90

בקשות בגינן
נגבתה אגרה

₪ 2,070

סכום אגרות
שנגבה

דרכי התקשרות

דרכי התקשרות

משרד הכלכלה והתעשייה

מוקד כללי

למשרד הכלכלה והתעשייה

6680*

אתר משרד הכלכלה והתעשייה

www.gov.il/he/Departments/ministry-of-economy

ממונה על העמדת מידע לציבור

דוא"ל התקשרות עם הממונה על חופש המידע

hofesh.meda@economy.gov.il

כתובת

רחוב בנק ישראל 5
ירושלים 9195021

דוח חוק חופש מידע

דוח חוק חופש מידע יפורסם באתר אינטרנט של משרדנו

לשירותכם בכל שאלה או בקשה הקשורה לחופש מידע ושקיפות

רשימת דברי חקיקה עיקריים

1. חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951
2. חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954
3. חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993
4. חוק רכישת מפעלים בידי עובדיהם (מקרים מיוחדים), תשמ"ז-1987
5. חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988
6. חוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959
7. חוק התקנים, תשי"ג-1953
8. פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979 – וצווים שהוצאו מכוחה, כגון:
  - ✓ צו יבוא חופשי, תשע"ד-2014
  - ✓ צו יבוא חופשי, תשס"ז-2006
  - ✓ צו יבוא אישי, תשע"ט-2019
  - ✓ צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו שימושיים), תשס"ו-2006
  - ✓ צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא בתחום הכימי, הביולוגי והגרעיני), תשס"ד-2004
9. חוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו תשי"ד-1954 סעיף 2(א) לחוק (רק בהיבט היתר מוצרים ליצוא)
10. חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992, לעניין:
  - ✓ רכש גומלין – תקנות חובת המכרזים (חובת שיתוף פעולה תעשייתית), תשס"ז-2007
  - ✓ המלצה לפטור ממכרז באזורי תעשייה – תקנה 25(5) ו-11 לתקנות חובת המכרזים תשנ"ג-1993
11. חוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, תשנ"א-1991
12. חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996
13. חוק בשר ומוצריו, תשנ"ד-1994
14. חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997
15. חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים), תשכ"ה-1965
16. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 – לעניין:
  - ✓ צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979
  - ✓ צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986
17. חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 – החוק ותקנותיו כעיקרון באחריות ביצועית של הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן למעט צו הגנת הצרכן (סימון טובין)(סימון טובין במחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל הוראת שעה), תשע"ז-2017, שהינו באחריות משותפת עם משרד הכלכלה והתעשייה.
18. פקודת האגודות השיתופיות
19. חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 – הביצוע בידי רשות התחרות
20. פקודת המלט, 1944
21. פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] – סעיף 2א מועצות מקומיות תעשיות
22. חוק זכיון ים המלח, תשכ"א-1961 – סמכות "שר הפיתוח" מצויה היום בידי שר הכלכלה והתעשייה

23. חוק קידום התחרות בענף המזון, תשע"ד-2014 – הביצוע מצוי בידי רשות התחרות והרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן
24. חוק קביעת מועד כניסה לתוקף של הוראות סימון מזון ארוז מראש, תשע"ה-2014
25. חוק הגבלת משקל בתעשיית הדוגמנות, תשע"ב-2012
26. חוק המועצה הישראלית לצרכנות, תשס"ח-2008
27. פקודת המשקלות והמידות
28. חוק מוסר תשלומים לספקים, תשע"ז-2017
29. חוק להקלת נטל האסדרה בעסקים (איחוד שלטים), תשע"ז-2017
30. חוק לעידוד של שילוב וקידום של נשים בעבודה ושל התאמת מקומות עבודה לנשים, תשס"ח-2008

עיקרי פעילות מתוכננת 2026

1. **צמיחה כלכלית וקידום הייצוא על בסיס יתרונות יחסיים תחרותיים (ה"קלאסטרים") – הגדלת וגיוון יעדי הייצוא וחיזוק הפעילות הכלכלית הבין-לאומית תוך פתיחת נספחויות**
  - הרחבת הכיסוי העולמי של מינהל סחר חוץ - הגדלת הנוכחות והיכולת הביצועית בשוקי יעד נוספים, באמצעות חיזוק והרחבת מערך הנספחים הכלכליים.
  - הרחבת ערך סיפורי ההצלחה - הגדלת מספר וערך העסקאות שנוצרו באמצעות חיבורים עסקיים של הנספחים הכלכליים בין חברות זרות וישראליות.
2. **פיתוח קלאסטרים ומנועי צמיחה כלכליים ארציים ואזוריים**
  - גיבוש ועדכון תוכניות סיוע ייעודיות לחברות יצואניות בתחומי הקלאסטרים, בהתאם לצרכי התעשייה.
  - הקמה והפעלה של מרכזי היתרים בהתאם להחלטת ממשלה 3265 - הקמת מרכז לקידום היתרים בגליל המזרחי והמשך הפעלת המרכז בגליל המערבי.
  - פיתוח כלי צמיחה ממשלתיים חדשים בתוך המשרד ובשותפויות, בהתבסס על צרכים שעולים מעבודת השטח של קהילות החדשנות ומנהלי הקלסטרים.
3. **קידום החדשנות והבינה מלאכותית והטמעתן במגזר העסקי**
  - מכרז חדש להפעלת קהילות חדשנות 2.0 - הקמה וייעול של אקוסיסטם חדשנות בתחומי הקלאסטרים לעודד צמיחה וייצוא מוגברים.
  - הפעלת מרכז לתעשייה מתקדמת לקידום תעשייה 5.0 במשק הישראלי.
  - קידום המחשוב בקרב עסקים קטנים ובינוניים (הוראת מנכ"ל 4.56) - מענקים להטמעת מערכות מחשוב וכלים דיגיטליים.
4. **תכנון, פיתוח ושיווק אזורי תעשייה**
  - פיתוח קרקע לתעשייה - פיתוח אזורי תעשייה חדשים והרחבת אזורי תעשייה קיימים, בדגש על חיזוק הצפון והדרום כאזורים שנפגעו מהמלחמה.
  - תכנון אזורי תעשייה כמנועי צמיחה - תקצוב והתנעה של 6 תוכניות בניין עיר (תב"ע) חדשות לתעשייה בכ-25 מיליון ₪.
5. **"מה שטוב לאירופה וארה"ב טוב לישראל" – הפחתת הריכוזיות, פירוק מונופולים והסרת חסמים בקרב יצרנים, ספקים וקמעונאים**
  - הטמעה ויישום של רפורמת "מה שטוב לאירופה טוב לישראל".
  - הרחבת בדיקות האפקטיביות של הרפורמה במגוון תחומים - תמרוקים, מזון ותקינה.
  - חלוקת מכסות בהליך תחרותי - חלוקת רישיונות בכפוף לזכייה במכסה במסגרת וועדת מכסות.

- גיבוש המלצות לייבוא אישי כמרכיב משלים להגברת התחרות במגוון תחומים, ביניהם רכב, תקשורת ותקינה.
- 6. **הגברת התחרות במשק תוך עידוד הייבוא, גיוון מקורותיו וכניסת שחקנים לשווקים מקומיים**
  - הגשת הצעת חוק "מה שטוב לארה"ב טוב לישראל" לכנסת.
  - הפעלת מרכז מידע ליבואנים ומתן סיוע ביישום הרפורמה בייבוא.
- 7. **קידום צרכנות נבונה תוך שמירה על סחר הוגן והשקת "הסל של ישראל" לטובת הגברת התחרות בין הקמעונאים**
  - פרסום קמפיין "הסל של ישראל" - יציאה להליך תחרותי בין רשתות הקמעונאות להורדת מחיר סל המוצרים.
  - ביצוע ביקורות פיקוח ואכיפה בשווקים על מחירים בפיקוח וצעצועים מסוכנים.
  - הצעת חקיקה עדכנית לתזכיר חוק צעצועים מסוכנים.
- 8. **"מרקטפלייס לתעסוקה" – חיזוק ההתאמה בין היצע העובדים לצורכי המעסיקים, תוך העלאת איכות התעסוקה ופיתוח מיומנויות בקרב המועסקים**
  - פרסום הוראת מנכ"ל 1.8 לשנת 2026 - גיבוש תוכנית תמיכה להכשרות בשיתוף מעסיקים, להשמת עובדים חדשים במשרות איכותיות ובפריון גבוה, בדגש על אוכלוסיות יעד.
  - אכיפת חקיקת השוויון בעבודה במשק הישראלי - באמצעות ייעוץ משפטי, מתן צווים למעסיקים, הליכים משפטיים ותובענות ייצוגיות וגישור.
  - קידום חוסן ארגוני ורציפות תפקודית על ידי עידוד תוכניות הטמעת גיוון והכלה, ויישום החלטת ממשלה 550.
- 9. **הבאת עובדים זרים לשם הגדלת היצע המועסקים, חיזוק הכלכלה ושמירה על רציפות תפקודית במשק**
  - גיבוש המלצות לעניין עובדים זרים קיימים, להסדרת העסקתם באופן אחיד ושקוף בכלל ענפי המשק, תוך שמירה על זכויותיהם וחיזוק האכיפה.
  - מיצוי מיטבי של המכסות הקיימות להיתרי העסקת עובדים זרים בענפי התעשייה, המסחר, השירותים והמסעדות.
- 10. **עידוד השקעות, חיזוק יכולות הייצור והעלאת פריון העבודה במשק**
  - הפעלת מסלול ייצור מתקדם להעלאת הפריון (הוראת מנכ"ל 4.68) - לעידוד השקעות הון במפעלי תעשייה בדגש על פריפריה.
  - הפעלת מסלול סיוע לתעשייה להסתגלות לאור העלייה במס הבלו - "מס פחמן" (הוראת מנכ"ל 4.79).
  - ביצוע קמפיינים לעידוד תעשייה ורכש כחול-לבן כתמיכה בתעשייה המייצרת בישראל.
  - חתימה וחידוש הסכמי מסגרת אסטרטגיים עם חברות זרות מחויבות ברכש גומלין.

- גיבוש והובלת צוות בין-משרדי לבחינת האפשרות לכינון אזור סחר חופשי למשקיעים זרים בענף היהלומים.

11. חיזוק התעשייה והעסקים בצפון ובדרום לאור המלחמה ומימוש פוטנציאל הצמיחה שלהם

- הפעלת תוכנית "תנופה לצפון" למשיכת השקעות למפעלי תעשייה בצפון, בהתאם להחלטת ממשלה 3265.
- הפעלת תוכנית "תנופה לצפון" להאצה וצמיחה של עסקים ויצירת משרות בשכר גבוה ביישובי הצפון (הוראת מנכ"ל 4.85).
- מיצוי זכויות באמצעות אשכולות גליל מזרחי וגליל מערבי, בהתאם להחלטת ממשלה 3265.
- "עושים עסק צמודי גדר" (החלטת ממשלה 3841) - הרשויות המקומיות יגישו פרויקטים לקידום עסקים קטנים ובינוניים בתחומן.
- סיוע לעסקים בבעלות משרתי מילואים (החלטת ממשלה 2540).
- גיבוש והפעלת מסלול תמריצים לעידוד השקעות יצרניות ולחיזוק האטרקטיביות של המדינה לפעילות חברות בינלאומיות בעלות פעילות תעשייתית משמעותית (Pillar 2).
- בהתאם להחלטת ממשלה 3841, הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תגבש הוראת מנכ"ל הכוללת תוכנית סיוע לעסקים קטנים ובינוניים לטובת האצת הצמיחה העסקית ביישובים צמודי גדר.

12. שיפור הסביבה העסקית וחיזוק התחרותיות בדגש על עסקים קטנים ובינוניים תוך העמקת השותפות עם השלטון המקומי

- קידום מיזמי סיוע לעסקים קטנים ובינוניים (הוראת מנכ"ל 4.60).
- "עושים עסק ארצי" - תוכנית לשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות לטובת פעילויות סיוע לעסקים קטנים ובינוניים בתחומן.
- החלפת מודל המעוף תוך שינוי תמהיל השירותים והעמקת שיתוף הפעולה עם הרשויות המקומיות.
- מעוף - פיתוח אזורי.

13. קידום דיגיטציה ושיפור השירות למגזר העסקי, לציבור האזרחים והצרכנים ולגורמי הממשלה השונים

- פיתוח מערכת BI המאגדת מידע רב על העסקים ומנועי הצמיחה בישראל, בחלוקה גיאוגרפית ולפי קלאסטר.
- הפעלת מערכת הרפורמה בייבוא וביצוע בקרות על הצהרות יבוא המיובאות במסגרתה.

14. הגברת החוסן והמוכנות לחירום בהיבטים משקיים וכלכליים

- היערכות המשרד לרעידת אדמה.
- פיקוח ובקרה על מלאי מזון אסטרטגי לחירום, היערכות, אחזקה ורענון של מלאי מזון ממשלתי. קידום מוכנות המפעלים החיוניים לחירום.

חלק ב – יחידות המשרד (לפי מערכים)

מערך מטה

אגף בכיר תקשורת, הסברה וניו-מדיה

אגף התקשורת וההסברה מוביל את כלל פעילות התקשורת של משרד הכלכלה והתעשייה - לרבות דוברות, פרסום, ההסברה והדיגיטל. האגף פועל לקידום מדיניות המשרד, לחיזוק הקשר עם הציבור ועם התקשורת, ולהנגשת מידע באופן שוטף - הן בשגרה והן בחירום.

דוברות ויחסי ציבור

- הפצת הודעות לעיתונות וייזום סיקור תקשורתי לפעילות המשרד
  - ליווי סיורים, כנסים, ראיונות והופעות פומביות של השר ונציגי המשרד
  - תיאום תדרוכים, טיפול בפניות כתבים וניהול תגובות תקשורתיות בזמן אמת
  - שמירה על קשר שוטף עם לשכת השר, לשכת המנכ"ל, ראשי מינהלים ויחידות המשרד
  - פרסום והסברה
  - ייזום והפקת קמפיינים בערוצים המסורתיים והדיגיטליים - בשיתוף לשכת הפרסום הממשלתית
  - פרסום מודעות ומכרזים בעיתונות הכתובה
- בשנת 2025 הופקו קמפיינים בנושאים מגוונים בהם: צמיחה לעולם ופיילוטים (תוכניות ליצואנים של מינהל ס"ח), גיוס עובדים בתעשייה יחד עם התאחדות התעשיינים, גיוס קורס צוערים, סיוע להתמודדות עם מס פחמן, שופינג איי-אל, קמפיין מילואימניקים - נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, אות המעסיק השוויוני.

נתוני פעילות שנתית (2025) :

114 הודעות לעיתונות ✓

63 מודעות פרסום ✓

611 פניות עיתונאים שטופלו ✓

9 קמפיינים תקשורתיים ✓

ניו-מדיה ותקשורת דיגיטלית : ✓

✓ האגף מפעיל את מערך הדיגיטל והניו-מדיה של המשרד, הכולל שמונה ערוצי סושיאל מדיה - שבעה בעברית ועמוד פייסבוק בערבית (שנפתח באפריל 2024). ערוצים אלו מהווים פלטפורמה נגישה, עדכנית וישירה להעברת מסרי המשרד לציבור הרחב, לצד קידום ממוקד לקהלי יעד לפי צורך.

✓ הפעילות הדיגיטלית משמשת פלטפורמה מרכזית להעברת מידע עדכני לציבור, לקידום קמפיינים ויוזמות ממשלתיות, להנגשת שירותי המשרד וליצירת קשר ישיר עם אזרחים, עסקים וקהלי יעד מגוונים.

הנכסים הדיגיטליים של המשרד :

כמות עוקבים	כלי
90,255	פייסבוק (עברית)
4,165	פייסבוק (ערבית)
8,876	אינסטגרם
7,317	טוויטר
3,468	טיקטוק
7,556	לינקדאין
1,190	יוטיוב
1,209	ת'רדס

פניות שהתקבלו דרך ערוצי ניו-מדיה בשנת 2025 : 161 פניות

מינהל חירום

ייעוד: מינהל החירום מהווה הגורם המקצועי והביצועי המרכזי את היערכות המשרד למצבי החירום השונים וליישום מדיניות הנהלת המשרד בשעת חירום על מנת להבטיח את המשך מתן השירותים שבאחריות המשרד וסיוע בשמירה על הרציפות התפקודית של המשק האזרחי בשעת חירום.

המינהל פועל בשיתוף הגורמים הממלכתיים המוסמכים האחראיים למתן הנחיות בתחום החירום במדינת ישראל: רשות לאומית לחירום (רח"ל), פיקוד העורף, המשרד לביטחון לאומי ועוד.

במינהל החירום פועלת הרשות העליונה למזון ומשק כללי (משכ"ל) כחלק ממערך משק לשעת חירום (מל"ח).

הרשות העליונה למזון ומשק כללי

תפקידים מרכזיים בשגרה

- ✓ ביצוע ביקורות רציפות תפקודית במפעלים החיוניים שבאחריות המשרד
- ✓ ביצוע ביקורות מוכנות ברשות המקומית/תא מזון משכ"ל בהובלת רשות חירום לאומית (רח"ל) ופיקוד העורף
- ✓ הגדרה, אפיון וביצוע ביקורות רציפות תפקודית בסניפי רשתות השיווק שהוגדרו כ " סניפי ברזל"
- ✓ אחזקה וניהול מלאי אסטרטגי של מוצרי מזון חיוניים לשע"ח
- ✓ מתן המלצות לריתוק רכב וצמ"ה של ה"מפעלים החיוניים" שבאחריות המשרד למול משרד התחבורה וצה"ל
- ✓ מתן המלצות להכרזה על "מפעלים חיוניים" למול היחידה לכוח אדם לשע"ח במשרד העבודה
- ✓ השתתפות בתרגילי חירום לאומיים ומשרדיים

תפקידים מרכזיים בחירום

- ✓ תאום הספקת מוצרי מזון ומשק כללי (משכ"ל) חיוני במשק באמצעות המפעלים החיוניים שבאחריות המשרד על מנת לאפשר אספקה חופשית ככל הניתן של מוצרי מזון ומשכ"ל חיוניים לאוכלוסייה בכל חלקי הארץ ועד למדפי רשתות השיווק.
- ✓ סיוע למפעלים חיוניים שבאחריות המשרד להמשך פעילות ורציפות תפקודית במטרה לצמצם ככל האפשר את הנזקים העלולים להיגרם להם ולכלכלת המדינה כתוצאה ממצב החירום.
- ✓ ניהול "מרכז הפעלה רשותי", גיבוש תמונת מצב אספקת מזון במדינה בסיוע תאי מזון ברשויות המקומיות ובמפעלים החיוניים ומתן מענה לפערים בנושא בסיוע רשות החירום הלאומית וגורמים נוספים.

היערכות המשרד לאירועי חירום

מינהל החירום מופקד על היערכות המשרד למצבי חירום ולשמירת רציפותו התפקודית במצבים אלו. במסגרת זו נערכות הפעולות הבאות:

- ✓ קביעת נהלי עבודה לשעת חרום עבור כלל המערכים במשרד.
- ✓ ניהול ואחזקת "מרכז הפעלה משרדי" והיערכות לתפעולו בשעת חירום.
- ✓ אפיון אמצעים הנדרשים להמשך רציפות תפקודית בשע"ח.
- ✓ ביצוע תרגילי חירום משרדיים והשתתפות בתרגילים לאומיים.

מבצע "עם כלביא"

במהלך המבצע פעל המשרד ומינהל החירום בשיתוף גורמי החירום במדינה בנושאים הבאים:

- ✓ איוש "מרכז ההפעלה" המשרדי 24/7 למתן מענה רציף במהלך כל המבצע.
- ✓ ביצוע הערכות מצב עיתיות ויומיות בראשות השר/ מנכ"ל המשרד והמערכים השונים לגיבוש תמונת מצב והמשך הרציפות התפקודית של כלל מינהלי המשרד והמשך מתן מענה מקצועי בהתאמה למצב החרום.
- ✓ גיבוש יומי של תמונת מצב אספקות המזון במדינה באמצעות תאי המזון ברשויות המקומיות, רשתות השיווק והמפעלים החיוניים.
- ✓ פיקוח ובקרה הדוקים על מלאי המזון האסטרטגיים.
- ✓ מתן מענה ופתרון לפערים שעלו מ"מפעלים החיוניים" ומכלל מפעלי התעשייה.

אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע

ייעוד: אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע מתמחה ביצירת תשתיות דיגיטליות עדכניות תומכות לפעילות הנהלת המשרד ויחידותיה. האגף מקדם חדשנות, יוזמות טכנולוגיות מעולם המחר ופיתוח מערכות תומכות תהליכים על מנת לתת ערך מוסף משמעותי לקידום יעדי המשרד. האגף שם לעצמו למטרה להנגיש את המערכות "מכל מקום, בכל זמן ומכל מכשיר", תוך שמירה על המידע אמין, זמין, ועומד בתקני אבטחה מתקדמים. בשנה האחרונה החל באגף תהליך מעבר לעבודה על בסיס תפוקות ותוצרים כדי להפוך את מתן השירות ליחידות המשרד יעיל, מהיר ומקצועי עוד יותר.

פעילויות מרכזיות בשנת 2025

יישומים

- ✓ המשך פיתוח מערכת-GIS לקבלת החלטות על בסיס מידע גיאוגרפי בזמן אמת בשגרה ובחירום ובחירום.
- ✓ רפורמה ביבוא – מה שטוב לאירופה טוב לישראל
- ✓ פיתוח תהליכי עבודה חדשים במנהל אזורי תעשייה
- ✓ פיתוח מערכת BI לניהול התקציב המשרדי
- ✓ הקמת מערכת אכיפה לסחר הוגן
- ✓ הקמת מערכת תיק מועדון
- ✓ יהלומים – מערכת קימברלי

שינויים ותוספות במערכות קיימות

- ✓ אזורי תעשייה
- ✓ משאבי אנוש
- ✓ דו-שימושי
- ✓ אכיפה במסחר

פיתוח ותחזוקה למערכות ואתרי המשרד

- ✓ סחר חוץ
- ✓ אזורי תעשייה
- ✓ מינהל משאבי אנוש
- ✓ לשכה משפטית
- ✓ מינהל יבוא
- ✓ מינהל תעשיות
- ✓ רשפ"ת

- ✓ אזורי תעשייה
- ✓ כחול לבן
- ✓ יהלומים
- ✓ אגודות

הגירה לענן והמשך פיתוח מערכות בענן

- ✓ המשך תכנית הגירה כללית לענן הממשלתי
- ✓ המשך פיתוח מערכת אזורי תעשייה בענן
- ✓ המשך פיתוח מערכת GIS בענן

אבטחת מידע

- ✓ הוספת תקן ISO – 27032 ניהול אירוע אבטחת מידע
- ✓ שותפות בהגשמת יעדי המשרד באמצעים דיגיטליים
- ✓ הלקוח במרכז – צמצום הפערים בין הרצוי למצוי
- ✓ הובלת קידמה וחדשנות בעולם הטכנולוגי
- ✓ שילוב אבטחת מידע, שמירה על הפרטיות וסייבר כחלק אינטגרלי מתהליכי האגף
- ✓ עמידה בתקנה 16 לחוק הגנת הפרטיות
- ✓ בדיקות חדירות

תשתיות

- ✓ הקמת אזור נחיתה ממשלתי בענן
- ✓ גיבוי למערכות בענן הציבורי-נימבוס
- ✓ המשך העלאת פרויקטים GIS ואזורי תעשייה לענן
- ✓ המשך הקמת סביבת פיתוח/ייצור בענן
- ✓ המשך הקמת סביבת תשתיות בענן

יעדים לשנת 2026

- ✓ בניית כלים להנהלה וליחידות המשרד כדי לקבל החלטות מקצועית על בסיס אגם מידע משרדי
- ✓ ביצוע מיגרציה מבוקרת של תשתיות המשרד והיישומים עליהם לענן הממשלתי - נימבוס
- ✓ פיתוח וביצוע ש"ושים למערכות מידע ליחידות המשרד תומכות למטרות היעדים ו-"אבנים הגדולות" של המשרד במתודולוגיה אגילית
- ✓ תחזוקה ושמירה על אמינות, יציבות ואבטחה של כל מערך הדיגיטלי שהמשרד נשען ונתמך עליו
- ✓ שילוב אבטחת מידע, שמירה על הפרטיות וסייבר כחלק אינטגרלי מתהליכי האגף

פעילות מרכזית לשנת 2026

יישומים

- פיתוח תהליכי עבודה חדשים במנהל אזורי תעשייה
- רפורמה ביבוא – מה שטוב לאירופה טוב לישראל
- רפורמה ביבוא – מה שטוב לאמריקה טוב לישראל
- אגף תקציבים – הקמת אפליקציית analysis chat
- איפון תהליכי עבודה רוחביים במערך תעשיות
- מנהל אכיפה ומדידה
- הקמת מערכת עובדים זרים
- הקמת מערכת מטאור
- הקמת מערכת חדשה לסוכנות לעסקים קטנים

שינויים ותוספות במערכות קיימות

- התממשקות למערכת מטאור
- כלי סיוע – מקצה 2026
- פיתוח מודולים חדשים באזורי תעשייה
- חירום – התאמת מל"ח לדרישות חירום נוספות

תשתיות

- ✓ תחזוקת אזור נחיתה ממשלתי בענן
- ✓ גיבוי למערכות בענן הציבורי-נימבוס
- ✓ המשך העלאת פרויקט אזורי תעשייה לענן
- ✓ המשך הקמת סביבת פיתוח/ייצור בענן
- ✓ המשך הקמת סביבת תשתיות בענן

אבטחת מידע

- ✓ הוספת שני תקנים : ISO – 42001 , ISO-27017
- ✓ שותפות בהגשמת יעדי המשרד באמצעים דיגיטליים
- ✓ הלקוח במרכז – צמצום הפערים בין הרצוי למצוי
- ✓ הובלת קידמה וחדשנות בעולם הטכנולוגי
- ✓ שילוב אבטחת מידע , שמירה על הפרטיות וסייבר כחלק אינטגרלי מתהליכי האגף
- ✓ הוספת כלי אבטחת מידע

- ✓ חיזוק אבטחת מידע בענן
  - ✓ תיקון מספר 13 לחוק הגנת הפרטיות
  - ✓ בדיקות חדירות
- בדיקות חדירות

מאגרי מידע			
שם מנהל המאגר	תיאור מאגר	שם יחידה	שם מאגר המידע
טלי ארפי כהן	רישום אגודות שיתופיות טיפול בשעבודים פרוקים מאזונים תביעות משפטיות	רשם האגודות השיתופיות	מאגר רשם האגודות השיתופיות
נאוה זקן	מעקב השתלמויות עובדי המשרד ואישורי תשלום למדריכים	מנהל משאבי אנוש	מאגר תיק עובד
נאוה זקן	רשימת חברות ותחנות דלק	מנהל אכיפה מסחר ומדידה	מאגר אכיפת חוקים במסחר
חלי פטמן	מספר ישות משפטית, נתונים חברה כלליים, פרטי קשר ובעלים, נתוני סיוע ונתונים כלליים בהתאם ליחידות המשרד הפועלות מולם	אגף טכנולוגיות דיגיטליות	מאגר שמות עסקים וחברות
שלמה אטיאס	תאגידיים המקבלים סיוע בהשקעות והנחות מס על פי חוק עידוד השקעות הון.	מרכז השקעות	מאגר מרכז השקעות
אורי שמרלינג	מערכת אישורי קב"ט	ביטחון	מאגר קב"ט המשרד
רן יחזקאל	מאגר ספקים ולקוחות	הסוכנות לעסקים קטנים	מאגר הסוכנות לעסקים קטנים
איגור דוסקלוביץ	רישום יבואנים המייבאים טובין שחל עליו תקן	מנהל תקינה	מאגר תקינה
	ניהול כלל הצרכנים בעל תו מיוצר בישראל	יחידת כחול לבן	מאגר כחול לבן
נטלי גוטמן חן	רישום יהלומנים	הפיקוח על היהלומים	מאגר יהלומים
נורית צור רבינו	רישום בקשות מגרשים וקרקעות	מינהל אזורי תעשייה	מאגר אזורי תעשייה
יובל אברהם	רישום תיקים בלשכה משפטית (תביעה ופילי)	לשכה משפטית	לשכה משפטי
רועי פישר	מאגר סחר חוץ	מינהל סחר חוץ	סחר חוץ
ניצן קרסנטי	ניהול השוטף של הקהילה כמפעיל מורשה מטעם משרד הכלכלה והתעשייה	אסטרטגיה	קהילות

נורית צור רבינו	מאגר לניהול לקוחות רשת"פ	רשת"פ	רשת"פ (הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי)
--------------------	--------------------------	-------	--

מערך עסקים ותעסוקה

דו"ח פעילות שנתי מקיף לשנת 2025

סיכום מנהלים

שנת 2025 עמדה בסימן התמודדות מתמשכת עם אתגרי מלחמה, לצד תנופת פיתוח, חדשנות דיגיטלית וחיזוק החוסן הלאומי של ענפי העסקים, המסחר והתעסוקה בישראל. מערך עסקים, ותעסוקה, על כלל אגפיו, העניק בשנה זו מעטפת תמיכה רחבה לאלפי יזמים, עסקים קטנים ובינוניים ולתעסוקה במגזר העסקי.

תמיכה ישירה ורציפות עסקית:

למעלה מ-56 אלף יזמים ובעלי עסקים נעזרו בשירותי מערך "מעוף" ובכלים הדיגיטליים של הסוכנות (המשלבים את הפעילות הפיזית של מעוף לצד הפעילות הדיגיטלית של מערכת BizData), תוך מתן דגש מיוחד על אזורי לחימה (עוטף עזה והצפון) וקידום שוויון מגדרי, כאשר כ-50% מהמשתתפים בפעילויות השונות היו נשים.

סיוע ממוקד בצפון ובדרום:

במסגרת החלטת הממשלה 3265, הופעלו תוכניות סיוע בצפון בהיקף כולל של כ-35 מיליון ₪, הכוללות מענקי חזרה לפעילות, תקציבים מוניציפליים ממוקדים והקמת פלטפורמת "הבית לעסקים".

חדשנות דיגיטלית ומחקר פורץ דרך:

השקת מערכת "ביזדאטה" (BizData) מבוססת הבינה המלאכותית, אשר שירתה כ-8,000 משתמשים רשומים פעילים בסוף שנת 2025.

הנגשת מימון ואשראי:

הרחבת הגישה לאשראי דרך קרן המדינה ובמסגרת תוכנית SAWA לנשים מהמגזר הערבי (מתן 1,320 הלוואות בהיקף של 12.7 מיליון ₪ בשנת 2025 כפי שמפורט בטבלאות), לצד מיזמים משותפים עם המגזר השלישי והפרטי.

שוויון הזדמנויות בעבודה:

נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה רשמה עלייה בפניות (1,720 פניות בשנת 2025) והובילה מהלכי הסברה וחקיקה להגנה על משרתי מילואים ובני זוגם.

המערך ימשיך לפעול במרץ גם בשנת 2026 כדי להבטיח את צמיחתו של הסקטור העסקי, ייעול הרגולציה והגברת הפיריון במשק הישראלי.

1. הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים

ייעוד ומבנה ארגוני

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים אמונה על קידום מגזר העסקים הקטנים והבינוניים בישראל, המונה בסוף שנת 2025 כ-700 אלף עסקים (עד גודל של 100 מועסקים). עסקים אלה אחראים ליותר ממחצית מהתוצר העסקי במשק, מעסיקים כ-60% מהמועסקים במגזר העסקי ומהווים גורם מרכזי לצמיחה הכלכלית של מדינת ישראל.

פעילותה של הסוכנות מתפרסת על פני שני מישורים עיקריים:

- סיוע ישיר לעסקים – מתן כלים, ייעוץ, ליווי ומקורות מימון מותאמים.
- יצירת סביבה עסקית תומכת הסרת חסמים רגולטוריים, שיפור הנגישות לאשראי וייצוג ענייני המגזר מול גופי השלטון.
- לסוכנות יכולות מקצועיות מגוונות בתחום גיבוש המדיניות וביצועה בפועל, וזאת אל מול שני קהלי יעד מרכזיים:
  - העסקים עצמם, המהווים את מוקד כלי הסיוע והתמיכה.
  - גופים שלטוניים אחרים בעלי ממשק עבודה מול עסקים קטנים, שבפניהם מייצגת הסוכנות את האינטרסים של המגזר.

תרומת העסקים הקטנים והבינוניים לכלכלה

בעשור האחרון צמח מגזר העסקים הקטנים והבינוניים באופן עקבי, ובסוף שנת 2025 עמד מספרם על כ-700 אלף עסקים פעילים. תרומתו של המגזר למשק באה לידי ביטוי במדדים הבאים בשנת 2025:

- תעסוקה: כ-שני מיליון משרות בסוף שנת 2025 המציגים כ-60% מכלל המשרות במגזר העסקי כולו.
- תוצר: ייצור של כ-53% מהתוצר במגזר העסקי בשנת 2025.

נתוני שנת 2025 מצביעים על חוסן מבני גבוה ביותר של המגזר, המתבטא ביכולת התאוששות מהירה ושמירה על מגמת גידול עקבית הן במספר העסקים הפעילים והן במחזורי הפעילות שלהם בהשוואה לשנים קודמות.

תחומי פעילות מרכזיים של הסוכנות

א. קידום יכולות, ידע ואימון (תוכנית מעוף)

- תוכנית המעוף הארצית מספקת סיוע מקיף לעסקים וליזמים בהתאמה אישית לצורכיהם.
- ליווי מקצועי בייעוץ, הדרכה ופיתוח עסקי.
- סיוע ליזמים שרוצים להקים עסקים.
- סיוע לרשויות מקומיות בנושאים של פיתוח עסקי במישור המקומי.
- סיוע לשיקום וצמיחה של עסקים באזורים שנפגעו בעקבות המלחמה (עוטף עזה/חבל תקומה ויישובי הצפון).

ב. חקיקה ורגולציה

- הכנת חוות דעת מקצועיות בנוגע להצעות חקיקה, להחלטות ממשלה ולתוצרי מדיניות רוחביים המשפיעים על המגזר.
- השתתפות בדיונים בממשלה ובכנסת בנושאי מדיניות המשפיעים על עסקים קטנים ובינוניים.
- קידום והנגשת הרכש הציבורי ומכרזים ממשלתיים מעסקים קטנים ובינוניים.

ג. מימון

- הפעלה וייעול של כלי תמיכה פיננסיים והגדלת הנגישות לאשראי ולהון צמיחה.
- עידוד חדשנות, פריון וכושר תחרות של העסקים הקטנים והבינוניים.

ד. מחקר ומדיניות

- ביצוע סקרים ומחקרים להערכת חסמים, צרכים וביקושי אשראי במשק.
- בניית תמונת מצב על אודות העסקים הקטנים והבינוניים בישראל.
- קיום קשרי עבודה והחלפת מידע עם גופים בינלאומיים (כגון ארגון ה-OECD, ארגון הסחר העולמי והאיחוד האירופי).

ה. מטה

- פיתוח מערך הדרכה מקוון מתקדם והנגשת מידע בשפות שונות (בדגש על השפה הערבית).
- פיתוח ותחזוקת מערכת מחשוב אינטגרטיבית לניהול כלל פעילויות הסוכנות.

פעולות מרכזיות לקידום יכולות וידע של עסקים ויזמים

במהלך שנת 2025, העניקה הסוכנות מגוון רחב של שירותים באמצעות מעוף, תוך שימת דגש רב על שילוב מגדרי והנגשה דיגיטלית:

- למעלה מ-56 אלף יזמים ובעלי עסקים נהנו בשנת 2025 משירותי הייעוץ, ההדרכה והכלים הדיגיטליים של הסוכנות. נתון זה מאגד את הפעילות הפיזית במרכזים המקומיים (כ-48 אלף נעזרים ישירים) יחד עם הפעילות הדיגיטלית הענפה.
- קידום שוויון מגדרי במערך מעוף: שיעור הנשים בקרב המשתתפים במגוון השירותים בשנת 2025 עמד על כמחצית (כ-50%).
- שירותי ייעוץ וליווי אישיים: בשנת 2025 ניתנו שירותים אלו במסגרת 19,073 פעילויות ממוקדות, מתוכן 8,189 בוצעו בהשתתפות נשים (שיעור השתתפות של 43%).

- ערוצי שירות בייעוץ (שנת 2025): מתוך כלל הייעוצים, 13,100 בוצעו באופן מקוון ודיגיטלי, ו-6,000 בוצעו באופן פרונטלי במרכזי מעוף השונים.
- הדרכות וקורסים מקצועיים: בשנת 2025 לקחו חלק בקורסים ובהדרכות מקצועיים 10,858 עסקים ויזמים. מתוכם, 939 יזמים סיימו בהצלחה את קורסי "יזמים עסק". מתוך כלל משתתפי ההדרכה, 6,863 היו נשים (63% מכלל המשתתפים). כ-53% כבר הקימו את העסק שלהם בפועל.
- ערוצי שירות בהדרכות (שנת 2025): כ-12,000 מההרשמות והפעילויות בקורסים בוצעו והונגשו באופן דיגיטלי.
- מיפוי עסקי מעמיק: בשנת 2025, בוצע מיפוי עסקי ל-18,720 עסקים, מתוכם 8,407 הובלו על ידי נשים (שיעור השתתפות של 45%).

מיקוד פעילות ופרויקטים ייחודיים

- תוכניות יזמות ייעודיות: הפעלת סדנאות "פרה יזמות" (המסע שלי ליזמות), קורס "יזמים עסק" וקורס "יזמים סטארט-אפ" להקמת חברות הזנק.
- קהילות עסקים מרחביות: תפעול 4 קהילות עסקים מרחביות (אחת לכל אשכול מעוף) לשיתוף ידע ונטוורקינג.
- תמיכה באוכלוסיות ייעודיות ובאזורי לחימה: הרחבת התמיכה הייעודית באזור חבל תקומה וגבול הצפון, לצד קידום מסחר מקוון בחברה הערבית, עידוד יזמות בחברה הבדואית, החרדית, הדרוזית והצ'רקסית ובמזרח ירושלים.
- לוח הטבות דיגיטלי: הרחבת לוח הטבות לעסקים קטנים, הכולל 176 הטבות בתחומים שונים.
- הנגשת סקירות ומדריכים מקצועיים: אתר האינטרנט של הסוכנות שימש כערוץ מידע מרכזי עם 301,000 כניסות ושימושים דיגיטליים בשנת 2025.

פעילות בתחום המימון

מיזמי שיתוף פעולה (אוכלוסייה כללית)

הסוכנות פרסמה קול קורא (הוראת מנכ"ל 4.60) לקידום מיזמים משותפים עם המגזר הפרטי והשלישי לגופים שיציעו פתרונות ושירותים חדשניים לעסקים קטנים ובינוניים. במסגרת התוכנית נבחרו בשנת 2025 **שבעה** מיזמים בשני מסלולים:

1. **מסלול מימוני** - מסלול זה מיועד למיזמים מימוניים, כגון הלוואות, קרנות השקעה, ערבויות ביטוח וכדומה. במסלול זה נבחרו חמישה מיזמים:
  - (א) ביזי פיננסים – מתן קו אשראי לעסקים לטווח של עד 24 חודשים באופן מהיר ודיגיטלי ללא צורך בערבויות או בטחונות (אשראי של 30-500 אלש"ח ל-200-400 עסקים בהיקף כולל של 24 מיליון ש"ח)
  - (ב) עוגן – מתן קו אשראי לעסקים לתקופה של 18-3 חודשים ללא עמלת הקצאה ובריבית נמוכה על המסגרת המנוצלת (פריים + 2%) (מסגרות אשראי של עד 500 אלש"ח לעסק לכ-150 עסקים בהיקף כולל של 25 מיליון ש"ח)
  - (ג) פיינסטר – הלוואות לטווח קצר לעסקים קטנים (מתן אשראי בהיקף של 62 מיליון ש"ח לכ-700 עסקים בתקופת המיזם)
  - (ד) קורז טק – מתן אשראי באמצעות "פקטורינג הפוך" – קבלת מימון מיידי לחשבונות שאושרו על ידי הלקוחות

(ה) קרנות קורת – מתן הלוואות לעסקים עם נגישות נמוכה לאשראי בנקאי (כגון ענפי המזון והתיירות) (כ-100 עסקים עם הלוואות בהיקף כולל של כ-9 מלש"ח)

2. **מסלול עסקי** - במסגרתו הסוכנות מעניקה מענק לגורם המשקיע בפיתוח מיזם שמסייע לעסקים קטנים ובינוניים. במסלול זה נבחרו שני מיזמים:
(א) איי אי אופטימאץ' – פיתוח מערכת שתסייע לעסקים קטנים להשתתף במכרזים;
(ב) אינורי – פיתוח פלטפורמה לפקטורינג

קול קורא לרשויות המקומיות להשתתף בתוכנית "עושים עסק"

הסוכנות יצאה בקול קורא המזמין את כלל הרשויות בארץ להשתתף במקצה תחרותי לקידום פרויקטים לקידום עסקים קטנים ובינוניים בתחומן. במסגרת הקול קורא תשתתף הסוכנות בעלויות הפרויקט בסכום של 50 אלפי ש"ח ועד 1.5 מיליון ש"ח ברשות (בהתאם לגודל הרשות). בקול קורא השתתפו 85 רשויות ואושרו תכניות של 54 רשויות להן אושר מענק בהיקף של כ-17 מיליון ש"ח.

תוכנית "עושים עסק" לקידום עסקים ברשויות המקומיות - החלטות ממשלה

במסגרת החלטות ממשלה שונות, תוקצבה הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה (להלן: "הסוכנות") בתקציב ייעודי לקידום עסקים קטנים ובינוניים באזורים גיאוגרפיים וברשויות מקומיות. בהתאם לכך, הקצתה הסוכנות בהתאם למדיניות, תקציבים מהחלטות ממשלה אלו לטובת פרויקטים ייעודיים שיבוצעו על ידי הרשויות המקומיות לטובת קידום העסקים הקטנים והבינוניים בתחומן. בכלל זה, השקעות בתחומי תשתיות פיזיות או תשתיות אחרות, ופעולות נוספות לקידום העסקים.

תוכנית SAWA

הסוכנות, בשיתוף עם קרנות קורת, מפעילה את תוכנית SAWA למיקרו-מימון של יזמות מהמגזר הערבי. התוכנית העניקה בשנת 2025 הלוואות ל-1,320 נשים יזמות מהמגזר הערבי בסכום כולל של כ-12.7 מיליון שקל. במהלך שנת 2025 הצטרפו לתוכנית 383 נשים יזמות חדשות.

תכנית צפון

במסגרת החלטת ממשלה 3265 מיום 20.7.2025 הפעילה הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים 3 תכניות לסיוע לעסקים בצפון הקרובים לגבול לבנון בהתאם להגדרת החלטת הממשלה:

מענקי חזרה לעסקים

תכנית מענקים לעסקים שחזרו לפעול ביישובים שפוגו בתקופת המלחמה, על מנת לסייע להם בפעילות העסקית עם חזרתם. גובה המענק שניתן לעסק הוא 20-5 אלפי ש"ח בהתאם לגודל העסק לעסקים שנפגעו בהיקף של 25% או יותר בחודשים מאי-אוגוסט 2024 לעומת השנה הקודמת. במסגרת התכנית התקבלו 1,145 בקשות, מתוכם אושרו כ-850 בקשות בהיקף של כ-11 מיליון ש"ח.

עושים עסק

בהתאם להחלטת הממשלה הוקצה תקציב של 15 מלש"ח לרשויות ההחלטה, לטובת פרויקטים לקידום העסקים הקטנים והבינוניים שיבוצעו על ידי הרשויות המקומיות

מיצוי זכויות

התכנית נועדה לסייע לעסקים בצפון במימוש הזכויות השונות שלהם, במענקי רשות המיסים לפיצוי על הנזקים הישירים והעקיפים שנגרמו מהמלחמה, ובמסלולי מענקים שונים של משרדי הממשלה או גופים שונים. במסגרת

התכנית תוקצבו אשכול גליל מזרחי ואשכול גליל מערבי בהיקף של כ-9 מלש"ח להפעלת "הבית לעסקים", מסגרת שתסייע לעסקים במיצוי הזכויות.

פעילות בתחום הרגולציה והרכש הציבורי

טיוב הרגולציה וייצוג עסקים קטנים

הסוכנות פועלת להתאמת דרישות החוק למשאבים המוגבלים של עסקים קטנים:

- פעילות מול הכנסת והממשלה: יחידת הרגולציה מנטרת הצעות חוק, מכינה ניירות עמדה, משתתפת בדיוני הכנסת, ומשתתפת פעולה עם רגולטורים.
- שותפות מוסדית: הסוכנות חברה בוועדה הבין-משרדית לרישוי עסקים ובוועדת רשות האסדרה הממשלתית.

רכש ציבורי ומכרזים ממשלתיים

בשיתוף פעולה עם מינהל הרכש הממשלתי בחשב הכללי באוצר, קודמו הקלות משמעותיות:

- התוויית שיקול הדעת של ועדות מכרזים בקביעת גובה הערבות.
- הגדרת פטור מערבויות במקרים מוגדרים והקלת דרישות הביטוח בהתאם לגודל העסק.
- ביצוע סדנאות הדרכה, קורסי מנהלי רכש והפצת חומרי הסברה דיגיטליים.

מערכת ביזגוב (BizGov)

מערכת דיוור חכמה ואינטראקטיבית שפותחה בשיתוף מערך הדיגיטל הלאומי ומשרד ראש הממשלה. המערכת לומדת את מאפייני העסק ומנגישה מידע רלוונטי ומייצרת שיח דו-כיווני המביא את קולם של בעלי העסקים לממשלה.

פעילות בתחום המחקר

- מדד איכות השירות של מעוף: עריכת 8 סקרי שביעות רצון שנתיים לבחינת איכות השירות וקביעת תגמול מבוסס ביצועים למפעילי מעוף בשטח.
- סקרי מגמות ועסקים: ביצוע סקרים תקופתיים לבחינת השפעות הלחימה, חסמי צמיחה, ביקוש לאשראי ומוסר התשלומים במשק.
- דוח שימוש בבינה מלאכותית (AI): פרסום דוח ראשון מסוגו על השימוש בבינה מלאכותית במגזר העסקי בישראל, המצביע על כך ש-28% מהעסקים משלבים כבר כיום כלי AI בפעילותם, ו-63% מהם מדווחים כי הדבר מוביל לחיסכון משמעותי בזמן ובעלויות.
- קשרים בינלאומיים: השתתפות פעילה בוועדות ה-OECD לעסקים קטנים ובינוניים.
- מחקרי הערכה: ביצוע מחקרים מקיפים על יעילות תוכנית הייעוץ העסקי, מאיצים עסקיים ותוכנית "סאווה" למיקרו-מימון.

כלי דיגיטלי להנגשת מידע - ביזדאטה (BizData):

- פיתוח משותף של הסוכנות, מערך הדיגיטל הלאומי וארגון ג'וינט ישראל. הכלי מבוסס בינה מלאכותית. המערכת מאפשרת ליזמים לקבל נתונים עסקיים מבוססי מיקום לצורך שיווק ותמחור.
- נחשפו למערכת למעלה מ-33 אלף יזמים שהשתמשו במידע לפעילותם העסקית.
- נכון לסוף שנת 2025 עמד מספר המשתמשים הפעילים הרשומים במערכת על כ-8,000 משתמשים.

התועלת לעסקים בעקבות הסיוע של מעוף- נתוני שביעות רצון

- תוצאות עסקיות בשטח: בשנת 2025 מדווחים 91% מבעלי העסקים שקיבלו ליווי ויעוץ על תרומה חיובית ומשמעותית לפעילות העסקית שלהם.
- הקמת עסקים בפועל: כ-53% מהיזמים שהגיעו לבדוק או להקים עסק בשנת 2025 הקימו אותו בפועל.
- יעילות שירותים: למעלה מ-94% מבעלי העסקים והיזמים ראו בשירותים הדיגיטליים והפיזיים של מעוף כלי יעיל או יעיל מאוד.

שביעות רצון לאורך זמן (סולם של 1 עד 10):

- לקוחות ותיקים (שנה לאחר קבלת השירות): ממוצע הציונים נע באופן עקבי בין 8 ל-9, תוך שמירה על מגמת שיפור מרבעון לרבעון.
- לקוחות חדשים (מייד לאחר קבלת השירות): שביעות הרצון גבוהה עוד יותר, ונעה באופן עקבי בטווח של בין 9 ל-10.

סיכום פעילויות סיוע עיקריות שביצעה הסוכנות בשנת 2025

שיעור השתתפות נשים	מספר פעילויות	גודל העסק	סוג השירות
56%	2,967	יזמים חדשים	יעוץ עסקי
50%	10,863	עסק זעיר	
18%	1,904	עסק קטן	
24%	3,339	עסק בינוני	
43%	19,073	סך הכל	
64%	3,909	יזמים שעדיין לא הקימו עסק	קורסים, סדנאות והדרכה
66%	5,832	עסק זעיר	
47%	543	עסק קטן	
52%	573	עסק בינוני	
63%	10,858	סך הכל	
100%	1,320		הלוואות SAWA (מספר)
100%	12.7		הלוואות SAWA (מיליוני ₪)

שיעור השתתפות נשים	מספר פעילויות	גודל העסק	סוג השירות
55%	4,303	יזמים חדשים	מיפוי עסקי
52%	10,718	עסק זעיר	
16%	1,177	עסק קטן	
23%	1,265	עסק בינוני	
45%	18,720	סך הכל	

2. אגף בכיר מסחר ושירותים

בעקבות עבודת הוועדה לקידום כלכלי של ענפי המסחר והשירותים בישראל שהגישה את המלצותיה בדצמבר 2021, הוקם במרץ 2022 אגף חדש במשרד הכלכלה - אגף בכיר למסחר ושירותים. האגף פעל במהלך 2025 לשיפור הסביבה העסקית עבור ענפי המסחר והשירותים, ולשיפור הפיריון בהם. דגש רב הושם במהלך השנה על הבאת עובדים זרים לענפי המסחר והשירותים, עקב המחסור המשמעותי בעובדים בענפים אלו שהחמיר עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל".

תפקידי האגף:

- בניית מומחיות ענפית יצירת ותחזוקת קשר עם עסקים, איגודים ורגולטורים רלוונטיים בענפי המסחר והשירותים.
- קידום הפיריון בענפים באמצעות טיוב רגולציה, עידוד הטמעת חדשנות והגברת התחרות.
- שיפור הסביבה העסקית של ענפי המסחר והשירותים בישראל.
- הורדת יוקר המחיה.

במסגרת זו, במהלך שנת 2025 קידם האגף מספר פרויקטים שמטרתם העלאת הפיריון בענפים, ובראשם: הכשרת מובילי חדשנות לעסקים במסחר ושירותים במסגרת תכנית 360 של הגיוינט, וכן קידום הבאת עובדים זרים. כמו-כן, האגף סיפק מענה שוטף לפניית מעסקים ומאיגודים. בנוסף, האגף עבד על תכנית חדשה ביוזמת שר הכלכלה על מלחמה ביוקר המחיה בעולמות קמעונאות המזון, תחת השם "הסל של ישראל", אשר יצאה לפועל בתחילת 2026.

3. נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה

ייעוד ויעדים

נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה (להלן: "הנציבות" או "נציבות השוויון") היא גוף סטטוטורי אשר הוקם בשנת 2008 מכוח סעיף 18א לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988. הנציבות מהווה את זרוע האכיפה האזרחית של המדינה לשוויון וגיוון בשוק העבודה.

יעדי הנציבות:

- להגביר ולהעמיק את אכיפת חקיקת השוויון בעבודה.
- לעודד גיוון והכלה בשוק העבודה הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי.
- להתוות מדיניות, לקדם ולהטמיע פרקטיקות של העסקה מגוונת ושוויונית.
- לפעול ביעילות, תוך יצירת שותפויות עם בעלי עניין.

הסמכויות המוקנות לנציבות על פי חוק

- הטיפול בפניות של עובדים/ות בגין אפליה בעבודה, לרבות קיום בירור והחלטה על דרך הפעולה המתאימה.
- הסמכות להורות בצו למעסיקה/ה להעביר לה נתונים באשר לקיום חובה מחובותיו.
- הסמכות לדרוש מגוף מבוקר מידע הנחוץ לנציבות לצורך ביצוע תפקידה.
- הסמכות להגשמת תביעות משפטיות בבתי הדין לעבודה.
- הסמכות להגיש בקשה לבית הדין לעבודה לצורך קבלת צו כללי.
- הסמכות לנקוט בפעולות הסברה והדרכה להעלאת המודעות הציבורית.

עיקרי הפעילות של נציבות השוויון

א. אפיק משפטי

פניות הציבור ובירורים: בשנת 2025 התקבלו 1,720 פניות סך הכל (1,420 פניות בערוץ הדיגיטלי ו-300 פניות בערוץ הטלפוני). לשם השוואה, בשנת 2024 התקבלו 1,475 פניות.

נתון מצטבר: מאז הקמתה בספטמבר 2008 ועד לסוף שנת 2025 הצטבר מספר הפניות והגיע ל-15,883 פניות ציבור. פעילות משפטית (תיקים והליכים): בשנת 2025 פתחה הנציבות ולקחה חלק בכ-12 הליכים משפטיים בערכאות שונות.

פעילות בוועדות הכנסת: בשנת 2025 השתתפה הנציבות ביותר מ-25 ועדות כנסת.

חוק עידוד שילוב נשים בעבודה (התשס"ח-2008): המשך יישום הוראות החוק ותקנותיו, ריכוז הגשת מועמדויות וחלוקת אותות הכרה ומענקים כספיים למעסיקים שהצטיינו.

ב. אפיק הסברתי והטמעת שוויון

- הסברה ותוכניות להטמעת שוויון: בשנת 2025 העביר צוות הנציבות כ-70 הרצאות והפעיל 50 תוכניות להטמעת שוויון וגיוון.
- הגנה ותמיכה במשרתי מילואים: המשך הפצה ועדכון של מדריך הסמכויות הדיגיטלי ודף התשואל האינטראקטיבי המנגישים את זכויות התעסוקה של משרתות ומשרתי המילואים ובני זוגם.
- הרחבת הפעילות המחוזית: מינויו הרשמי של עו"ד פיראס פראג' לתפקיד הנציב הארצי הושלם והוביל להרחבת הפעילות המחוזית בפריסה ארצית רחבה.

מיזמים משותפים בולטים

- "גיוון חדר המורים" (עם משרד החינוך ומכון מרחבים): תכנית 'משלבים ומשתלבים' המחברת בין היצע המורות והמורים בחברה הערבית לביקוש בבתי ספר יהודיים.
- פרויקט "Women in Tech" (בשיתוף עמותת ITWORKS): בשנת 2025 בוצע ליווי ממוקד של 35 חברות הייטק לצורך קידום העסקה מגדרית מגוונת.
- קורסי הכשרה ממוקדים למעסיקים: בשנת 2025 הנציבות הפעילה 2 מחזורים של קורסי הכשרה ליועצים עסקיים וארגוניים בהם הוכשרו 50 יועצים.
- חשיפה דיגיטלית במדיה החברתית: עד סוף שנת 2025 נספרו למעלה מ-14,000 עוקבים בדף הפייסבוק של הנציבות ו-334 עוקבים בדף האינסטגרם, תוך המשך הרחבת הפעילות המקצועית ברשת הלינקדאין.
- עריכת מחקרים ומדד הגיוון: פרסום המהדורה השנתית של מדד הגיוון הבוחן את ייצוגן של חמש קבוצות הגיוון (נשים, ערבים, חרדים, יוצאי אתיופיה ובני 45 ומעלה) ואת פערי השכר ב-20 ענפי הכלכלה המרכזיים.

4. הכשרות בשיתוף מעסיקים

הכשרות מקצועיות איכותיות הן גורם מחולל צמיחה, המבטיח למשק הישראלי כוח עבודה מיומן בעל פרויקט גבוה. מעורבות הממשלה בתחום נועדה לתת מענה לכשלי השוק המובנים בתחום ההכשרות אשר מונעים הן מהמעסיקים והן מהעובדים להשקיע בתחום ומביאים להשקעת חסר בהכשרות.

האגף אמון על תחום הכשרות מקצועיות בשיתוף מעסיקים מכוח החלטת ממשלה מספר 93 מיום 29.1.2023 בנושא "הקמת משרד העבודה שינוי בחלוקת התפקידים בממשלה; העברת שטחי פעולה בין משרדים; העברת סמכויות בין השרים; תיקון התוספת לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים) ותיקון החלטות ממשלה" והחלטת ממשלה 2373 מיום 10.11.2024 בנושא "העברת שטח פעולה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד העבודה".

האגף פועל לקידום מסלולי הכשרה מקצועית בשיתוף מעסיקים, במטרה לשלב עובדים חדשים בשוק העבודה במשרות איכותיות בפריון גבוה לצד שדרוג עבודתם ושכרם של עובדים קיימים. שילוב המעסיקים כחלק בלתי נפרד מתהליך ההכשרה מבטיח התאמה מרבית לצרכי השטח והשמה יציבה לאורך זמן. מודל זה מייצר ודאות תעסוקתית עבור העובד כבר משלב ההכשרה וערך כלכלי למעסיק. פעילות האגף שמה דגש מיוחד על שילוב אוכלוסיות יעד ששיעור השתתפותן בכוח העבודה נמוך, או שאינן משולבות כיום בתעסוקה איכותית.

עיקרי הפעילות:

כלי הסיוע המרכזי של האגף הינו הוראת מנכ"ל 1.8 - "מסלולי הכשרה מקצועית בהובלת מעסיקים". במסגרת כלי זה ניתנים למעסיקים מענקים ממשלתיים לביצוע הכשרות מקצועיות והשמת עובדים בעסק.

בנוסף האגף מקדם מיזמים משותפים עם עמותות מובילות בתחום הכשרת עובדים ושילובם בתעסוקה. שיתופי פעולה אלו מאפשרים מתן מעטפת כוללת שמשלבת איתור וסינון מועמדים, הכשרה מקצועית עם תעודה מוכרת, וליווי בתהליך ההשמה במטרה להבטיח השתלבות מוצלחת ויציבה בשוק העבודה. כל מיזם מותאם לצרכים הייחודיים של האוכלוסייה אליה הוא מיועד, כדוגמת בעלי מוגבלויות, אוכלוסייה חרדית, דרוזים, תושבי הצפון, משרתי מילואים ועוד. לעמותות יתרון משמעותי בהיכרות עם הצרכים והאתגרים הייחודיים של אוכלוסיות אלה, וביכולתן להעניק ליווי והכוונה מותאמת אישית הן למוכשרים והן למעסיקים לאורך כל שלבי התהליך. מימון העמותה בהיקף של לפחות 50% מסך הפרויקט מאפשר מינוף משמעותי לכסף ממשלתי.

פעילות האגף בשנת 2025:

- פרסום הוראת מנכ"ל 1.8, "מסלולי הכשרה מקצועית בהובלת מעסיקים" אשר כללה 9 מקצי סיוע בשני מסלולים: הכשרה בכיתה והכשרה בחניכה. במסגרת ההוראה אושרו 260 בקשות להכשרה והעסקה של כ- 2,250 עובדים בהיקף תקציבי של כ- 50 מיליון ש"ח. כ-60% מהעובדים הכלולים בבקשות שאושרו משתייכים לאוכלוסיות יעד, ו-45% מהבקשות שאושרו התחייבו לתשלום שכר מעל גובה השכר הממוצע במשק (מעל 13,315 ש"ח).
- נחתמו מיזמים משותפים עם 2 עמותות מובילות לקידום תעסוקה איכותית בצפון (9-0 ק"מ) במסגרת המיזמים יוכשרו 175 עובדים למקצועות בתחומי ההיי-טק ולאחר מכן יועסקו בחברות הייטק אשר יפתחו שלוחות פעילות באזור (9-0 ק"מ).

5. אגף עובדים זרים

אגף עובדים זרים פועל לצמצום המחסור בכוח אדם במשק ולשמירה על הרציפות התפקודית של ענפי התעשייה, המסחר והשירותים והמסעדות. פעילות האגף נועדה לתמוך בצמיחתו של המשק הישראלי, לחזק את כושר הייצור והשירות של המעסיקים ולהבטיח את המשך פעילותם התקינה של עסקים בתקופה המאופיינת באתגרים משמעותיים בשוק העבודה. האגף פועל מתוך הבנה מעמיקה של צורכי המעסיקים בשטח ומתוך הכרה בתרומתם המשמעותית של העובדים הזרים למשק הישראלי. במסגרת זו משמש האגף כגורם המקצועי האמון על גיבוש המדיניות והמלצות המשרד בתחומי התעשייה, המסחר והשירותים והמסעדות, ופועל לקידום הבאת כוח אדם מקצועי ובלתי מקצועי למילוי משרות חיוניות אשר קיים קושי לאיישן באמצעות כוח עבודה מקומי.

תחומי פעילות מרכזיים:

- במהלך שנת 2025, פעל האגף במגוון מישורים מקצועיים, רגולטוריים ובין משרדיים, תוך שיתוף פעולה עם משרדי הממשלה וגורמי המקצוע הרלוונטיים, והתמקד בתחומים הבאים:
- יישום החלטת ממשלה 1752 וקידום מדיניות הממשלה בתחום העובדים הזרים
- הרחבת מכסות העובדים הזרים בענפי התעשייה, המסחר והשירותים והמסעדות וחלוקתן בהתאם לצורכי המשק
- קידום מסלולי הבאה מפוקחים של עובדים זרים במסגרת הסכמים בילטרליים בין מדינת ישראל למדינות המוצא

- הנגשת מידע והגברת השקיפות לציבור המעסיקים בענפים שבאחריות המשרד
- גיבוש ויישום צעדים להסרת חסמים רגולטוריים ובירוקרטיים בתחום העסקת עובדים זרים
- התאמת פתרונות ייעודיים לצורכי המעסיקים והענפים השונים בהתאם להתפתחויות ולצרכים שעלו מהשטח
- קיצור זמני הטיפול בבקשות מעסיקים וייעול תהליכי העבודה
- הבטחת הרציפות התפקודית של מפעלים, עסקים ונותני שירותים ברחבי הארץ

הישגים מרכזיים בשנת 2025:

שנת 2025 התאפיינה בפעילות אינטנסיבית שנועדה לתת מענה למחסור החרף בכוח אדם במשק ולצורכי המעסיקים בתקופה מורכבת במיוחד. במהלך השנה היווה האגף גורם מרכזי במאמצי הממשלה להתמודד עם המחסור בכוח אדם ולשמור על פעילותם התקינה של ענפי המשק שבאחריות המשרד. האגף תרם באופן משמעותי לשמירה על פעילותם הרציפה של מפעלים, עסקים ונותני שירותים ברחבי המדינה באמצעות הרחבת המכסות, פרסום הקצאות ייעודיות, קידום מסלולי הבאה מגוונים, הסרת חסמים רגולטוריים ומתן מענה שוטף לצורכי המעסיקים. פעילות האגף סייעה לחיזוק חוסנו של המשק הישראלי, לשימור כושר הייצור והשירותים של הענפים שבאחריות המשרד וליצירת תשתית תעסוקתית יציבה, המאפשרת המשך צמיחה כלכלית גם בתקופות מאתגרות.

במהלך השנה:

- חולקו המלצות להעסקת 39,750 עובדים זרים בענפי התעשייה, המסחר והשירותים והמסעדות
- פורסמו 6 הקצאות ייעודיות עובדים זרים בענפים שבאחריות המשרד
- בוצעו התאמות שוטפות של ההקצאות והמכסות בהתאם לצורכי המשק ולהתפתחויות הביטחוניות והכלכליות במהלך השנה
- פורסמו הקצאות ייעודיות להבאת עובדים זרים במסלול בילטראלי, בהתאם להסכמים שנחתמו בין מדינת ישראל למדינות המוצא
- הועמק שיתוף הפעולה עם משרדי הממשלה השונים לצורך קידום פתרונות מהירים ויעילים למחסור בכוח אדם
- קודמו מהלכים לצמצום חסמים בירוקרטיים ולקיצור זמני הטיפול בבקשות מעסיקים, במטרה להאיץ את הגעת העובדים הנדרשים למשק
- בוצעה עבודה מקצועית שוטפת מול מעסיקים, אירגוני מעסיקים וגורמי ממשל, לצורך איתור צרכים, גיבוש פתרונות מותאמים והבטחת מענה מיטבי לענפים שבאחריות המשרד
- גיבוש וקידום פרויקט מיחשוב לאומי בתחום העובדים הזרים, הכולל מערכת דיגיטלית מתקדמת המשלבת ממשקי עבודה בין משרדיים, לצד פורטלים ייעודיים למעסיקים ולעובדים זרים. המערכת נועדה ליצור רצף שירותים מלא, להגביר את השקיפות, לצמצם בירוקרטיה, ליעל תהליכי עבודה ולשפר את חוויית השירות לכלל בעלי העניין.

יצוין כי שנת 2025 הייתה שנת הפעילות הראשונה של האגף במתכונתו הנוכחית. בתוך פרק זמן קצר הצליח האגף לבסס תהליכי עבודה, להוביל הקצאות בהיקפים משמעותיים, לקדם פתרונות מערכתיים למחסור בכוח אדם ולהניח תשתית ארגונית וטכנולוגית שתשרת את המשק הישראלי בשנים הבאות.

מעריך סחר חוץ ושיתוף פעולה בין לאומי

מינהל סחר חוץ

ייעוד: מינהל סחר חוץ מגבש ומוביל את מדיניות סחר החוץ של מדינת ישראל, במטרה להגביר את כושר התחרות של התעשייה הישראלית, להגדיל ולגוון את התמהיל של היצוא הישראלי ואת יעדיו, ולמשוך השקעות זרות.

המינהל מוציא לפועל ומגשים מטרותיו באמצעות מספר כלים: הפעלת מערך נספחויות כלכליות חובק עולם, ייזום וכינון הסכמי סחר לשיפור תנאי הסחר של חברות ישראליות והענקת כלי סיוע מימוניים לחברות ישראליות לקידום פעילות השיווק הבין-לאומית שלהן.

במסגרת פעילותו לקידום הסחר והיצוא עוסק מינהל סחר חוץ בסיוע לחברות מהתעשייה הישראלית בהעמקת פעילותן בשווקים קיימים ובפתיחת שווקים חדשים.

מינהל סחר חוץ מפעיל מערך של כ-55 נספחויות כלכליות במרכזים הכלכליים החשובים בעולם, אשר תפקידן להגדיל את היצוא הישראלי, למשוך השקעות זרות לישראל, להסיר חסמי סחר ולקדם את היחסים הכלכליים של ישראל עם הכלכלות החשובות בעולם.

הנספחויות הכלכליות פועלות במגוון דרכים לקידום היצוא וההשקעות הזרות, ביניהן: ייזום פעילויות כלכליות, ארגון והפקת משלחות עסקיות לחו"ל ולישראל, תיאום פגישות עסקיות בתערוכות לאומיות ובין-לאומיות, ארגון משלחות כלכליות ומסחריות לישראל, עריכת סמינרים מקצועיים, פתיחת דלתות ויצירת חיבורים עסקיים בין חברות ישראליות לחברות וגופי ממשל בשווקי היעד, וכן סיוע בנושאי רגולציה המקשים על תהליך היצוא. בנוסף, המינהל פועל מול מוסדות פיננסיים בינלאומיים, להגברת החשיפה של התעשייה הישראלית.

המינהל יוזם ומנהל מו"מ על הסכמי סחר חדשים, מעדכן באופן שוטף הסכמי סחר קיימים, פועל להסרת חסמי סחר ומייצג את מדינת ישראל בארגונים כלכליים בינ"ל: WTO, OECD.

אגף כלי סיוע במינהל מפעיל מספר תוכניות תמיכה לתעשייה הישראלית שנועדו לסייע לחברות ישראליות לפעול בחו"ל: עד שנת 2024 הפעיל האגף את תכנית "כסף חכם" התומכת בחברות אשר מתחילות את דרכן בשווקים הבינלאומיים ומסייעת לפריצה לשוק חדש עבור חברות בעלות ניסיון קודם ביצוא.

החל משנת 2024 יצא האגף עם תוכנית חדשה, "צמיחה לעולם" אשר מטרתה הענקת סיוע כספי לעסקים (תאגידיים או עוסקים מורשים) הפועלים באחד מתחומי הקלאסטרים התחרותיים שהוגדרו ע"י מינהלת הצמיחה ומפורטים בהוראת המנכ"ל 5.13, ומעוניינים לקחת חלק בפעילויות של מינהל סחר חוץ ובאירועים בינלאומיים נוספים בחו"ל כחלק ממאמצי השיווק והפיתוח העסקי שלהם.

בשנת 2025, כחלק מהרחבת כלי התמיכה ובמקביל לתוכנית "צמיחה לעולם", השיק אגף כלי סיוע תוכנית ייעודית חדשה, "תוכנית הפיילוטים בחו"ל", הפועלת מכוח הוראת מנכ"ל 5.14. מטרת התוכנית היא הענקת סיוע כספי לעסקים (תאגידיים או עוסקים מורשים) המשתייכים לאחד מהקלאסטרים התחרותיים שהוגדרו על ידי מינהלת הצמיחה ומפורטים בגוף ההוראה.

התוכנית נחלקת לשני מסלולי סיוע נפרדים, בהתאם לצרכים האסטרטגיים של העסק:

• מסלול א': השתתפות במימון פיילוטים בחו"ל- מסלול זה נועד לתמוך בעסקים בביצוע של פיילוט אסטרטגי (Pilot/Beta Site) בשיתוף עם חברה או גורם זר בשוק הגלובלי.

• מסלול ב': התאמת מוצר לשוק היעד -מסלול זה נועד לסייע לעסקים בשלבי החדירה לשוק יעד חדש, או לחילופין, לצורך התאמה ושיווק של מוצר חדש בשוק קיים שבו העסק כבר פעיל.

למינהל פעילות ענפה במרחב המקוון: באתרים, בבלוגים וברשתות החברתיות אשר משמשת אותו בין היתר בהנגשת מידע עסקי-כלכלי לתעשייה הנוגע לשווקי היעד שבהם הוא פועל.

אגף קידום יצוא

הנספחים הכלכליים אשר עומדים בראש הנספחויות הכלכליות ברחבי העולם, מבצעים ביחד עם צוותיהם המקומיים מגוון פעילויות במהלך השנה, במטרה לענות על צרכי התעשייה הישראלית המשתנים, ובדגש על היתרון היחסי של הפתרונות הישראליים בשוק היעד. הנספחים הכלכליים מנוהלים ממטה מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה בירושלים בהתאם לשייכות הגיאוגרפית או המקצועית של הנספחות.

בשנת 2025 בוצעו כ-2,419 פעילויות לקידום יצוא ומשיכת השקעות זרות, טופלו כ-3,874 פניות יצואנים יזומות ומערך הנספחים היה שותף בכ-250 סיפורי הצלחה של חברות עסקיות אשר הצליחו לבצע עסקאות בהיקף של כ-1.15 מיליארד ש"ח, בעקבות סיוע של נספחויות משרד הכלכלה והתעשייה.

אגף מדיניות סחר והסכמים

פעילויות מרכזיות של האגף למדיניות והסכמי סחר בשנת 2025:

✓ התקיים והושלם המשא ומתן להסכם אזור סחר חופשי עם קוסטה ריקה (נחתם בירושלים בדצמבר 2025. נמצא בתהליך אשרור).

✓ נחתם מסמך "תנאים למו"מ" והושק המו"מ להסכם אזור סחר חופשי עם הודו.

✓ התקיים סבב מו"מ עם ארה"ב להסכם סחר הדדי.

✓ השתתפות במפגשי האיגוד הים-תיכוני (UFM) לשת"פ בין האיחוד האירופי למדינות אגן הים התיכון.

✓ התקיימו מפגשים של הוועדה המעורבת במסגרת הסכם ה QIZ בין ישראל, מצרים וארה"ב.

✓ השתתפות ביחד עם נציגי המכס בדיונים על הכנסה לתוקף של כללי המקור תחת אמנת ה-PEM, וכן הוסכם ואושר תיקון שנדרש להסכם האסוציאציה מול האיחוד האירופי. בוצעה עבודה לגיבוש נוסח מוסכם עבור הסכמי אס"ח עם אפ"א ועם אוקראינה.

✓ מול ה-WTO – השתתפות בדיוני הכנת כנס השרים ה-14 בקמרון וכמו כן השתתפות ברמה השוטפת בדיונים רבים ב-WTO בין היתר במועצה הכללית של הארגון, שקיפות, הצעות שונות לרפורמה בארגון, רכש ממשלתי ועוד.

- ✓ מול ה-OECD – השתתפות בכנס השרים השנתי (MCM) בפריס, כמו כן נעשתה פעילות בכל הוועדות המקצועיות באחריות המשרד תוך קידום נושאים בעלי חשיבות עבור ישראל והמשך הפעילות להנגשת תוצרי העבודה של הארגון. בנוסף נעשתה עבודה משמעותית על הדוח הכלכלי הדו-שנתי על ישראל EDRC תוך שיפור מעמדה של ישראל בדירוגים שונים.
- ✓ השתתפות ביוזמה למו"מ על הסכם סחר אלקטרוני ב-WTO.
- ✓ האגף המשיך להוביל טיפול בתלונה שהוגשה בארה"ב, על כך שחברה ישראלית מוכרת בארה"ב במחירי היצף ונהנית מסבסוד ממשלתי הפוגעים בתעשייה המקומית בארה"ב.

אגף כלי סיוע לתעשייה :

בשנת 2025, הפעיל אגף כלי סיוע לתעשייה את שתי תוכניות סיוע: תוכנית "צמיחה לעולם", שנועדה לסייע לעסקים ישראלים במימון הוצאות הכרוכות בהשתתפות בתערוכות בינ"ל, כנסים בינ"ל ומשלחות לחו"ל, זאת במטרה להגדיל את חשיפתן לפעילויות בחו"ל ולסייע ביצירת הזדמנויות עסקיות. במהלך 2025 הוגשו 1,095 בקשות. מתוך הבקשות, אושרו 883 בהיקף כספי של כ-17.660 מיליון ₪;

ותוכנית חדשה "השתתפות במימון פיילוטים בחו"ל", שנועדה להגביר את שיעור הייצוא מישראל לעולם, להעלות את הפריון, להגביר את שיעור ההשקעות הזרות במשק הישראלי ולהביא להשקעת משאבים מיטבית אשר תביא לצמיחה מואצת בכלל האזורים. התוכנית פועלת בשני מסלולים: מסלול א' "השתתפות במימון פיילוטים בחו"ל", מסלול ב' "התאמת מוצר לשוק היעד". במהלך 2025 הוגשו 232 בקשות. מתוך הבקשות, אושרו 54 בקשות בהיקף כספי של 14.195 מיליון ₪ בשני המסלולים יחד.

מינהל הפיקוח על היהלומים והיצוא הדו-שימושי

בראש המינהל עמדה בשנת 2025 גבי נטלי גוטמן-חן, בראש אגף היהלומים עמדה גבי דקלה גרשוני ובראש אגף הפיקוח על היצוא הדו-שימושי עמדה הגב' נטע בר-אל.

הפיקוח על היהלומים

ייעוד: אחראי על רגולציה על הענף ומימוש אופטימאלי של הכלים העומדים לרשות המשרד לקידום ופיתוח התעשייה והסחר. המפקח על היהלומים שואב את סמכויותיו, מתוקף צו פיקוח על היהלומים יבואם- יצואם 1979 והוא הרגולטור והמפקח של הענף בארץ ובין יתר סמכויותיו מעניק רישיונות עיסוק ביהלומים לסוחרים, יצרנים ומשבצים. המפקח על היהלומים מפעיל תחנת פיקוח בלעדית בארץ ליבוא ויצוא יהלומים שכל יבוא ויצוא היהלומים אל ומהארץ מתבצע דרכה (מיליארדי דולרים בשנה). יעדי המינהל הינם עידוד מסחר היהלומים הבינלאומי ושמירה על סחר הוגן. לשם ביצוע המטלות והיעדים, מקיים המינהל קשר הדוק עם מוסדות וארגונים ענפיים בארץ ובח"ל.

המינהל מעודד השתתפות של בעלי רישיונות בקורסים מקצועיים בשיתוף מעו"ף והבורסה בתחומי היהלומים. המינהל, בשיתוף עם הנהלת המשרד ומוסדות ענף היהלומים בארץ, פועל רבות בקרב חברות וממשלות זרות, במטרה להגדיל את מקורות יבוא יהלומי הגלם לישראל.

המפקח על היהלומים משמש כממונה על פיקוח ביצוע הוראות חוק איסור הלבנת הון בכל הקשור לחובות המוטלות לפי החוק והצו שהוצא מכוחו על סחר באבנים יקרות. המפקח על היהלומים מייצג את מדינת ישראל במסגרת אמנת קימברלי לסחר ביהלומי גלם וחבר בכל וועדות העבודה בתהליך קימברלי, ומתוקף כך מבצע פיקוח על יבוא ויצוא של יהלומי גלם בתחנת המכס שבניהולו.

עובדי המינהל חברים בוועדות ציבוריות, שמטרתן קידום ענף היהלומים, במכון היהלומים. כמו כן, מייצגים את עמדת הממשלה בארגונים בין-לאומיים ובתהליך קימברלי, שמטרתו למנוע סחר ביהלומי קונפליקט.

יצירת קשר

✓ ניתן ליצור קשר עם האגף בטלפון 074-7502760 או בכתובת דואר אלקטרוני Diamonds@economy.gov.il

הפיקוח על היצוא הדו-שימושי

אגף הפיקוח על היצוא הדו-שימושי מהווה את הרשות המוסמכת הרגולטור (בתחום הפיקוח על היצוא האזרחי הדו-שימושי וגם בתחום הביולוגי, הכימי והגרעיני). כיום מונפקים תחת מערך הרישוי של משרד הכלכלה והתעשייה מאות רישיונות יצוא בשנה.

משרד הכלכלה והתעשייה מפקח על תחומים אלה מכוח צווי פיקוח המצויים תחת פקודת היבוא והיצוא, וזאת משנת 2004 אבי"כ) ומשנת 2006 (דו-שימושי). צווים אלה קולטים לתוך המערכת החוקית הישראלית המחייבת דרישת של הסדרים בין לאומיים בתחום זה. במהלך 2025 המשיך לעבוד האגף על כתיבת תזכיר חוק אשר נועד להחליף צווים אלו, לייצר משטר פיקוח אפקטיבי ומודרני באמצעות חקיקה ראשית.

האגף כולל בעלי תפקידים בתחום הרישוי והסיווג, האכיפה והפיקוח, המידע, הרגולציה והתחום הבין לאומי אשר פועלים בנושא תוך בניית תכנית עבודה מסודרת.

במהלך שנת 2025 הוגשו 670 בקשות לרישיונות יצוא. 522 רישיונות הונפקו ל- 45 יצואנים. 4 יצואנים חדשים הצטרפו למאגר. יצירת קשר:

✓ ניתן ליצור קשר עם האגף בטלפון 074-7502577 או בכתובת דואר אלקטרוני du@economy.gov.il

מערך אסטרטגיה כלכלה וחדשנות

אגף בכיר לאסטרטגיה ותכנון מדיניות

ייעוד: אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות אמון על גיבוש המדיניות המשרדית ועל תהליכי התכנון בשיתוף יחידות משרד הכלכלה והתעשייה, תוך ייזום וסנכרון מהלכים חוצי משרד, באופן העולה בקנה אחד עם מטרות המשרד ויעדיו. כמו כן, באחריות האגף לספק נתונים ומידע בסוגיות שונות העומדות על הפרק ולעסוק במחקר כלכלי סביב תחומי האחריות המשרדיים.

הקמתו ושילובו בשדרת המטה נועדו לאפשר ניהול אפקטיבי ולחזק את יכולות המדיניות של ההנהלה, ובכלל זה יכולות התכנון, המעקב והבקרה, ההערכה, הסנכרון וקבלת החלטות מבוססות נתונים. האגף פועל לצד הגופים המקצועיים במשרד והוא מהווה פונקציית מטה המלווה את תהליכי הביצוע.

תפקידי האגף

- ✓ התוויית קווי המדיניות, המטרות והיעדים של המשרד בהתאם לדגשי השר, המנכ"ל וההנהלה הבכירה וכמענה לתמונת המצב המשקית.
- ✓ גיבוש אסטרטגיה אחודה וסנכרון בין כלל יחידות המשרד לטובת השגת יעדיו.
- ✓ ייזום תוכניות לקידום הכלכלה והמשק ופיתוח מסלולים וכלי מדיניות אופרטיביים ליישומה.
- ✓ ניהול מערך התכנון המשרדי ומעקב אחר הביצוע בחתירה לעמידה ביעדים.
- ✓ הבאה ליישום מיטבי של הרגולציה בתחום אחריות המשרד במטרה לעודד הצמיחה.
- ✓ ליווי מקצועי להנהלת המשרד בגיבוש צעדי מדיניות והטמעתם בהחלטות ממשלה.
- ✓ בניית תשתית מחקרית התומכת בתהליך קבלת החלטות מבוסס נתונים ומעקב אחרי מגמות אסטרטגיות בארץ ובחו"ל.
- ✓ איסוף, שימור וניהול הידע המשרדי.
- ✓ אחריות על ניהול שותפויות אסטרטגיות עם בעלי עניין ושיתוף הציבור.

משרד הכלכלה והתעשייה, באמצעות אגף אסטרטגיה ותכנון מדיניות, קידם בשנה החולפת החלטות ממשלה רבות לאזור הדרום, לאוכלוסיות שונות וכן חמש החלטות ממשלה לסיוע לאזור הצפון ובכך למעשה פעל להקצאת תקציבים בגובה מאות מיליוני שקלים, בין היתר:

- ✓ החלטת ממשלה 3265 מיום 20.07.2025 לשנים 2025-2026 בנושא תוכנית להאצה כלכלית והשבת פעילות עסקית בצפון ובהיקף תקציבי של כ-400 מלש"ח לסעיפי משרד הכלכלה.
- ✓ החלטת ממשלה 3841 מיום 1.2.2026 לשנים 2026-2027 בנושא השלמת המענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון בדגש על המרחב העירוני ובהיקף תקציבי של כ-60 מלש"ח לסעיפי משרד הכלכלה.
- ✓ תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין, החלטה מספר 4057 מיום 16.04.2026 לשנים 2026-2030 ובהיקף תקציבי של כ-70 מלש"ח לסעיפי משרד הכלכלה.

- ✓ התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום ולצמיחה של יישובים בטווח המכונה 9-0 ק"מ מגבול לבנון, החלטה מספר 4194 מיום 02.06.2026 לשנים 2027-2030 ובהיקף תקציבי של כ-160 מלש"ח לסעיפי משרד הכלכלה.
- ✓ החלטת ממשלה מקיפה לאזור מחוז הצפון - כוללת מגוון של כלי סיוע חדשים שמטרתם עידוד צמיחה כלכלית אזורית והיקפם התקציבי הוא כ-400 מלש"ח.
- ✓ החלטות ממשלה לאוכלוסיה הדרוזית והצירקסית בהיקף תקציבי כולל של כ-150 מלש"ח
- ✓ החלטות ממשלה לאזור הנגב המערבי ולעיר אשקלון

מערך אסדרה

מערך האסדרה במשרד הכלכלה והתעשייה, מאחד תחתיו את מרבית היחידות הרגולטוריות הרלוונטיות למסחר במשרד. המערך עוסק בעולמות תוכן, המשפיעים ישירות על חיי אזרחי מדינת ישראל.

בין עיסוקיו, המערך מוביל בשנים האחרונות שורת רפורמות רחבות שמטרתן לשכלל את הייבוא לישראל לפתוח, מתקדם ותחרותי יותר. במסגרת זו פועל המערך להפחתת חסמים רגולטוריים, צמצום בירוקרטיה והנגשת מוצרים רבים יותר לצרכן הישראלי, תוך התאמת הרגולציה המקומית למקובל בשווקים המתקדמים.

המערך עוסק בקידום מהלכים משמעותיים בתחומי התקינה, הייבוא וחוקיות הייבוא, ובכלל זה הרחבת מסלולי יבוא המבוססים על רגולציה בינלאומית. צעדים אלו נועדו להרחיב את מגוון המוצרים הזמינים בשוק הישראלי, לעודד כניסת יבואנים ושחקנים חדשים, להגביר את התחרות ולהפחית עלויות לציבור.

במקביל, המערך ממשיך לפעול לשמירה על בטיחות הציבור והצרכן באמצעות מנגנוני פיקוח, אכיפה וניהול סיכונים מתקדמים, במטרה לאפשר שוק פתוח ויעיל יותר – מבלי להתפשר על רמת הבטיחות ואיכות המוצרים בישראל.

מינהל יבוא והיטלי סחר

ייעוד: מינהל היבוא פועל לקידום התחרות באמצעות קידום וגיוון היבוא. המנהל פועל במגוון מישורים, משרדיים ובין-משרדיים הכוללים הורדת חסמים ביבוא, במתן רישיונות/אישורי יבוא, חלוקת מכסות פטורות ממכס, וכל זאת מתוך ראיית הצרכן במרכז.

המנהל מרכז את פעילות משרד הכלכלה והתעשייה בכל הנוגע לקידום מדיניות יבוא, ביטול חסמים והפחתת בירוקרטיה ביבוא לצורך קידום תחרות.

בנוסף, המנהל מקדם מדיניות של ביטולי מכסים מול משרד החקלאות והאוצר בתחומי המזון, בהם התוצרת המקומית אינה מספקת את הביקוש, ומקדם הבנות לתמיכה ישירה בחקלאות כנגד הפחתות מכסים בהתאם למדיניות המקובלת במדינות ה-OECD.

ניתן מענה 24/7 לכל צרכי היבואנים, האזרחים, בעלי עסקים וגופים ביטחוניים.

פעילות המנהל מחולקת לתחומים כלהלן:

מכסות יבוא

- ✓ חלוקת מכסות ליבוא בפטור ממכס או במכס מופחת של 343 פרטי מזון, המחולקות לשני סוגים:
  - מכסות מנדטוריות – מכסות אשר להן מחויבת מדינת ישראל במסגרת הסכמי סחר בינלאומיים
  - מכסות וולונטריות – מכסות המיועדות להתמודדות עם מחסור בחומר גלם או במטרה להפחתת המחיר בשוק
- ✓ בוצעה חלוקה מוקדמת של מכסות לאור האתגרים הלוגיסטיים ועל מנת לסייע ביצירת ודאות עסקית לחברות הזוכות. המנהל טיפל ב – 2,257 בקשות למכסות וחילק 1,483 רישיונות בשנה זו.
- ✓ בנוסף, מחולקות מכסות המבוקשות בהליכים תחרותיים, לשם הגברת השפעה על המחירים בענפים בהם מתקיימים תנאי שוק לא תחרותיים או מחסור, המביאים לעליית מחירים. בהליך זה מחולקות מכסות מזון פטורות ממכס ליבואנים המתחייבים למכור את המוצרים במחיר הנמוך ביותר לצרכן.
- ✓ בנוסף, בשנת 2025 בוצעה חלוקה של מספר מכסות מנדטוריות מבוקשות במסגרת הליך תחרותי בו היבואן מתחייב על מחיר המכירה לצרכן הסופי כפיילוט לשם הפחתת יוקר המחיה.

אישורי יבוא

- מתן אישורי יבוא בפטור מהצגת אישור עמידה בתקן הרשמי, בהתאם לעילות והתנאים הקבועים בהוראה ייעודית, וזאת מכוח סעיף 2(ג)2 לצו יבוא חופשי, המתיר לרשות המוסמכת לאשר יבוא של טובין המפורטים בתוספת השנייה, ללא הצגת אישור עמידה בתנאים הנדרשים. פעילות התחום משתפרת בעקביות ומבוצעות הקלות בהליך מתן האישור, כאמצעי להפחתת הנטל הרגולטורי, והוזלת היבוא לארץ.
- ✓ המנהל טיפל בכ-25,000 בקשות לקבלת אישור יבוא. חל גידול משמעותי בבקשות עבור ציוד המיועד לצה"ל וכוחות הביטחון, ציוד רפואי ותרומות.
- ✓ פורסמה הוראת שעה שקבעה הקלות נוספות ביבוא הנדרש לטובת הלחימה בחזית ובעורף.

רישיונות יבוא

- מתן רישיונות יבוא לכלי נשק חם/קר, חץ וקשת, לייזר, צעצועים מסוכנים, זיקוקים ומוצרי פירוטכניקה, בהתאם לתנאי עמידה קפדניים, וזאת מכוח צו יבוא חופשי, המתיר לרשות המוסמכת להעניק רישיון יבוא של טובין המפורטים בתוספת הראשונה. פעילות התחום משתפרת בעקביות כאמצעי להפחתת הנטל הרגולטורי, ופועלת בשיתוף פעולה הדוק עם גורמי אכיפה נוספים לרבות אגף המכס, משטרת ישראל והמשרד לביטחון לאומי, על מנת למנוע הברחות והפרות בתחום.
- ✓ המנהל טיפל בכ-18,000 בקשות לשנה לקבלת רישיון יבוא בתחום נשק ומוצרים מסוכנים. חל גידול משמעותי בבקשות לקבלת רישיונות יבוא לנשקים, חלקי נשק ותחמושת לכוחות הביטחון וכיתות כוננות ואביזרי לייזר.

✓ **שימוש בשם ירושלים** – הפקת אישור לשימוש בשם ירושלים על גבי סחורה או קביעת תיאור מסחרי הכולל את השם ירושלים בכפוף לכך שהסחורה נעשתה או נוצרה בירושלים, למעט נסיבות מיוחדות המצדיקות את מתן האישור, אף שהסחורה לא נוצרה או נעשתה בירושלים.

היטלי סחר

- ✓ פעילות המבוצעת מכוח חוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, תשנ"א-1991, האחראית על אכיפתו.
- ✓ ביצוע חקירות כלכליות בארץ ובעולם לשם בחינת קיומם של יבוא בהיצף ויבוא מסובסד, האסורים על פי החוק המקומי והבינלאומי.
- ✓ הפעלת אמצעי הגנה על התעשייה המקומית מפני יבוא במקרים חריגים בהם נדרשת התערבות, באמצעות שלושה סוגי היטלים: היטל היצף, היטל משווה והיטל ביטחה, ובאמצעי הגנה הכוללים היטל הגנה ומכסות יבוא.
- היטל היצף מוטל על יבוא בהיצף המוגדר עבור טובין שמחירו נמוך ממחירו בארץ המקור, הגורם נזק ממשי לענף היצרני בארץ.
- היטל משווה מוטל על יבוא לישראל המסובסד על-ידי הממשלה במדינת המקור ואשר גורם נזק ממשי לענף היצרני בארץ.
- היטל בטחה מוטל במקרים שונים המתוארים בחוק. אמצעי הגנה ננקטים כאשר חל גידול ניכר של היבוא בענף מסוים הגורם נזק חמור לענף היצרני בארץ, ובהתחשב בתועלת למשק הנובעת מהיבוא.

החוק הישראלי והליך נקיטת אמצעים אלו מעוגנים בהסכמים בינלאומיים במסגרת ארגון הסחר העולמי (WTO) וכן כפופים למגבלות ולתנאים הקבועים בהסכמים אלה.

יצרנים מקומיים המייצגים ענף יצרני בארץ יכולים להגיש תלונה לאגף כנגד יבוא במחירי היצף, יבוא במחיר נתמך (מסובסד) או גידול ביבוא הגורם נזק לתעשייה המקומית. על התלונה להיות מבוססת על ראיות לכאורה ולכלול מידע מתמשך, עקבי ומבוסס לגבי הנזק הנגרם לתעשייה המקומית. ההחלטה אם להטיל היטל, באיזה שיעור ולאילו תקופת זמן, נתונה בידי שר הכלכלה והתעשייה, וטעונה בהסכמת שר האוצר ואישור ועדת הכספים של הכנסת.

בשנת 2025 פורסמו ממצאים סופיים של חקירת היצף על יבוא אלומיניום מסין (ספט' 25).

בנוסף, המנהל מנהל תחנת One Stop Shop הנותנת מענה לפניית היבואנים תחת קורת גג אחת, באמצעות מגוון דרכי פנייה לרבות, מענה טלפוני אנושי, טופס פנייה מקוון ודואר אלקטרוני.

מנהל התקינה פועל מכוח חוק התקנים, התשי"ג-1953.

ייעוד:

- ✓ לאכוף הוראות חוק התקנים ככלל ודרישות התקינה בפרט והוראות פקודת היבוא והיצוא, כדי להבטיח את הבטיחות והבריאות של ציבור המשתמשים במוצרים שחלים עליהם תקנים רשמיים.
- ✓ לקבוע וליישם מדיניות בתחום התקינה.
- ✓ לייצר ולתחזק תשתיות לאומיות בתחום התקינה.
- ✓ להסיר חסמי סחר בינלאומי, לרבות ביבוא טובין למדינת ישראל.
- ✓ להגביר תחרותיות בשוק הישראלי.
- ✓ להקל על ההכרה ההדדית בין ישראל לשותפותיה בבדיקות התאמה של מוצרים לדרישות התקנים.

תחומי אחריות

- ✓ הליכי אכרזה/ביטול/עדכון לעניין התקנים הרשמיים.
- ✓ פיקוח/אכיפה על קיום הוראות החוק ודרישות התקינה בייצור, בייבוא ובשיווק.
- ✓ קביעה ויישום משטר בדיקות יבוא למוצרים שחלות עליהם "דרישות התקינה".

מדיניות התקינה נקבעת על ידי הממונה על התקינה, בכפוף להוראות החוק, להחלטות הממשלה והנהלת המשרד ונועדת להבטיח את בטיחות המצרכים והגנה על איכות הסביבה באמצעות אכיפת חוק התקנים, זאת בשילוב המטרה להקל על הנטל הכלכלי המוטל על אזרחי מדינת ישראל, באמצעות עידוד התחרות, לרבות ממקורות יבוא, הפחתת הברוקרטיה והגברת הסחר בין ישראל לבין העולם.

במסגרת מדיניות זאת, פועל המינהל להקלות ביבוא טובין דרך הסכמי הכרה הדדית ובחינה מחדש של סטאטוס התקנים הרשמיים לצורך גילוי וסילוק כפל רגולציה במשק הישראלי.

במקביל להנהגת ההקלות בכניסת המוצרים השונים לשוק, אמור הממונה על התקינה להגביר אכיפת דרישות התקינה בשלב השיווק ולחזק את מינהל התקינה בכוח אדם נוסף.

במטרה לעודד תחרות, להוריד הליכים ביורוקרטיים מיותרים ולהקל על זרימת הסחורות, פעל המשרד בתחום התקינה לתיקוני חקיקה לצורך אימוץ אסדרות אירופיות החל מתאריך ה-1.1.2025, ושינה בתאריך ה-1.7.2024 את השיטה האירופית ליבוא סחורות, ללא צורך בקבלת אישור הממונה על התקינה לעמידה בדרישות.

תפקידים עיקריים

- ✓ קביעת עדיפויות בתקינה, הכרזה על תקנים כתקנים רשמיים, או הסרת הרשמיות. מדיניות אימוץ תקינה בינלאומית, ייזום וביקורת של שינויים בתקנים קיימים, תיאום בין-משרדי בנושא התקינה.
- ✓ אכיפת דרישות התקינה ביבוא ובשוקים. מטרת האכיפה היא למנוע הימצאותם בשוק של מוצרים שאינם מתאימים לדרישות התקינה, וזאת באמצעות פיקוח והרתעה.
- ✓ אישור מעבדות בדיקה לפי סעיף 12(א) לחוק התקנים. מעבדות שמחזיקות באישור הניתן על ידי הממונה על התקינה עפ"י סעיף 12(א) לחוק התקנים-1953, רשאיות להמציא תעודות בדיקה שמשמשות ראיה בבית המשפט כי נתמלאו תנאי התקן.
- ✓ מתן סיוע מקצועי למינהל היבוא בהליכי פטור מהצגת אישור תקן ביבוא.
- ✓ מרכז מידע לאומי ל-TBT-WTO: המינהל מפעיל מרכז המידע הלאומי ל-TBT-WTO לאבטחת שקיפות בחקיקה טכנית מול WTO. המרכז משמש נקודת קשר בין מדינת ישראל לארגון WTO במסגרת הסכם TBT (מחסומים טכניים לסחר בינלאומי), בכל הקשור להעברת מידע על שינויים עתידיים בחקיקה טכנית בישראל והפוך – קבלת מידע על שינויי חקיקה טכניים במרחב הבינ"ל. מרבית מטלות המרכז מחויבות מכוח היות ישראל חברה בארגון ה-WTO.

מינהל אכיפה ומדידה

ייעוד: מינהל אכיפה ומדידה במשרד הכלכלה והתעשייה פועל לקידום ההגנה על הצרכן, לחיזוק ההוגנות במסחר ולשיפור השירות לציבור, באמצעות ריכוז והובלה של פעילות הפיקוח, האכיפה והמדידה בתחומי אחריותו. המינהל פועל בשיתוף פעולה עם גופי ממשל, רשויות אכיפה, ארגוני צרכנים, ארגוני מסחר, משטרת ישראל והרשויות המקומיות, במטרה להבטיח אכיפה אפקטיבית, אחידה ומקצועית לטובת הציבור והמשק. בנוסף לפעילות האכיפה והפיקוח, המינהל מקדם פעילות הסברה והנגשת מידע לציבור באמצעי המדיה השונים, במטרה להגביר מודעות לזכויות צרכניות, לחובות עוסקים ולהוראות הדין בתחומי אחריותו. המינהל כולל שני אגפים מקצועיים מרכזיים: אגף משקלות ומידות ואגף אכיפה במסחר, המרכזים את פעילות הפיקוח והאכיפה בתחומי המדידה, המסחר וההגנה על הצרכן. תפיסת ההפעלה של המינהל מבוססת על ריכוז כלל מנגנוני הפיקוח, האכיפה והבקרה הצרכנית תחת מסגרת מקצועית אחת, תוך פיתוח והכשרת מערך מפקחים מקצועי ורב-תחומי, הפועל לאכיפה יעילה ומתקדמת בשווקים ובמרחב המסחרי.

מטרות על

- ✓ שיפור השירות לאזרח.
- ✓ חיזוק ממשקי העבודה מול גורמי חוץ, אגב שימת דגש על שיתופי הפעולה מול ארגוני צרכנים, משטרת ישראל והרשויות המקומיות.
- ✓ יציאה למבצעי אכיפה משולבים כ"מכפיל כוח".
- ✓ ביצוע אפקטיבי של תכנית העבודה והרחבה של נושאים נוספים במטה ובמנהלים המקצועיים האחרים, בדגש על נושאים פנים משרדיים אשר לא מבוצע בהם פיקוח פיזי, שילובם ב-"יחידות השטח" וכן איגומם לאכיפה פלילית אחת לכל יחידות המשרד.

אגפי המינהל

1. אגף אכיפה במסחר

- האגף מבצע ביקורת יזומה בנושאי מחירים מרביים שנקבעו על ידי המשרד בכל חלקי הארץ, על פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים התשנ"ו 1996.
- הביקורת כוללת:
- פיקוח על מחירי מוצרים בענף המזון, מחירי מצרכי יסוד ופיקוח.
  - טיפול בתלונות הציבור בכל הנוגע להפקעת מחירים מרביים.
  - העברת תיקי החקירה/ביקורת לטיפול וחוות דעת הלשכה המשפטית.
  - ביקורת ומעקב ברשתות השיוק והמעדניות על התחייבותם למכור מוצרים שקיבלו היתר להשתתף בהליך תחרות במחיר מוזל, כחלק מתנאי קבלת מכסות בפטור ממכס שניתן ליבואנים על ידי מנהל תעשיות.
  - ביצוע שיתופי פעולה עם הרשות לסחר ההוגן בביקורת לבדיקת סימון מחירים ברשתות השיוק.
  - פיקוח אכיפה ומניעה בנושאי צעצועים מסוכנים ואסורים, על-פי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986.

- השמדת מוצגים שנאסרו לשימוש בתחום הצעצועים המסוכנים (נפיצים ופלסטיקה)
- חקירות משותפות עם משטרת ישראל בתחום הצעצועים המסוכנים .
- נקיטת פעולות הסברה, פרסום והדרכה לתלמידים ולציבור הרחב בדבר הסיכון והפגיעה הפיזית בשימוש בצעצועים המסוכנים.

2. אגף משקלות ומידות

אגף משקלות ומידות במשרד הכלכלה והתעשייה אמון על תחום המטרולוגיה החוקית במדינת ישראל, ובכלל זה קביעת סטנדרטים מקצועיים, פיקוח ואכיפת הוראות הדין הנוגעות למדידות, ליחידות מידה, למכשירי מדידה ולשיטות מדידה. פעילות האגף מוסדרת מכוח פקודת המשקלות והמידות, 1947, אשר מכוחה ממנה שר הכלכלה והתעשייה מפקח ארצי על המשקלות והמידות. המטרולוגיה החוקית, המהווה תחום מרכזי בתורת המדידות, נועדה להבטיח את אמינותן, דיוקן ואחידותן של מדידות המתבצעות במשק, וזאת לשם הגנה על הציבור, קידום מסחר הוגן, חיזוק אמון הצרכנים והבטחת פעילות תקינה של מערכות הכלכלה והתעשייה בישראל. פעילות זו מהווה נדבך משמעותי בהתאמת המשק הישראלי לדרישות ולתקנים בין-לאומיים בתחום המדידות והפיקוח. החל משנת 1966 חברה מדינת ישראל בארגון הבין-לאומי למטרולוגיה חוקית, (OIML) הפועל לקידום אחידות, תקינה ושיתוף פעולה בין-לאומי בתחום המטרולוגיה החוקית.

תפקידי האגף הם:

- טיפול במטרולוגיה חוקית במדינת ישראל, קביעת סטנדרטים ואכיפת החוקים הנגזרים מפקודת המשקלות והמידות (1947). בהתאם לפקודה, שר הכלכלה והתעשייה ממנה מפקח ארצי על המשקלות ומידות. כיום, בתפקיד המפקח הוא מהנדס טומי גלנץ (מינוי סטטוטורי).
  - פיקוח ציבורי על מכשירי מדידה המוזכרים בתקנות בדגש על כאלה המשמשים למסחר.
  - הפיקוח על מכשירי המדידה קרוי בקרה מטרולוגית וכולל: אישור דגם (שימוש במכשיר העומד בדרישות כמפורט בתקנות);
  - אימות דיוק ראשוני (בדיקה הנעשית למכשיר המדידה טרם השימוש בו בבית העסק או לאחר החלפה של רכיבים הקשורים במנגנון המדידה במכשיר קיים בעסק).
  - אימות דיוק מחדש (מעקב תקופתי אחר תקינות המכשירים בבית העסק).
- יודגש כי למפקח, באמצעות המבקרים (עובדי המשרד שהוסמכו מטעם המפקח), יש סמכות בלעדית להעניק תעודות המאשרות את אימות דיוקם של מכשירי המדידה.

תחומי פעילות נוספים של המפקח:

- עדכון תחומי הפיקוח במדינת ישראל בהתאם לתקנים הבין-לאומיים (בדגש על המלצות ארגון ה-OIML שמדינת ישראל חברה בו).

- קביעת תדירות ביצוע של בדיקות אימות דיוק (הפקודה אינה קובעת את התדירות הרצויה אלא רק את התדירות המרבית שהיא לא יותר מפעם בשנה קלנדרית).
- אכיפת פקודת המשקלות ומידות והתקנה הנגזרת ממנה.
- קביעת אמות מידה ואישור מעבדות לצורך מתן אישורי דגם למכשירי שקילה לשימוש אישי וביתי (אין בישראל מעבדות מאושרות מטעם ה-OIML לבדיקת מכשירי מדידה לשימוש מסחרי).
- אישור של מבדקות שירות של יבואנים, יצרנים או מפעילים העוסקים בתיקון ותחזוקה של מכשירי מדידה.
- אישור לשחרור מהמכס של ציוד מדידה בהתאם לצו יבוא חופשי.
- הכשרה והסמכה של העוסקים בתחום מטרולוגיה חוקית להבטחת רמה מקצועית ואמינות בתחזוקת המכשירים וביצוע המדידות (קורסי מטרולוג למבדקות שירות, הכשרה וחניכה של מבקרי המינהל).

לאחרונה, גובשה במשרד תפישת הפעלה עדכנית בתחום המשקלות ומידות שתכליתה: האזרח צריך לקבל את הכמות עליה הוא שילם בגבול השגיאה המותרת (שגיאה במכשיר מדידה יכולה להיות "חיובית" – לטובת בית העסק ולרעת האזרח או "שלילית" – לטובת האזרח ולרעת בית העסק).

שינוי התפישה ממוקד בבקרה על מכשיר המדידה למיקוד בשירות לאזרח טומן בחובו הזדמנות להרחבת מנעד המידות הנבדקות (זמן, זרם, טמפרטורה, כמות חומר למוצרים ארוזים מראש וכיו"ב) והגדלים הפיסיקליים הנבדקים (מלבד מסה ונפח למשל שטח לארנונה, מהירות, אנרגיה חשמלית וכיו"ב). יישום השינוי מצריך עוד עבודה רבה הכוללת: עדכון חקיקה, בניית מנגנוני פיקוח ובקרה אזרחיים (מיקור חוץ של בדיקות האימות) והטלת האחריות לדיוק (Accuracy) מכשיר המדידה על האוחז בו.

אכיפה במסחר – תחומי פעילות:

✓ **מחירים בפיקוח** – המינהל נוקט בפעולות אכיפה כנגד עסקים המפקיעים מחירים של מוצרי מזון בפיקוח, בכדי למנוע פגיעה בצרכנים. חל איסור למכור מצרך העולה על המחיר הקבוע בחוק. ע"פ סעיף 11. (א) העובר על הוראת סעיף 11, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. בתי המשפט הגדירו את העבירה של 'הפקעת המחיר' כגזל מהציבור ופגיעה עמוקה בשכבות החלשות.

המבקר מצלם את הטובין עם המחיר המוצג לידו ומבצע קניית ניסיון למוצר.

✓ **מכסות יבוא** – ועדת המכסות הינה הרשות המוסמכת על פי דין לתת רישיונות יבוא בפטור ממכס. ההסדרים המנהליים לפיהם היא פועלת קבועים בהוראת מנכ"ל 2.7 וכן בהליכים התחרותיים המפורסמים מכוחה מדי שנה. הסמכות לביצוע פיקוח הינה מכוח החלטת וועדה בעניין אכיפת מכסות שחולקו בהליכים תחרותיים. מבקרי המינהל אוכפים את הציות למכסות בשטח (רשתות שיווק, מכולות וכיוצ"ב) כפי שניתנות ע"י ועדת המכסות.

המבקר מציג לבעלי העסק מכתב מאת הרשות המוסמכת, מצלם את הטובין עם המחיר המוצג לידו ומבצע קניית ניסיון למוצר.

✓ **סימון מחירים** – הסמכות החוקית בתחום סימון והצגת מחירים מוסדרת מכוח חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, ובפרט ובהתאם להוראות סימון מחירים הקבועות בו ובתקנות שהותקנו מכוחו, ובהן תקנות הגנת הצרכן (סימון טובין), התשמ"ג-1983 ותקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה), התשס"ח-2008.

אכיפת הוראות הדין והפעלת הסמכויות בתחום זה נתונות לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן בהתאם לסמכויותיה על פי דין.

כחלק משיתוף פעולה בין משרדי לטובת הגברת האכיפה וההרתעה בתחום הוביל מינהל אכיפה ומדידה מבצע אכיפה ארצי ממוקד וזאת מכוח ההסמכה וההנחיה שניתנו על ידי הרשות להגנת הצרכן.

במסגרת המבצע בוצעו ביקורות בעסקים ברחבי הארץ, תוך בדיקת עמידה בדרישות החוק בנוגע לסימון מחירים, הצגת מחיר כולל ונגישות המידע לצרכן.

במבצע אותרו ליקויים והפרות שונות, ובהן היעדר סימון מחירים, סימון חלקי או מטעה, ופערים בין המחיר המוצג למחיר בקופה. התיקים כנגד העסקים המפרים הועברו לרשות להגנת הצרכן להמשך טיפול מנהלי ומשפטי, בהתאם לשיקול דעתה וסמכויותיה על פי דין.

המבצע מהווה חלק מהמאמץ המשותף לחיזוק אמון הציבור, עידוד תחרות הוגנת והבטחת זכותו של הצרכן לקבל מידע ברור, נגיש ומלא טרם ביצוע רכישה.

✓ **צעצועים מסוכנים** – הוועדה הבין-משרדית "לצעצועים מסוכנים" הוקמה במשרד הכלכלה והתעשייה על מנת לערוך מעקב אחר צעצועים מסוכנים הנכנסים לשוק והשימוש הנעשה בהם. בוועדה חברים נציגי גופים ממשלתיים ומשטרת ישראל ובסמכות הוועדה לאשר או לשלול את השיווק והשימוש בצעצועים מסוכנים העשויים להוות סכנה למשתמש בהם / למי שלא הוסמך לכך.

אכיפה ומניעה של הפצת צעצועים מסוכנים נעשית באמצעות: נקיטת פעולות הסברה, פרסום, והדרכה בשיתוף משרד החינוך לתלמידים, לציבור הרחב בדבר הסיכון והפגיעה הפיזית בשימוש בצעצועים המסוכנים. עריכת ביקורות יזומות בשיתוף משטרת ישראל למיגור השימוש בצעצועים המסוכנים. הגברת הפעילות בעיקר לקראת חגים: פורים, רמדאן, יום העצמאות וחג המולד, בהם הביקוש לצעצועים הללו גובר (ניהול סיכונים). המעקב והאכיפה אחר השיווק והשימוש בצעצועים מסוכנים בא לביטוי כל השנה אך במיוחד לקראת החגים בהם השימוש נעשה תכוף יותר.

משקלות ומידות – תחומי פעילות:

✓ **פיות דלק** – בדיקת האימות נועדה לוודא כי כמות הדלק שנמכרה לאזרח עומדת בטווח השגיאה המותרת לפי תקנות המשקלות ומידות 1963. בישראל כ-1,270 תחנות דלק מאושרות ע"י מינהל הדלק, בפריסה ארצית. כ-25,000 פיות תדלוק לפיקוח ואכיפה בתדירות אחת לשנה. החל מהשנה, כחלק מהשירות לציבור, נבצע בדיקת אימות דיוק גם למכשיר ניפוח אוויר בצמיג על מנת להבטיח כי האזרח מקבל גם את הלחץ המתאים הנדרש למילוי אוויר בצמיג לפי הוראות היצרן

✓ **מאזני גשר** – מאזני גשר הינו מכשיר לשקילת משאיות ורכבים. ניתן למצוא בנמלים, מפעלים, משקים, מטמנות מחצבות ועוד. בדיקת האימות נועדה לוודא כי הורית המשקל של כלי הרכב הנשקל עומדת בטווח

השגיאה המותרת לפי תקנות המשקלות ומידות 1963. יש כאן היבט של מסחר וכן של בטיחות. בישראל כ-2,500 מאזני גשר, בפריסה ארצית, פיקוח ואכיפה בתדירות אחת לשנתיים.

- ✓ **משקלים למסחר** – בדיקת האימות נועדה לוודא כי הורית המשקל של המוצר הנשקל עומדת בטווח השגיאה המותרת לפי תקנות המשקלות ומידות 1963, ולפיה משלם האזרח לבעל העסק (היבט מסחרי). כל משקל מסחרי נדרש לקבל מאתנו אישור דגם ישראלי טרם הייבוא לארץ / ייצור בארץ. מבקרי המינהל מבצעים פיקוח ואכיפה של למעלה מ-35,000 משקלים בשנה, בפריסה ארצית. תדירות הפיקוח נעה בין אחת לשנה לאחת לשלוש שנים, כתלות בסוג העסק (ניהול סיכונים).
- ✓ **משקלים לאכיפת משקל חורג על ידי משטרת ישראל** – קביעת המשקל הכולל של כלי הרכב נעשית ע"י שקילה עוקבת של סרני הרכב, כאשר שקילת כל סרן נעשית באמצעות שקילה בו זמנית של כל גלגל בסרן. המשקל הכולל מתקבל מסיכום ההוריות שהתקבלו. משקל חורג הינו אחד מגורמי השורש לתאונות דרכים קטלניות, פגיעה בתשתיות.

להלן סיכום נתוני הביצוע

תחום	2025
ביקורי פיקוח בהפקעת מחירים	2,833
ביקורי פיקוח בצעצועים מסוכנים	512
ביקורי פיקוח במכסות	88
תיקי אכיפה שנפתחו	432
סיום תיק חקירה בכופר	620,800 ש"ח

פיקוח בתחום משקלות ומידות 2025

שנה	קבוצה	ביקורי פיקוח	אימות מחדש	אימות ראשוני	נפסלו	אגרה (₪)
2025	מאזני ביקורת	36	70	44	2	21,970
	מאזני גשר	307	336	130	90	3,221,830
	מאזני דלפק סוג III	959	11,662	5,198	418	3,247,310
	מאזני משטח סוג II	198	516	39	4	336,100
	מדי קיבול	12	0	52	0	9,890
	מונה במסופים	19	28	3	11	33,130
	מונה בתחנת דלק	878	12,806	913	420	4,836,530
	מונה דלק במסוף חוות דלק	19	22	7	1	26,680
	Total	2,428	25,440	6,386	946	11,733,440

2025	2024	תחום
3,059	2,516	שחרורים מהמכס
96	87	אישורי דגם
361	428	פניות ציבור

אגף חוקיות היבוא

הממונה על חוקיות היבוא גיבש דו"ח מקיף הבוחן את השפעותיהן של רפורמות היבוא המרכזיות שנערכו בתחומי המזון, התמרוקים והתקינה. הדו"ח מנתח את ההשלכות של הרפורמות על היקף היבוא, רמת התחרות והנטל הבירוקרטי. כמו כן, גיבש הממונה דוחות הבוחנים רפורמות יבוא ומודלים רגולטוריים שיושמו בהצלחה במדינות מפותחות, לרבות שווייץ. דוחות אלו משמשים כתשתית מקצועית לתכנון מהלכי החקיקה ורפורמות בישראל.

במקביל לגיבוש הדוחות, מנהל האגף באופן שוטף את ערוצי הפעילות הבאים:

- ✓ ניהול ומענה לפניות הציבור, תוך מתן מענה מקצועי, ליווי ופתרון חסמים עבור יבוא אישי ומסחרי כאחד. בנוסף, האגף מהווה רשות מוסמכת למתן פטור מאישורי תקינה ביבוא אישי.
- ✓ הובלת מהלכים אקטיביים לקידום הקלות, הנגשת מידע, ומניעת יצירת חסמים נוספים ביבוא אישי ומסחרי.
- ✓ ביצוע עדכון שוטף, רציף ודינמי של פלטפורמות המידע הממשלתיות - אתר "צו יבוא חופשי" ואתר "צו יבוא אישי".
- ✓ קיום ערוצי תקשורת ישירים, שיחות ופגישות עבודה שוטפות עם יבואנים מתחומים שונים. זאת על מנת לקבל תמונת מצב מדויקת ועדכנית של הצרכים, האתגרים והמגמות העולות מהשטח.

מעריך תעשייה

מעריך תעשייה במשרד הכלכלה, מהווה מעריך מפתח בקידום ופיתוח התעשייה הישראלית. המעריך הוקם בשנת 2024 מתוך הכרה בחשיבות התיאום והאינטגרציה בין היחידות השונות העוסקות בתחום התעשייה במשרד. תחת אחריותו של המעריך פועלות מספר יחידות ליבה: מנהל התעשיות, האמון על קידום ויישום מדיניות בתחומי התעשייה השונים לשיפור הסביבה העסקית, תמיכה וסיוע למפעלים והפיכת התעשייה למנוע צמיחה כלכלי חברתי; הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי (רשפ"ת), לניהול רכש הגומלין של ישראל ומינוף ההוצאה הממשלתית, ליצירת חיבורים עסקיים ברי קיימא, יצירת הזדמנויות עסקיות לתעשייה הישראלית וקישור חברות זרות עם הפוטנציאל הישראלי באמצעות שיתופי פעולה ארוכי טווח; ומטה "כחול לבן" לקידום רכש מוצרים מתוצרת הארץ, חיזוק התעשייה המקומית ויצירת מקומות עבודה. יחד עם מינהל אזורי תעשייה, שאחראי על פיתוח אזורי תעשייה בפריפריה באמצעות תמיכה בהקצאת מגרשים בפטור ממכרז, וניהול על של 120 אזורי תעשייה פועלות יחידות המעריך יחד לגיבוש ויישום מדיניות אסטרטגית ארוכת טווח, לשיפור הפריון, העלאת כושר התחרות של התעשייה הישראלית בשווקים הגלובליים ולמתן מענה לאתגרים העומדים בפניה.

מינהל תעשיות

ייעוד: מינהל תעשיות פועל לקידום התעשייה הישראלית והפיכתה למנוע צמיחה כלכלי-חברתי משמעותי. המינהל מרכז את פעילות המשרד בנושא שיפור הסביבה העסקית לתעשייה וקידום הקלות בבירוקרטיה וברגולציה, וכן פועל להטמעת חדשנות בתהליכי הייצור במפעלים, להתייעלות במשאבים ולהפחתת החתימה הסביבתית.

בנוסף משמש המינהל כמוקד ידע מקצועי בתחומי התעשייה, ומפרסם סקירות תקופתיות על ענפי התעשייה.

לצד פעילות הסיוע לתעשייה משמש מינהל תעשיות רגולטור במספר תחומים, ואמון על הנפקת רישיונות ואישורים ליבוא ויצוא של כימיקלים וטובין המשמשים לתעשייה, אישורים לצורך יבוא לתעשייה של טובין המפוקחים על פי אמנות בינ"ל, וכן הקצאת מכסות ליבוא חומרי גלם בפטור ממכס עבור התעשייה המקומית

להלן פירוט תחומי העיסוק המרכזיים במינהל:

- ✓ הטמעת תהליכי ייצור מתקדם בתעשייה והפחתת החתימה הסביבתית.
- ✓ הפעלת המרכז לתעשייה מתקדמת: מינהל תעשיות מפעיל את המרכז לתעשייה מתקדמת, המשמש כמוקד ידע בתחום "תעשייה 5.0", ופועל להנגשת המידע לתעשייה תוך ליווי ויעוץ לחברות התעשייתיות בתהליכי ההטמעה והפיתוח, בדגש על הטמעת חדשנות בתהליכי ניהול וייצור. המרכז פועל לביסוס ולחיזוק של ה"אקו-סיסטם" בתחום וקידום שיתופי פעולה וחיבורים בין חברות, סביב מיזמים לקידום שיטות ייצור וטכנולוגיות מתקדמות בתעשייה היצרנית בישראל.
- המרכז מסייע לחברות יצרניות להגדיל את הפריון בלוחות זמנים קצרים, דרך אבחון למפעלים ויצירת מפת דרכים להתמודדות עם חסמים והזדמנויות כגון תשתיות דאטה, אוטומציה, רובוטיקה, מערכות בינה מלאכותית, שרשת הערך ועוד. לאחר מפת הדרכים המעמיקה נבחרים מספר פרויקטים להמשך ליווי של ייעוץ והטמעה בסבסוד משמעותי. המרכז לתעשייה מתקדמת ממשיך את פעילות המכון לייצור מתקדם והמרכז להתייעלות במשאבים, שפעלו עד לסוף שנת 2024 ונתנו שירות לכ-800 לקוחות בתעשייה, שהציגו

הצלחה בעקבות הסיוע: למעלה מ-80% יישמו והטמיעו פרויקטים טכנולוגיים בהשקעות של מאות מיליוני שקלים, שיפורים משמעותיים במדדי פריון העבודה ומדדים תפעוליים נוספים, וכן שיפור במדדים סביבתיים כולל חסכון 350,000 טון חומ"ג וצמצום פליטות 544,000 טון גז"ח. במהלך שנת 2025 הושלמה הקמת המרכז וניתן סיוע ממוקד למעל 70 חברות תעשייה, במיקוד על סיוע למפעלים באזורי קו העימות.

מינהל תעשיות שותף בגיבוש וכתובת התוכנית הלאומית לביטחון מזון, הפועלת בשיתוף מספר משרדי ממשלה. במסגרת זו, המינהל פועל לחיזוק יכולתה של תעשיית המזון הישראלית להמשיך ולספק חלק משמעותי מצרכי המשק כאשר הפעילות מתמקדת בקידום חדשנות, שיפור פריון והטמעת טכנולוגיות, לצד סיוע בהסרת חסמים וחיזוק יכולות התעשייה לצמוח ולהיות בת קיימא

✓ שיפור הסביבה העסקית לתעשייה וקיצור משך הזמן להקמת מפעל בישראל:

- המינהל פועל ליישום החלטת ממשלה 901 מיום מיום 2.1.2022 בעניין שיפור הסביבה העסקית לתעשייה בתחום תכנון בנייה ומקרקעין. במטרה לשפר את המענה לחסמים שאיתם מתמודדת התעשייה בהיבטי מקרקעין, תכנון ובנייה ותהליכי רגולציה; לשמר עתודות קרקע ל-2040 עבור תעשייה בעלת השפעות סביבתיות לטובת הגדלת ההשקעות, הפריון וצמיחת התעשייה.
- במסגרת יישום החלטת הממשלה הקים המינהל פיילוט למרכז לקידום היתרי בנייה, מהווה one stop לבקשות להיתרי בנייה לתעשייה. במרכז משתתפים נציגי המשרד להגנת הסביבה, כבאות והצלה ופיקוד העורף. בשנת 2022 פורסם קול קורא לאשכול רשויות מקומיות להפעלת מרכז ההיתרים ונבחרו שני אשכולות - בית הכרם הגלילי וגליל מערבי, להפעלת המרכז. בשנת 2023 החל המרכז לפעול בשלבי התארגנות וגיוס כוח אדם ובשנת 2024 החל בפעילות מול התעשייה. במהלך שנת 2025 טופלו על ידי המרכז עשרות בקשות להיתר בנייה. ממצאי בחינת האימפקט מצביעים על הצלחה ראשונית של המרכז בקיצור זמני הטיפול בהיתרי בנייה בכ-50% בבקשות שנבחנו, מה שמוביל לחיסכון כלכלי ליזמים. לאור הצלחת הפיילוט הוחלט על הקמת מרכז היתרים נוסף הפועל בגליל המזרחי, שהנו הרחבת הפיילוט במסגרת החלטת ממשלה 3265 מיום 20.07.2025 בעניין תכנית להאצה כלכלית והשבת פעילות עסקית בצפון.
- המינהל פרסם בשנת 2025 מחקר שבחן את זמני קבלת היתר בניה לתעשייה בועדות המקומיות בכל הארץ, ממצאי המחקר העלו שעיקרי הממצאים של המחקר מעלים כי משך הזמן הממוצע לקבלת היתר בנייה לתעשייה בישראל עומד על כ-15 חודשים (445 ימים), זמן הגבוה פי שניים מלוחות הזמנים הקבועים בחוק. עוד נמצא כי הליך הרישוי מתאפיין בחזרתיות רבה, כאשר נדרשות 2.7 איטרציות במוצע להשלמת התהליך, וכי כ-30% מהבקשות ממתנות להיתר למעלה משנתיים.

✓ סיוע בהסרת חסמים לפעילות מפעלי תעשייה: מינהל תעשיות מטפל פניות של מפעלי תעשייה בנושאי חסמים רגולטוריים ובירוקרטיים והיבטים שונים הקשורים בצמיחה עסקית. הטיפול בפניות נעשה בדיאלוג עם הרשות הרלוונטית בכדי לתת מענה לחסם הנקודתי הפוגע ברציפות פעילותו של המפעל. הפניות עוסקות במגוון תחומים, בין היתר חסמים לקבלת רישיון עסק, קשיים בקבלת היתר בנייה וכן קשיים בירוקרטיים מול השלטון המקומי והמרכזי.

- ✓ סיוע מקצועי להפעלת הוראת מנכ"ל 4.72 כלכלה מעגלית – תכנית ירושלים, 400 מלש"ח. המינהל היווה את הצד המקצועי סביבתי של משרד הכלכלה במסלול. המינהל הקים צוות בדיקה סביבתי של ההצעות, כתב עשרות חוות דעת סביבתיות, ביקר בעשרות מפעלים ונטל חלק בוועדות המסלול.
- ✓ מעורבות פעילה בגיבוש החלטות מדיניות והצעות חוק בנושאי תעשייה וסביבה, לרבות חוק האקלים, חוק רישוי משולב וצו על הבלו בעניין מס פחמן.

הון אנושי בתעשייה

עובדים זרים לתעשייה: המינהל פועל מההיבט המקצועי מול יחידת העובדים הזרים במשרד למתן המלצות לרשות האוכלוסין בכדי לקבל היתרים, ולהבטיח רציפות ייצורית.

מומחים זרים לתעשייה: עובדים מומחים זרים המגיעים לתעשייה (למשל בעלי מומחיות ייחודית או טכנאים לטיפול במכונות) נדרשים בקבלת היתר עבודה מרשות האוכלוסין וההגירה. במסגרת בדיקת הבקשה משמש מינהל תעשיות גורם ממליץ, ומעביר חוות דעתו לרשות האוכלוסין וההגירה זאת לאחר בדיקת הבקשה בדבר נחיצות הגעתו של המומחה.

רישיונות ואישורים

מינהל תעשיות פועל במספר תחומים כרגולטור ומנפיק אישורים נדרשים לצורך יבוא, יצוא ופעולות נוספות.

- ✓ רישיונות יבוא ויצוא: מינהל תעשיות אמון על מתן רישיונות יבוא של כימיקלים וגזים המצריכים רישוי, ורישיונות יצוא של פסולות וחומרים נוספים לרבות ספרים, פלסטיק וגבס ממדינות אסורות. בכלל זה, ניתנות מכסות ליבוא של גזי קירור הפוגעים בשכבת האוזון בהתאם לאמנת מונטריאל. יבוא החומרים הפוגעים באוזון הופחת משמעותית. בנוסף נותן המינהל רישיונות יבוא למגן דוד אדום לפי "חוק מד"א".

בשנת 2025 ניתנו 2185 רישיונות יבוא + 776 פטורים על בסיס סעיף 2ג2 + 127 רישיונות ייצוא..

- ✓ הקצאת מכסות לגזים המשמשים לקירור המהווים מקור לפליטת גזי חממה, לצורך הפחתת השימוש בחומרים אלו, זאת בהתאם לתיקון קיגאלי לאמנת מונטריאל ועדכון תקנות חומרים מסוכנים בעקבותיו.

- ✓ בהתאם לאמנת באזל עודכן צו יצוא וצו יבוא חופשי והמינהל נותן רישיונות ליצוא ויבוא של פסולות פלסטיק. לצד פעילות הרישוי המינהל משמש גם כרשות מוסמכת למתן פטורים מחובת הצגת עמידה בתקן ליבוא הנעשה על ידי התעשייה לצורך יצוא. פעילות זו מקלה על הליך היבוא של מפעלי תעשייה המייצרים מוצרים שאינם מיועדים לשיווק בארץ.

- ✓ אישור מכירה חופשית לתמרוקים: אישורים הניתנים ליצואני תמרוקים, הנדרשים לאישור המדינה לצרכי הרגולציה בארצות היעד, לקידום הייצוא הענפי.

✓ אישור משתמש סופי: אישורים הניתנים ליבואני כימיקלים וטובין אחרים, המפוקחים בינלאומית לשימושים ראויים ומניעת השימוש המהווה סכנות ביטחונית בינלאומיות. האישורים נדרשים לצורך האספקה השוטפת של תשומות דו שימושיות כנ"ל לצרכי התעשייה והמחקר והפיתוח בישראל.

✓ מתן הרשאה לסימון מזון ב"קוד יצרן": נוהל "קוד יצרן" מאפשר ליצרנים קטנים לחבור למשווקים גדולים ולייצר עבורם ובכך להביא להורדת מחירים לצרכן של מוצרים ממותגים, ע"י שיווקם באריזה שאינה ממותגת.

מצב חירום –

מינהל תעשיות התאים פעילות ליצירת מעטפת תמיכה למפעלי תעשייה לשם שמירה על רציפות ייצורית באזורי קו העימות ובעת מבצע עם כלביא בכל רחבי הארץ:

✓ שיטת העבודה הותאמה לצרכים מהשטח ולשעת החירום – מעבר מפעילות ענפית לפעילות משולבת של ענף ואיזור גיאוגרפי בדגש איזורי עימות.

✓ ניתן דגש על הליווי האישי לתעשיין – לחיבור ישיר בין התעשייה והממשלה באזורי העימות למפעלים לצד מתן מענים רוחביים לאתגרים האקוטיים בכדי להבטיח רציפות ייצורית משקית לשמירת החוסן הלאומי.

✓ קידום פתרונות למחסור בכוח אדם

מטה כחול-לבן

ייעוד: מטרה כחול-לבן הוקם במשרד הכלכלה והתעשייה בעקבות החלטת ממשלה מס' 727 שקבעה כי "קידום התעשייה המקומית וצמצום האבטלה הם אתגר לאומי אשר ימומש, בין השאר, באמצעות עידוד העדפת רכישות מתוצרת הארץ".

בהחלטה נקבעו משימות ויעדי המטה כדלקמן:

- ✓ מימוש העדפה ומינוף הרכישות מתוצרת הארץ על ידי הגופים המחויבים בתקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), תשנ"ה-1995 או לעניין מחויבות הרשויות המקומיות; תקנות, צווים והוראות משרד הפנים.
- ✓ הסברה, העלאת המודעות והטמעה של ערכי העדפת תוצרת הארץ בקרב הציבור הרחב באמצעות קמפיינים פרסומיים ייעודיים, לטובת התעשייה והכלכלה הישראלית.
- ✓ עידוד יצרנים לסמן את תוצרתם בתו "מיוצר בישראל" אשר ניתן לטובין מתוצרת הארץ ומעיד על כך שהמוצר מיוצר בישראל.
- ✓ בהתאם להחלטה פועל מטרה כחול-לבן בשיתוף פעולה עם התאחדות התעשיינים וההסתדרות החדשה, להגשמת היעדים כפי שהוגדרו, מתוך כוונה להשפיע על תודעת הציבור ולהביא לשינוי אמיתי וארוך טווח בהתייחסות ומודעות הציבור לקניית מוצרים מתוצרת מקומית, היכרותו עם התעשייה המקומית ומקומה המרכזי בכלכלה הישראלית.

פעילות מטרה כחול-לבן ב-2025:

מדיניות ורגולציה

- ✓ במהלך 2025 פעל מטרה כחול-לבן להארכת תוקפו של "חוק הטקסטיל הביטחוני" - הוראת שעה המעניקה העדפה ייחודית לתוצרת הארץ במכרזי רכש טקסטיל שעורכים משרד הביטחון והמשרד לביטחון פנים - תקנות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, רכישת טקסטיל בעבור מערכת הביטחון, המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר (הוראת שעה) תשע"א-2011.
- הוראת השעה, המאפשרת לשמר יכולות ייצור עצמאיות בתחום אסטרטגי לביטחונה של ישראל, עמדה לפקוע ביולי 2025.
- ב-13.7.2025 אישרה ועדת חוקה חוק ומשפט להאריך את הוראת השעה בחמש שנים נוספות וההוראה הוכנסה לתקנות.
- ✓ בהתאם להחלטת הממשלה מס' 727, מבצע מטרה כחול-לבן ניטור ובדיקה יזומה של מכרזים על מנת לוודא כי הגופים המחויבים מיישמים את החקיקה בנושא העדפת תוצרת הארץ במכרזיהם. במהלך 2025 ביצע המטה בדיקות יזומות למעלה מ-200 מכרזים של גופים המחויבים בתקנות כמשרדי הממשלה, חברות ממשלתיות וכד'.

פעילות הסברה, העלאת המודעות והטמעה של ערכי העדפת תוצרת הארץ

לכל אורך שנת 2025 ביצע מטה כחול-לבן פעילות לעידוד הרכש של מוצרים מתוצרת הארץ בעלי "תו מיוצר בישראל" וחשיפתם לציבור הרחב באמצעות פעילות בפלטפורמות שיווקיות, שיתופי פעולה עם ערוצי מדיה, ופעילות בנכסים הדיגיטליים של המטה ברשת:

✓ ב-2025 המשיך המטה בשיתוף הפעולה שלו עם אירוע המכירות ShoppingIL של גוגל, במסגרתו מקודמים עסקים ויצרנים בעלי תו "מיוצר בישראל" באמצעות הקמת מתחם מכירות ייעודי על אתר המטה "קונים כחול-לבן". ב-2025 השתתפו במתחם 274 יצרנים המייצרים כחול-לבן המסמנים מוצריהם בתו "מיוצר בישראל" אשר זכו לקידום וחשיפה כפולה הן באמצעות הקמפיין של גוגל והן בקמפיין הייעודי של מטה כחול-לבן.

✓ לאור המחסור המשמעותי והמתמשך בכוח אדם בתעשייה המהווה את אחד האתגרים הגדולים ביותר עימם מתמודדת התעשייה הישראלית בשנים האחרונות, הוציאו לפועל מטה כחול-לבן והתאחדות התעשיינים בסוף 2025 פרויקט משותף למען שיפור תדמית העבודה בתעשייה והגברת התעסוקה בה. מטרת הפרויקט אשר עלה לאוויר במגוון ערוצי מדיה היתה להדגיש את יתרונות העבודה בתעשייה ולאפשר הפנייה בפועל של המתעניינים למשרות בתעשייה עד להשמתם בפועל.

פניות הציבור וקידום "תו מיוצר בישראל"

✓ במהלך 2025 אישר המטה למעלה מ-70 בקשות חדשות של יצרנים לסמן מוצריהם בתו "מיוצר בישראל". כלל היצרנים והמוצרים הרשאים להיות מסומנים בתו מופיעים באתר ייעודי "קונים כחול-לבן" אשר מופעל ומקודם על ידי המטה. נכון לסוף 2025 כ-2,350 יצרנים קיבלו אישור לסמן מוצריהם בתו ובסה"כ מעל 100 אלף מוצרים מוגדרים כטובין ישראלי ורשאים להיות מסומנים בתו. במקביל לרישום ל"תו מיוצר בישראל" מבצע מטה כחול-לבן בקרות אצל יצרנים על הסימון בתו "מיוצר בישראל". כחלק מהשירות לציבור מטפל מטה כחול-לבן בפניות המגיעות מיצרנים ומהציבור הרחב הנוגעות בכל הנושאים הקשורים בעידוד העדפה לתוצרת הארץ כגון אי מתן העדפה במכרזים בהתאם לחוק, פניות ושאלות בנושאי מדיניות תעשייה, שאלות בנוגע לסימון מוצרים בתו "מיוצר בישראל", הופעה בקטלוג המוצרים "קונים כחול-לבן", שיתופי פעולה עם המטה ועוד. במהלך 2025 טיפל המטה בכ-280 פניות מהציבור.

עיקרי פעילות לשנת 2026

במהלך שנת 2026 ימשיך מטה כחול-לבן בפעילות להעמקה ועידוד הרכש מתוצרת הארץ על ידי הגופים המחויבים בחקיקה והן על ידי הציבור הרחב. בין הפעילויות המתוכננות, המשך קידום מדיניות ותיקוני חקיקה לטובת מימוש מיטבי של תקנות העדפת תוצרת הארץ במכרזים, המשך ביצוע בדיקה וניטור מכרזים של גופים המחויבים בחקיקה על מנת לוודא שההעדפה אכן ניתנת, וכן המשך עידוד היצרנים לסמן מוצריהם בתו "מיוצר בישראל", ועידוד הציבור לרכוש מתוצרת הארץ באמצעות מגוון פעילויות שיווק ופרסום במדיה.

הרשות לשת"פ תעשייתי

ייעוד: הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי (להלן: "הרשפ"ת") הינה מופקדת על ניהול "רכש הגומלין" של מדינת ישראל. במסגרת פעילותה זו הרשות מנהלת ועוקבת אחר מימושן של ההתחייבויות לביצוע שיתוף פעולה תעשייתי מטעם כ-190 ספקי חוץ מהמובילים בעולם, בתחומי הביטחון, תעופה, אנרגיה, אלקטרוניקה, ציוד רפואי, רכב ועוד.

הרשות אחראית על ייזום, הליכי מעקב, בקרה ותיאום פעילות שיתוף הפעולה התעשייתי עם חברות זרות, במסגרת התחייבותן לקיים שיתוף פעולה תעשייתי בישראל.

מטרות הרשות מתמקדות בעידוד רכישת מוצרים ושירותים כחול-לבן, סיוע לחברות הישראליות והיצואנים הישראלים מול הספקים הזרים, וכן מינוף ההוצאה הממשלתית ליצירת הזדמנויות עסקיות ותעסוקתיות, לרבות, על ידי העברות ידע לחברות ישראליות, השקעות, ופתיחת שווקים בחו"ל.

הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי מוסמכת לדרוש מספקי חוץ (חברות זרות) שזכו במכרזים ממשלתיים וציבוריים לקיים בישראל שיתוף פעולה תעשייתי בהיקף שיהיה לכל הפחות 50% מערך ההתקשרות בעסקאות לרכישת ציוד בטחוני על ידי משהב"ט, ו-35% מערך ההתקשרות בעסקאות אזרחיות (או 18% לחברות מהמדינות החברות בהסכם ה-GPA). הרשות יוזמת ומקיימת באופן שוטף מפגשים בין התעשיות הזרות והישראליות, מקבלת דרישות טכניות והצעות לשיתוף פעולה מהחברות הזרות, מקשרת מפעלים ישראלים עם אנשי הקשר מטעם החברות הזרות לצורך ביצוע התחייבויותיהן לשיתוף פעולה תעשייתי, וכן מקיימת מעקב ובקרה אחר ביצוע התחייבויות אלו. בנוסף הרשות מקיימת מפגשים שוטפים, ימי ספקים וימי טכנולוגיה בין התעשיות הזרות והישראליות ומחברת חברות ומפעלים ישראלים עם החברות הזרות לצורך ביצוע התחייבויותיהן.

בשנת 2025, המשיכה הרשפ"ת בפעילותה המאומצת ליצירת תוכניות מימוש איכותיות במכרזים השונים, שיביאו לשיתופי-פעולה תעשייתיים בעלי משמעות למשק המקומי.

שיתופי הפעולה המוצלחים עם הגופים המזמינים המשיכו ביתר שאת, והוענק סיוע חשוב לחברות המחויבות תוך שמירה על עקרונות תחרותיות וכדאיות, ועל-ידי הגדלת החשיפה והחיבורים של חברות ישראליות שונות לחברות הזרות, בדגש על חברות קטנות ובינוניות, וכאלו הפועלות בפריפריה.

להלן סיכום פעילות הרשפ"ת במספרים לשנת 2025:

- ✓ נרשמו 252 התחייבויות חדשות של 63 חברות זרות בגין התקשרויות עם 9 גופי ממשלה שונים בהיקף כולל של 1,231 מיליוני דולרים. הרכש הביטחוני היווה כ-82% מסך המחויבויות והרכש האזרחי היה אחראי ל-18% הנותרים. הגופים הממשלתיים המובילים ב-2025 היו:
  - משרד הביטחון עם מחויבויות בסך 986 מיליון דולרים, חלק ניכר מהן בגין עסקאות מול חברת לוקהיד מרטין האמריקנית ורולס רויס סולושונס הגרמנית;

- חוצה ישראל שיצאה להתקשרות להקמת שלב אינפרא 2 בפרויקט רק"ל חיפה-נצרת, כולל אספקת מערכי הקרונות ותפעול הקווים, בגינה חויבה חברת אלסטום הצרפתית ב-129 מיליון דולרים;
- חברת החשמל עם מחויבויות בהיקף של 53 מיליון דולרים, חלקן במכרזים לאספקת שנאים ע"י חברות מסין וצ'כיה.;
- ונמל אשדוד, שהצטייד ב-12 עגורני שער על גלגלים מחברת Jiangsu Rainbow, שהובילו למחויבות בגובה 20 מיליון דולרים.
- ✓ היקף המימושים המדווחים בשנת 2025 (מתייחס לעסקאות שבוצעו בשנת 2024) הגיע לסכום של 7.5 מיליארד דולר כאשר 1,130 חברות ישראליות נהנו מרכש הגומלין בשנה זו. מתוך חברות אלו, כ-723 חברות מוגדרות כקטנות ובינוניות ו-180 חברות ממוקמות בפריפריה.
- ✓ ראוי לציין כי בשנת 2025 הוחלט באופן חריג שלא לנקוט בצעדים מחמירים בתחום האכיפה כנגד חברות מפרות, בשל מצב המלחמה והמורכבות הגיאוגרפית שנוצרה.
- יעדי הרשות המרכזיים לשנת 2025 ימשיכו להתמקד במיצוי מחויבות רכש הגומלין ממכרזי החשכ"ל המשמעותיים, בדגש על פרויקט המטרו ופרויקטי תשתית נוספים ופרויקטים ביטחוניים. בהקשר זה, הרשפ"ת תפעל לשילוב חברות מקומיות בשיתופי-פעולה תעשייתיים עם החברות המחויבות, בדגש על תעשיות קטנות וחברות בפריפריה.
- במקביל הרשפ"ת תעמיק את קשריה עם חברות זרות אסטרטגיות באמצעות חתימה על הסכמי מסגרת או הסכמים מיוחדים חדשים, בהם יושם דגש על קידום פעילות פיתוח עסקי מצד החברות הזרות לקידום שיתופי פעולה איכותיים חדשים עם התעשייה הישראלית.

מינהל אזורי תעשייה

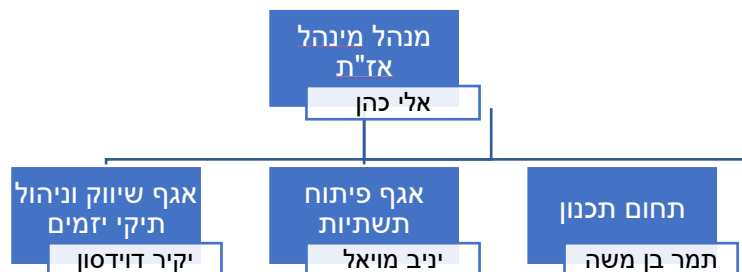
חזון המינהל: מנהל אזורי תעשייה הוא הגוף הממשלתי המרכזי המוביל את התכנון האסטרטגי והסטטוטורי ואת פיתוח התשתיות הפיזיות לתעשייה ברחבי הארץ, תוך דגש על תעשייה באזורי פיתוח א'. מינהל אזורי תעשייה פועל לתכנון מיטבי של אזורי תעסוקה ותעשייה ברחבי הארץ וכן לפיתוח ושיווק אזורי תעשייה באזורי פיתוח א' וזאת על מנת להגביר את היצע התעסוקה ולקדם את התעשייה היצרנית בישראל.

על מנת להשיג את המטרות הללו, פועל המינהל בשני מישורים עיקריים:

- יצירת תשתית פיזית הנדרשת לאזורי תעשייה (תכנון אסטרטגי רחב, תכנון סטטוטורי, פיתוח פיזי, שדרוג והתחדשות תשתיות באזורי תעשייה).
- שיווק קרקעות תוך מתן תמריצים ליזמים על מנת למשוך אותם להקים את מפעליהם באזורי פיתוח א'.

המינהל פועל לתכנון, פיתוח, שיווק בכ-120 אזורי תעשייה באזורי פיתוח א' בפריפריה. לצורך כך המינהל מפעיל חברות לניהול וביצוע עבודות התכנון והפיתוח וכן מבצע פרויקטים באמצעות הרשויות המקומיות במסגרת "נוהל רשויות". בנוסף, המינהל פועל לשיווק מגרשי תעשייה ומהווה גורם ממליץ להקצאת קרקע בפטור ממכרז לרשות מקרקעי ישראל למפעלי תעשייה יצרניים.

מבנה ארגוני

יעדים ומטרות

- ✓ הבטחת מלאי תכנוני ומלאי בפועל (מגרשים מפותחים) של קרקעות לשיווק באזורי תעשייה בפריפריה.
- ✓ יצירת תשתית פיזית המאפשרת הקמת מפעלי תעשייה באזורי תעשייה.
- ✓ עידוד הקמת מיזמי תעשייה בפריפריה באזורי פיתוח א' באמצעות שיווק קרקע ומתן תמריצים.
- ✓ שילוב וקידום אוכלוסיות ייעודיות בשוק העבודה באמצעות פיתוח אזורי תעשייה בקרבת יישובי אוכלוסיות אלו בהתאם להחלטות הממשלה השונות.
- ✓ קידום אזורי תעשייה בכלל ואזורי תעשייה מרחביים בפרט והפיכתם למוקדי תעסוקה משמעותיים לצד שדרוג והתחדשות תשתיות באזורי תעשייה וותיקים.

אגפים ומשימות

אגף תכנון ופיתוח תשתיות

אגף זה מהווה גוף הביצוע של מינהל אזורי התעשייה לנושאי התכנון הסטטוטורי ופיתוח אזורי התעשייה. באגף עובדים מתחומי האדריכלות והתכנון האורבני והוא פועל למול גורמי הביצוע של המינהל, הרשויות המקומיות, מוסדות התכנון וגורמי פיתוח ותשתית (כגון חברת החשמל, תאגידי מים וביוב, נתיבי ישראל וכד'), על מנת לממש את מטרות המינהל ולייצר מלאי סטטוטורי ומגרשים זמינים לשיווק באזורי התעשייה שבאחריותו.

כמו כן, האגף מהווה את גוף הידע לתכנון אזורי תעשייה ופועל בשיתוף ומול משרדי הממשלה השונים לצורך קידום התחום וסיוע מקצועי לגורמים השונים אשר מקדמים תכנון אסטרטגי וסטטוטורי. עובדי האגף משמשים נציגי משרד הכלכלה במוסדות התכנון השונים.

אגף שיווק וקידום יזמים

אגף זה מהווה את הגורם הפועל מול רשויות מקומיות ויזמים תעשייתיים, לצורך קידום הקמת מפעלי תעשייה באזורי התעשייה. האגף, יחד עם הרשות המקומית ורשות מקרקעי ישראל, פועל לפתיחת השיווק ליזמים. האגף בוחן בקשות של יזמים ומהווה גורם ממליץ לרשות מקרקעי ישראל לקבלת קרקע בפטור ממכרז, זאת במסגרת ועדת השיווק, ע"פ הוראת המנכ"ל 2.6 ובהתאם לסמכות מינהל אזורי תעשייה. האגף פועל לעידוד ותמרוץ המפעלים להקמת המיזמים באזורי הפריפריה וזאת באמצעות החזר כספי להשתתפות בהוצאות פיתוח באזורי תעשייה בהם המינהל מהווה את הגורם המפתח וגובה הוצאות פיתוח. ההחזרים ניתנים בכפוף לתקציב מדינה והחלטת ממשלה רלוונטית בתוקף. האגף פועל לקידום וליווי היזמים עד הקמת המפעל בפועל וכן לקידום אזורי התעשייה לרבות ליווי מינהלות אזורי תעשייה הפועלים מטעם הרשויות המקומיות.

מינהל אזורי תעשייה מוסמך, על פי תקנות חוק חובת המכרזים, להמליץ על הקצאת קרקע בפטור ממכרז למפעל המעוניין לקום באזורי פיתוח אי וכן למפעל אשר מרחיב את פעילותו הקיימת למגרש סמוך גם במקום שאינו מוגדר כאזור עדיפות לאומית. ההמלצות ניתנות לרשות מקרקעי ישראל, לה הסמכות בחוק לבצע עסקאות בקרקעות המדינה.

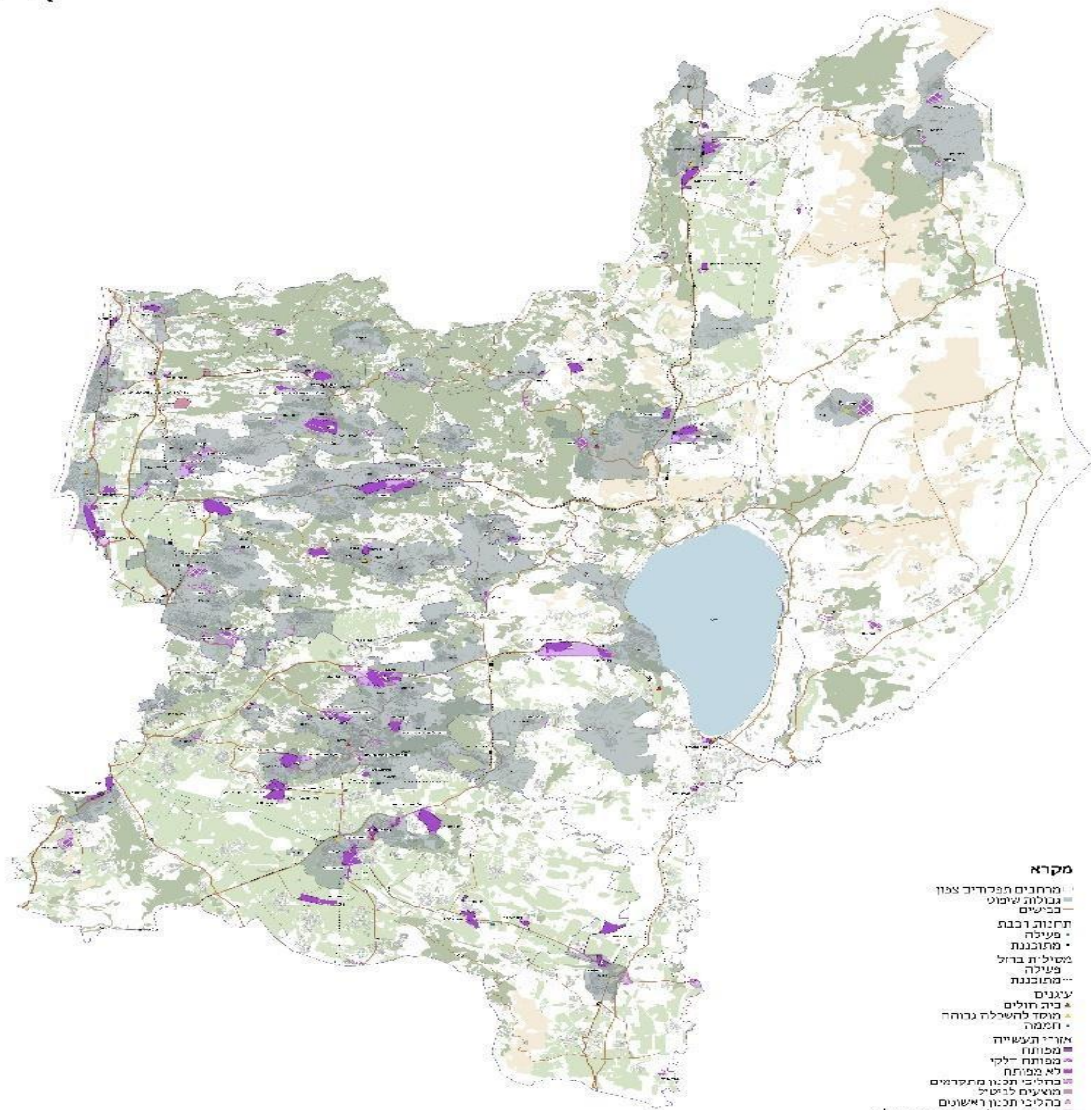

מחוז צפון

מינהל אזורי תעשייה מקדם קרוב ל-30 תוכניות וסקרי היתכנות להרחבה והקמה של אזורי תעשייה במחוז צפון בהיקף של למעלה מ-8,000 דונם ברוטו, מתוכם 20 תוכניות ביישובי החברה הערבית. בנוסף מקודמות מסי תוכניות נוספות במחוז צפון על ידי גורמים נוספים המרחיבות את אזורי התעשייה המרחביים בהיקף של כ-5,700 דונם נטו לתעשייה ותעסוקה.

מחוז צפון

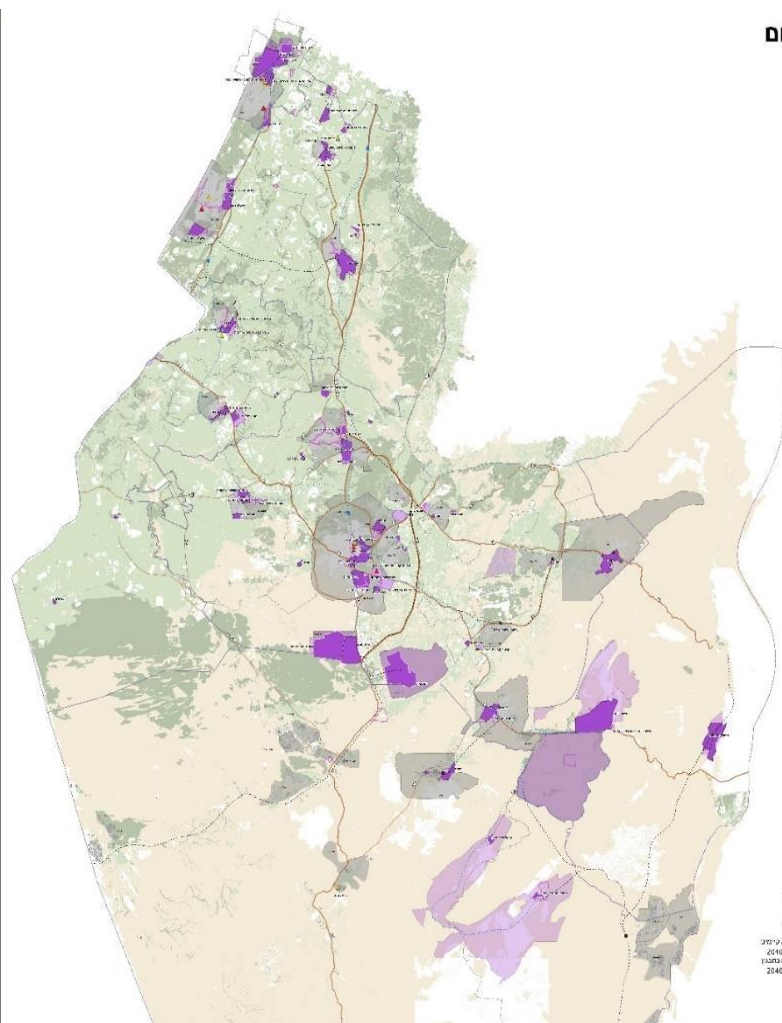
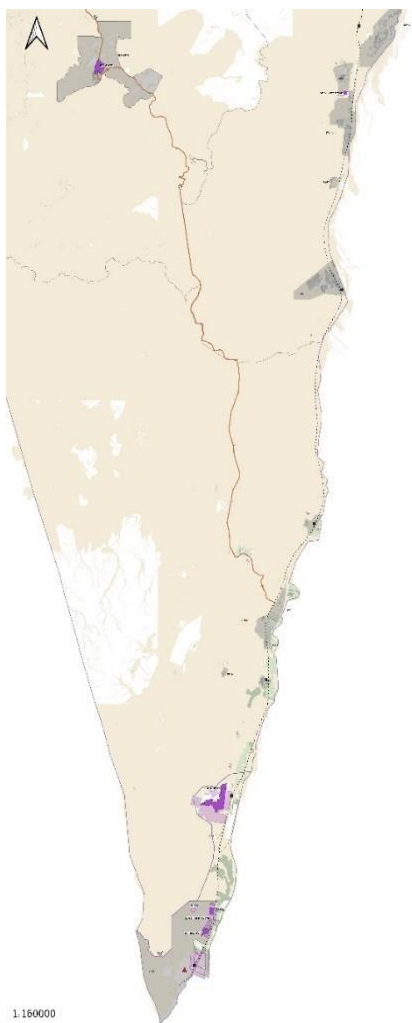
1:100000

- מקרא**
- מרחבים הפתוחים צפון
  - גבולות שיטות
  - בריקים
  - תחנות דכבת
  - פעילה
  - מתוכננת
  - מסלול ת-ברזל
  - פעילה
  - מתוכננת
  - עננים
  - כיה חולים
  - תוסד להשילה גרחה
  - תוסמה
  - אזורי תעשייה
  - ממונח
  - מפותח - לקי
  - לא מפותח
  - כהיליב תכנון מתקדמים
  - משיעים לייטיל
  - כהיליב תכנון ראשונים
  - אזורי תעשייה-תעסוקה קיימים לפי
  - לונכיות אסטרוטיות 2040
  - אזורי תעשייה-תעסוקה בתכנון כפי
  - לונכיות אסטרוטיות 2040
  - יעדי לתעשייה לפי תממ, 9:

מחוז דרום

מינהל אזורי תעשייה מקדם תכנית מדיניות לתעשייה ותעסוקה לכל מחוז דרום בשיתוף מינהל התכנון. המינהל מקדם 4 תוכניות במחוז דרום בהיקף של כ-3,000 דונם נטו בנוסף מקודמות על ידי גורמים נוספים. כמו כן, משרד הכלכלה מקדם יחד עם הוועדה המחוזית לתכנון ובניה תוכנית אסטרטגית מחוזית לתעסוקה ותעשייה.

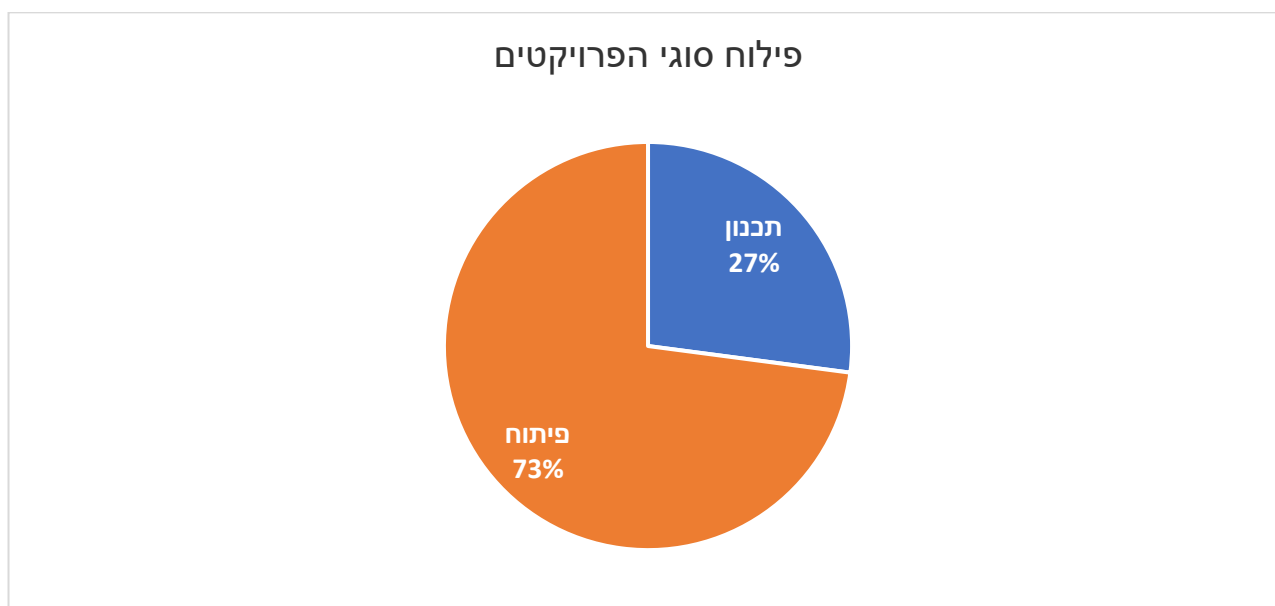
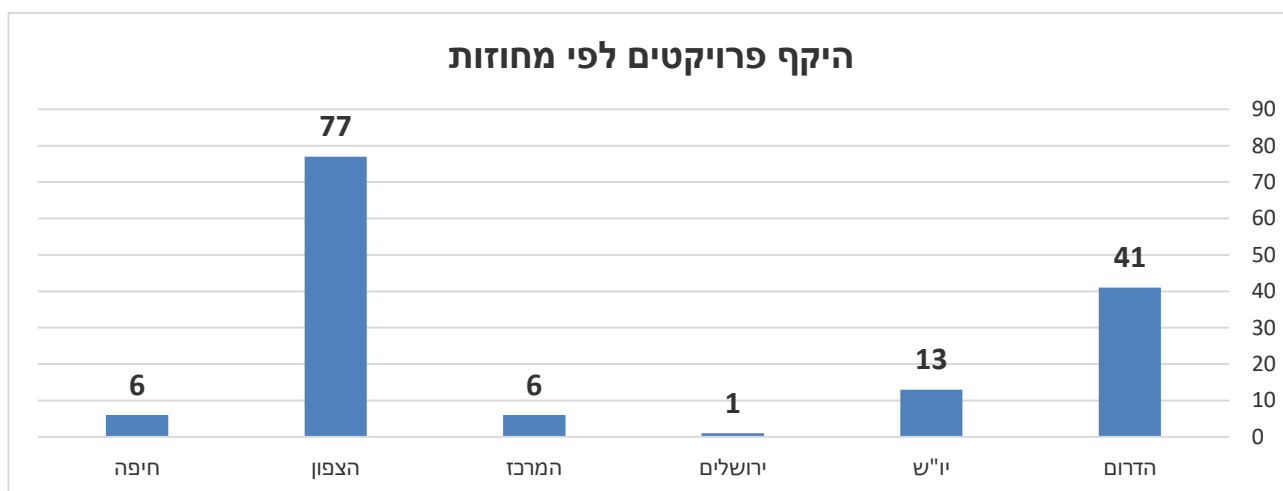

מחוז דרום

מינהל אזורי תעשייה פועל בשיתוף פעולה עם גורמים שונים על מנת לקדם מטרות אלו ביניהם, רמ"י, מינהל התכנון, ועדות התכנון המחוזיות, המשרד להגנת הסביבה, רשויות מקומיות וגופים נוספים. בשנים האחרונות, גוברת החשיבות של תכנון, פיתוח ושיווק שטחי תעסוקה, שאינם רק תעשייה, על מנת לספק גיוון תעסוקתי ומשיכת אוכלוסיות שונות במקביל ועל מנת לתמוך בתוכניות הממשלה ליצירת מלאי תכנוני ליחידות דיור ברחבי הארץ ובדגש על הפריפריה. המינהל עסק עד כה בפיתוח מרחבים פיסיים המיועדים לענף התעשייה היצרנית בלבד (הגדרה צרה יותר מאזורי תעסוקה) וכן רק באזור פיתוח אי' (על פי החוק לעידוד השקעות הון – פריפריה גאוגרפית).

כמו כן, לאור התחרות על הקרקע במדינת ישראל והצורך בייעול השימוש בה והעצמת אזורי תעשייה קיימים, יש חשיבות לקידום כלי פיתוח נוספים במינהל אזורי תעשייה כגון הקמת מתחמי ייצור משותפים לעסקים קטנים ובינוניים, הפעלת תמריצים לניצול קרקע יעיל יותר ועוד.

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה פועלת מכוח החוק לעידוד השקעות הון תשי"ט – 1959. ביום 1.1.2017, שונה שם "מרכז ההשקעות" ל"רשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה" וזאת במסגרת תיקוני חקיקה של החוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959.

הרשות מקדמת את הצמיחה בכלכלת ישראל באמצעות חלוקת תמריצים מושכלת להעלאת פרוץ העבודה בקרב חברות עסקיות בענפי התעשייה, השירותים והמסחר בישראל. כל זאת במטרה להעלות את הפריון בישראל ולהשוות את הרמה עם הרמה הקיימת במדינות המפותחות.

הרשות עובדת בשותפות עם החברות העסקיות במטרה לסייע להן להטמיע טכנולוגיות ייצור וניהול מתקדמות, כמו גם להתאים את כישורי העובדים לטכנולוגיות אלו, כך שיעלו את הפריון של החברה.

בנוסף משתפת הרשות פעולה עם גופים אזוריים כגון רשויות מקומיות ואזורי תעשייה ומסחר במטרה לקדם את העלאת הפריון תוך מתן דגש על אזורים בעלי עדיפות לאומית ואזורי הפריפריה הגאוגרפית והכלכלית וכן פועלת בשיתוף פעולה עם משרדי ממשלה נוספים על מנת להפעיל תוכניות שונות לקידום הכלכלה הישראלית.

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה הפעילה ומפעילה מגוון רחב של מסלולי סיוע: מסלול מענקים מכוח החוק לעידוד השקעות הון ומסלולים מנהליים רבים כגון: מסלולי השתתפות בשכר הון אנושי, מסלולי כלכלה ירוקה והערכות למס פחמן (מסלול הסתגלות למס פחמן, מסלולי התייעלות אנרגטית ומסלול לקידום כלכלה מעגלית, מסלול להעלאת הפריון והטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם, מסלולי מענקים בעקבות מלחמת חרבות ברזל בצפון ובעוטף עזה, תמיכה בבתי אריזה בדרום ובצפון, מסלולים בעקבות החלטות ממשלה לנגב מערבי, אשקלון, דרוזים וצ'רקסים, קצרין ורמת הגולן, רפורמת פילאר 2. ועוד.

המסלולים המנהליים פועלים מכוח החלטות ממשלה וסיכומים בין-משרדיים במסגרת הוראות מנכ"ל.

יעדי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ותפקידיה:

- ✓ עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר הייצור של משק המדינה והעלאת פרוץ.
- ✓ שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בין לאומיים, השקעה בהון האנושי, יצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא.
- ✓ החוק לעידוד השקעות הון מהווה אמצעי מרכזי במדיניות עידוד והגברת הצמיחה הכלכלית בישראל בכלל ובפריפריה בפרט.

בחוק ובתקנות שהותקנו לפיו נקבעו שני סוגי תמריצים והם מענקי הון והטבות מס:

1. מענקי הון, שמטרתם העיקרית הינה הגברת הצמיחה במשק. תמריצים אלו מכוונים לעודד השקעות במשק כולו לשם הגברת הצמיחה הכלכלית, במרכז ובפריפריה.

2. הטבות מס: מס חברות מופחת של 7.5% בפריפריה לעומת 16% במרכז הארץ, שנועדו להשפיע על פיזור התעשייה ברחבי הארץ והגברת פעילות והשקעות בפריפריה, במטרה לצמצם את אי-השוויון האזורי ולעודד צמיחה בת-קיימא.

ההטבות לעידוד התעשייה ניתנות בהקמה ובהרחבה של מפעל תעשייתי, בשני מסלולים מרכזיים מסלול מענקים ומסלול הטבות במס. כל מסלול פועל בנפרד מהמסלול האחר וללא תלות באחר, מפעל ששוכן באזור פיתוח אי יכול לקבל גם הטבות מס וגם מענקים.

פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

- ✓ הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מאשרת מדי שנה מאות תוכניות. לשם כך, מפעילה הרשות להשקעות מנגנון רחב במיקור חוץ, אשר עוסק בהליכי הטיפול הנגזרים מן החוק וההוראות המנהליות, כדוגמת החברה הממשלתית ענבל המספקת לרשות לפיתוח התעשייה והכלכלה שירותי חשבות ומערכות מידע, גופים מלווים לבדיקות הנדסיות וחשבונאיות של השקעות שבוצעו, כלכלנים, רואי חשבון ויועצים לענייני טכנולוגיה, חדשנות וסביבה.
- ✓ בשנים האחרונות פעלה הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה לחידוש ועדכון של עשרות נהלים וביטולם של נהלים ישנים, כמו כן נערכו ימי עיון והסברה, כנסים, סדנאות, פרסום דיגיטלי באינטרנט וקשר ישיר עם היזמים והתעשיינים, וזאת במטרה להנגיש את הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ללקוחותיה ולפתוח מגוון ערוצי שירות.
- ✓ בשנה האחרונה הרשות שדרגה את מערך המחשוב והפעילות המקוונת ובמהלך 2026 תשיק הרשות מערכת ניהול לקוחות חדשה שתשרת את היזמים, הבודקים המקצועיים ועובדי הרשות להשקעות.
- ✓ בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" פרסמה הרשות נוהלי הקלות מיוחדים המיועדים לסייע הן לחברות שלהן תוכניות מאושרות והן בהקלה בהגשת בקשות חדשות. כמו כן פורסמו מסלולים מיוחדים לסיוע לעסקים באזורי שנפגעו במיוחד מהמלחמה.
- ✓ פעילות הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה כוללת טיפול בכל הבקשות הן ברמת תאגיד והן ברמת תכנית השקעות, החל מרישום בקשה להקמה/הרחבה, קליטתה, בחינת הבקשה והבאתה לדיון במנהלת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה וכלה בטיפול שוטף של הבקשות לעדכון הן ברמה של תאגיד (שינויי בעלות, הסבות כתבי אישור, שינוי צורת התאגדות וכו') והן ברמה של תכנית השקעות (עדכון רשימת השקעות, הארכת מועד ביצוע, שינוי הגדרת מוצר, שינוי מיקום המפעל, שינוי בתנאי כתב האישור) של כלל הבקשות.
- ✓ הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מפעילה מערך פיקוח ובקרה לאורך כל חיי התכנית ועד לסיום התכנית. במהלך ביצוע השקעות של התכנית מבצעת הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ביקורות יזמות במפעלים.

טיפול בבקשות

הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה מטפלת באופן שוטף בבקשות רבות של החברות במסגרת התוכניות השונות.

להלן פירוט סוגי הבקשות השונות לעניין ההשקעות:

- ✓ הקמות, העתקות והרחבות של מפעלים ופעילויות של חברות עתירות ידע
- ✓ עידוד תעסוקה בשכר גבוה בפריפריה
- ✓ שינוי בעלי מניות
- ✓ הסבות, רכישות ומיזוגים
- ✓ הארכות מועד ביצוע
- ✓ אישורים עקרוניים
- ✓ שינויים פנימיים בסעיפי השקעות
- ✓ שינוי מקום אתר
- ✓ סיוע באיתור מיקום למפעלים, בשיתוף עם מינהל אזורי תעשייה
- ✓ עדכונים ברמת תאגיד – שינויי שם של חברות ועדכון פרטי בנק
- ✓ פירוט המסלולים מכוח החוק לעידוד השקעות הון

מסלול המענקים: נותן מעמד של "מפעל מאושר" לתוכניות השקעות, המזכות במענקים וההטבות מכוח חוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959. שיעור המענקים בגין השקעות המוכרות ברכוש קבוע הוא 20%, בנוסף ניתן לקבל עד 10% מענק נוסף בנגב, בפריפריה בצפון וביישובי שדרות ועוטף עזה. מסלול המענקים מופעל על ידי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ומכוחו ניתן מענק השקעה לחבר בני אדם שהוא בעל "מפעל מאושר". במסלול זה, ניתן ליהנות, גם מהטבות מס למפעל מועדף על פי החוק, ללא צורך לבחור באחד מבין השניים בלבד.

מסלול הטבות המס: מופעל על ידי רשות המיסים ומכוחו ניתנות ל"חברה מועדפת" שיעור מס מופחת. להלן עיקרי הטבות המס ל"חברה המועדפת" – שיעור מס מופחת למפעלי תעשייה מייצאים (לפחות 25% מהמחזור): 16% במרכז הארץ ו- 7.5% בפריפריה (אזור פיתוח א'). מס מופחת על משיכת דיבידנד בשיעור 20% ופחת מואץ.

מסלול בניה להשכרה למגורים (הטבת מס): מסלול להשכרה ארוכת טווח במסגרת החוק לעידוד השקעות הון.

ביום 18.11.2021 פורסם ברשומות תיקון מס' 75 לפרק שביעי (הטבות במס לגבי בניינים להשכרה) לחוק עידוד השקעות הון (להלן: "החוק"), אשר חוקק במסגרת חוק התוכנית הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022. מטרת תיקון החוק היא החלפת מסלול ההטבות הקיים (להלן: "המסלול הקיים"), במסלול הטבות חדש לעידוד שכירות ארוכת טווח למגורים – הנקרא שכירות מוסדית (להלן: "המסלול החדש").

זכאים העומדים בתנאים יכולים ליהנות מהטבות המס הבאות:

הטבות המס – מדרגות המס יהיו בהתאם לסעיף 53 ג.ד) 1 לחוק כדלקמן:

- 0-5 שנות השכרה – 29% ליחיד ו-11% מס חברות
- 6-10 שנות השכרה – 27.5% ליחיד ו-9% מס חברות
- 11-15 שנות השכרה – 25.5% ליחיד ו-7% מס חברות
- 16-20 שנות השכרה – 24% ליחיד ו-5% מס חברות

מתווים משותפים עם הרשות לחדשנות: מסלול זה נועד לסייע ולתמך, במסגרת מסלול מענקים מכוח החוק לעידוד השקעות הון, חברות סטארט-אפ לעבור ממו"פ לייצור מתקדם בישראל. לצורך כך גובשו שני מתווים:

1. מתווה "ממחקר ופיתוח לייצור מתקדם" – נועד לעודד חברות המפתחות/מטמיעות (ע"י רכש) קניין רוחני, טכנולוגיות ייצור ומוצרים חדשניים ומתקדמים להקים מפעל תעשייתי בישראל.

2. מתווה "מפעל תעשייתי ראשוני" – נועד לעודד חברות שפיתחו מוצר חדשני ונדרשות לעמוד ברגולציות בין-לאומיות, כדי שבכפוף לאישור הרגולציה יעבור המפעל לייצור חרושתי.

שיעור המענקים: 20% מההשקעה המאושרת בגין רכוש קבוע. בתנאים מסוימים ניתן לקבל גם מענק נוסף בגובה של עד 10% מההשקעה המוכרת באזורי הנגב (קו רוחב 100 ודרומה), בפריפריה בצפון (אשכול פריפריאלי 1-4) וביישובי שדרות ועוטף עזה.

מסלול להעלאת הפריון בתעשייה בשילוב הטמעת טכנולוגיות ייצור מתקדם (הוראת מנכ"ל 4.68): תכנית זו מעודדת מפעלים להעלאת פריון העבודה ומיועדת עבור מפעלים תעשייתיים או קווי ייצור במפעלים תעשייתיים זעירים, קטנים או בינוניים שאינם עומדים בתנאי החוק לעידוד השקעות הון. התכנית להעלאת פריון העבודה נותנת הזדמנות למפעלים להגביר את קצב צמיחת הפריון בעבודה ומאפשרת למשק הישראלי להקטין חסמים ולשפר את התחרות מול יתר מדינות ה-OECD. המסלול מעודד מפעלים תעשייתיים להטמיע טכנולוגיות ייצור מתקדם במפעלים או בקווי ייצור במפעלים (בכל רחבי הארץ), לצורך שיפור התוצאות העסקיות של המפעל, זאת באמצעות השתתפות בסיכון הכרוך בהטמעה של טכנולוגיות חדשניות.

פעולות ההטמעה המוכרות במסגרת הוראה זו:

- ✓ הטמעה של שיטות ייצור חדשניות המבוססות על הטמעת אמצעי ייצור מתקדמים.
- ✓ הטמעה של חומרים מתקדמים בתהליכי ייצור או ייצור עצמי של חומרים מתקדמים להשבחת מוצר ביניים או מוצר סופי.
- ✓ הטמעה של טכנולוגיות מידע מתקדמות המאפשרות זרימת מידע, או קישוריות ו/או ניטור ו/או איסוף, ניתוח וחישוב מתקדמים של נתוני ייצור בין חלקים שונים בתהליכי הייצור או שרשרת האספקה.

✓ שיעור הסיוע: עד 30% מההשקעות המזכות למפעלים באזורי עדיפות לאומית, ירושלים, עוטף עזה, עסקים מהחברה הערבית, עסקים בנגב המזרחי וביישובי החלטות ממשלה צפון, נגב מערבי, אשקלון, דרוזים וצ'רקסים. עד 20% מההשקעות המזכות ליתר המפעלים. היקף הסיוע מוגבל בהתאם לגודל הפעילות.

תוכנית השקעות בתעשייה עתירת הידע באזורי עדיפות לאומית וירושלים (הוראת מנכ"ל 4.18):

התוכנית נועדה לעודד השקעות במשק של תעשיית העילית, תוך שימת דגש על העלאת שיעור הצמיחה באזורי עדיפות לאומית ועל עידוד יצירת משרות בשכר גבוה באזורים אלה. התוכנית מסייעת למשקיעים שמעוניינים להקים פעילות תעשייה עתירת ידע באזורי עדיפות לאומית וירושלים. סיוע לחברות היי-טק באזורים אלה יוצר פעילות כלכלית המאפשרת לחברות להתפתח ומשפיע על המרקם הדמוגרפי בפריפריה.

מסלולי השקעה בהון אנושי

מסלולי השקעה בהון האנושי נותנים הטבות למפעלים ולעסקים, ע"פ מתווה של השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים באזורי עדיפות לאומית, וכן השתתפות בעלות העסקת עובדים חדשים של אוכלוסיות ששיעור השתתפותן בשוק התעסוקה נמוך בכל הארץ. המסלולים מעודדים את צד הביקוש להעסקת עובדים ויוצרים מקומות תעסוקה חדשים.

פירוט מסלולי הון אנושי שפעלו במהלך 2025:

הוראת מנכ"ל 4.20 – תכנית זו נועדה לסייע למעסיקים מתעשייה עתירת ידע בשילובם של סטודנטים ובוגרי המוסדות להשכלה גבוהה בישראל מהאוכלוסייה הערבית, לרבות דרוזים בדואים וצ'רקסים שלומדים או למדו מקצועות טכנולוגיים. ההוראה הורחבה גם להנדסאים ולענפי שירותים מתקדמים.

הוראת מנכ"ל 4.81 – מסלול סיוע המוכוון להעלאת שיעור העסקה ביישובי הדרוזים והצ'רקסים בגליל, בכרמל וברמת הגולן וזאת בהתאם להחלטות הממשלה.

הוראת מנכ"ל 4.85 – תכנית האצה וצמיחה של עסקים ויצירת משרות בשכר גבוה ביישובי הצפון, התכנית נועדה לסייע למבקשי סיוע המעוניינים להקים, להרחיב או להעתיק מיזמים בשכר גבוה ביישובי האזור המצויינים בהחלטת הממשלה לאזור הצפון. ב-2026 יתרחב המסלול גם ליישובי רמת הגולן וקצרין וכן ליישובי עוטף עזה.

הרשות להשקעות בשיתוף פירמת דלויט ערכו לחישוב החזר ההשקעה של מסלולי הרשות. הניתוח בחן את החזר השקעת המדינה של מסלולי הון אנושי ומצא שהחזר ההשקעה ממסלולים אלו עומד על 114%, לצד תועלות עקיפות נוספות. עוד נמצא כי כ-80% מהמשרות לא היו נוצרות במקומות אליהן מכוונת המדינה ללא הסיוע הממשלתי.

הניתוח דבק בגישה שמרנית, כך שהתועלות הישירות בלבד נלקחו בחשבון ונבחן ההפרש בין תרחיש הבסיס ללא המסלולים לעומת התרחיש עם הפעלת המסלולים. רכיבי התועלות הישירות העיקריים שחושבו (הדלתא) הינם

הגידול במס הכנסה ובמע"מ על הצריכה השולית, העלות הנמנעת מהבטחת הכנסה, דמי אבטלה, דמי בריאות וביטוח לאומי. התועלות העקיפות אשר עומדות בבסיס המוטיבציה להפעלת המסלולים, לא כומתו.

מכאן ניתן להניח שהחזר המשקי מהפעלת המסלולים גבוהה משמעותית. תועלות אלו כוללות, בין היתר, צמצום פערים חברתיים, הגברת הצמיחה הכלכלית באזורי עדיפות לאומית, השפעה על היקף הפשיעה, עידוד השקעות במשק, עידוד לחינוך טכנולוגי-מדעי, השפעה על הבריאות, ועוד.

תוצאות המחקר החדש, מעידות כי הפעלת מסלולי התעסוקה מניבה החזר של יותר מפי שניים מההשקעה של המדינה בסיוע לעסקים. כלומר, כספים שמושקעים בסיוע לעסקים בקליטת עובדים חדשים מתגלגלים בחזרה לקופת המדינה בדמות פריון עבודה גבוה יותר, תשלומי מיסים וצריכה גבוהים יותר בהיקף של פי שניים מההשקעה המקורית, כל זאת ללא חישוב התועלות העקיפות מהפעלת המסלולים כגון: פריון עבודה גבוה יותר, צמצום הפערים החברתיים, חיזוק כלכלה מקומית, עידוד לחינוך מתקדם ועוד.

מסלולי כלכלה ירוקה

מסלול לעידוד כלכלה מעגלית (הוראת מנכ"ל 4.72) - מטרת המסלול לעודד הקמה או הרחבה של מפעלי מחזור ומתקני מיון לצורך הגדלת השימוש התעשייתי בחומרים ממוחזרים. המסלול פועל בשיתוף עם משרד הגנת הסביבה ופורסם לראשונה ב-2024.

במהלך 2025 אושרו 35 תוכניות להקמה או הרחבה של מתקני מיחזור או מיון בהיקף השקעה מאושרת של 737 מיליון ₪ ומענק של 320.5 מיליון ש"ח

מסלולים מיוחדים שהפעילה הרשות ב-2025

מסלול להשקעות הון לייעול ואוטומציה של בתי אריזה אזוריים בצפון הוראת מנכ"ל 4.84 - מסלול סיוע ייעודי ל לישובי הצפון לייעול ואוטומציה של בתי אריזה אזוריים, במטרה לחזק את יכולות הטיפול, המיון, העיבוד והאריזה והשיווק של משקי החבל כחלק מהתמודדותם עם המשבר שפקד את האזור בעקבות מלחמת חרבות ברזל. המסלול נבנה בשיתוף עם מנהלת תנופה ועם משרד החקלאות וביטחון המזון ופורסם לראשונה ב-2025.

ב-2025 אושרו 7 תוכניות בהיקף השקעה של 62-40 מיליון ₪ ומענק של כ-25 מיליון ₪

מסלול השקעות הון לשימור פעילות עסקית בצפון הארץ הוראת מנכ"ל 4.76 - מסלול ייעודי לשימור ושימור הפעילות העסקית לנוכח ההשפעות השליליות של האיום הביטחוני המתמשך בגבולה הצפוני של המדינה והשפעות המלחמה. המסלול פורסם לראשונה ב-2024.

ב-2025 אושרו 71 תוכניות בהיקף השקעה של 101 מיליון ₪ ומענק של 50.5 מיליון ₪

מסלול סיוע לתשתיות בתחומי קלאסטרים הוראת מנכ"ל 4.78- המסלול הוא חלק מהתוכנית הלאומית לצמיחה כלכלית באמצעות קלאסטרים תחרותיים. מטרת התכנית להגביר את שיעור הייצוא מישראל לעולם, להעלות את הפיריון (שיעור המשרות האיכותיות והשכר הממוצע בהן), להגביר את שיעור ההשקעות הזרות במשק הישראלי ולהביא להשקעת משאבים מיטבית אשר תביא לצמיחה מואצת בכלל האזורים כל זאת באמצעות אימוץ מדיניות מכוונת קלאסטרים תחרותיים אשר מתמקדת בתחומי ליבה בהם למשק הישראלי יתרונות תחרותיים יחסיים לעומת כלכלות בינלאומיות.

המסלול נועד לסייע בחסם עיקרי שזוהה שהוא מחסור בתשתיות לפעילות הקלאסטרים, ובפרט תשתיות פיזיות של מבנים, ציוד מתקדם לייצור ולפיתוח ולביצוע תהליכי חדשנות באופן מהיר לצד נגישות לידע מקצועי ותשתיות דיגיטליות. המסלול פורסם לראשונה ב-2024.

ב-2025 אושרו השקעות בהיקף של 187 מיליון ₪ וכ-61.5 מל"ח במונחי מענק לתשתיות להקמת קלאסטרים בתחומים מתקדמים ל-9 מיזמים.

מסלולים להתמודדות עם מס הפחמן.

סיוע לתעשייה להסתגלות העלייה במס הבלו – "מס פחמן" הוראת מנכ"ל 4.79- המסלול מסייע למפעלים הצורכים דלקים, במטרה לאפשר תקופת הסתגלות לתעשייה לאור נטל המס הנובע ממתווה תמחור פליטות מזהמים, תוך שימור התמריץ להתייעלות והפחתת פליטות הנוצר על ידי מתווה תמחור הפחמן. המסלול בשיתוף עם משרד האוצר, משרד האנרגיה והתשתיות ומשרד הגנת הסביבה פורסם לראשונה ב-2024.

ב-2025 אושרו מענקי הסתגלות ל-108 מפעלים במסגרת הערכות למס פחמן בהיקף של 417 מיליון ₪

מסלול סיוע לתעשייה בהפחתת פליטות באמצעות לכידה וסילוק גזי חממה הוראת מנכ"ל 4.80- תכנית סיוע למפעלים הצורכים דלקים על מנת לתת מענה לתעשייה המקומית בהסתגלות למס הפחמן בדרך של מתן סיוע להפחתת פליטות הפחמן שלהם על ידי לכידה וסילוק של גזי חממה ושיפור הליכי היצור. המסלול בשיתוף עם משרד האוצר ומשרד הגנת הסביבה פורסם לראשונה ב-2024.

מסלול סיוע להשקעות בפרויקטים של הסבה והתייעלות בצריכת הדלקים ושל התייעלות בצריכת חשמל הוראת מנכ"ל 4.82 - סיוע לתעשייה על מנת לתת מענה להתמודדות עם נטל המס על ידי מימון פרויקטים להסבה או הפחתה בצריכת הדלקים או פרויקטים בהתייעלות בצריכת חשמל. המסלול בשיתוף משרד האוצר, משרד האנרגיה והתשתיות והמשרד להגנת הסביבה פורסם לראשונה ב-2025.

ב-2025 אושרו 21 תוכניות להתייעלות בצריכת דלקים וחשמל בהיקף השקעה של 61 מיליון ₪ ומענק של 20 מיליון ₪.

האגף לאיגוד שיתופי

הרעיון העומד בבסיס האגודות השיתופיות הוא איגום כוחות, משאבים ויכולות של בודדים באמצעות יצירת מסגרת המסדירה את יחסי השיתוף וקבלת ההחלטות ביניהם, במטרה לשפר את רווחתם הכלכלית והיבטים אחרים הנוגעים לחייהם.

מאחר שמטרת ההתאגדות היא קידום רווחת החברים, השאת הרווח הכספי אינה המטרה העיקרית לפעילותה, להבדיל מחברה. בהתאם לכך, באגודה השיתופית מטרת שונות המתמקדות בהיבטים של רווחת החברים באגודה, כגון התארגנות משותפת לצורך מתן מענה לעסקים של החברים (כגון רכישה משותפת של תשומות), התארגנות לצורך אספקת מקום עבודה ופרנסה, טיפוח איכות החיים ואיכות הסביבה שלהם, קיום מסגרת קהילתית, הבטחת רשת בטחון כלכלית ועוד.

האגודות השיתופיות מילאו תפקיד חשוב בביסוס התשתית הכלכלית והחקלאית של ישראל. חלק ניכר מהפעילות הכלכלית וההתיישבותית ביישוב היהודי לפני קום המדינה ובשנותיה הראשונות, התנהל באמצעות אגודות שיתופיות - המשקפות בעלות קבוצתית על ההון להבדיל מצבירת הון בידי יחידים.

קואופרטיבים, בהגדרתם, מהווים מודל מוצלח לעסקים בכלל ולעסקים חברתיים בפרט, מסיבות שונות, בהן הבעלות השיתופית והמגויסות של החברים, העובדה שהמטרה איננה השאת הון, והן בגלל שהם מסייעים לגיבושה של קהילה.

האגף לאיגוד שיתופי

ייעוד: האגף לאיגוד שיתופי במשרד הכלכלה והתעשייה הינו הרגולטור של כלל האגודות השיתופיות במדינת ישראל. בראש האגף עומדת רשמת האגודות השיתופיות.

האגף פועל מכוח פקודת האגודות השיתופיות, תקנותיה והצווים שהותקנו מכוחה (להלן: **"דיני אגודות שיתופיות"**), המקנות סמכויות מסוגים שונים, לרבות סמכויות שיפוטיות ורגולטוריות. לחלק מהצווים וההחלטות המוצאים על ידי הרשמת ועוזריה המוסמכים, תוקף של החלטות בית משפט מחוזי.

נוסף לחקיקה כוללים דיני האגודות השיתופיות גם פסיקה מגוונת הן של בתי המשפט השונים והן של האגף לאיגוד שיתופי, פסיקה שהצטברה עם השנים ומנחה את האגף בהפעלת סמכויותיו ושירותיו.

פעילות האגף:

- ✓ טיפול בכל שלבי מעגל החיים של אגודות שיתופיות: רישום אגודות חדשות, לאחר בחינת התקנון, המסדיר את התנהלות האגודה, ובחינת התאמתו להוראות הדין;
- ✓ פיקוח ובקרה על ההתנהלות הכלכלית, החברתית והדמוקרטית באגודות השונות;
- ✓ בירור פניות ותלונות על התנהלות האגודות, לרבות ביצוע חקירות ומינוי ועדים ממונים במקרה הצורך;
- ✓ מתן החלטות מעין-שיפוטיות במסגרת סמכויותיה השונות של הרשמת ולעיתים גם ביוזמת הרשמת;
- ✓ בחינה ואישור של תיקוני תקנון שהאגודות מבקשות לבצע בתקנוניהן, לרבות שינויים הקשורים לשינוי באורחות החיים, ובקרה בין היתר, על שמירת זכויות החברים;
- ✓ טיפול בבקשות למינוי בוררים בסכסוכים בין חברים לאגודות ובין החברים לבין עצמם; הכרעה בהשגות על פסקי דין של בוררים;
- ✓ ניהול ופיקוח על הליכי הפירוק של אגודות חדלות פירעון או שיש צורך בשיקומן;

✓ חברות בוועדת השגות מכוח פקודת האגודות השיתופיות ובוועדה לישובים קהילתיים המשכיים ;

✓ גיבוש והפעלת מדיניות משרד הכלכלה בשיתוף משרדי ממשלה אחרים, כגון משרדי החקלאות, הפנים והמשפטים ורשויות ציבוריות שונות, כמו רשות המיס, רשות מקרקעי ישראל והמועצות האזוריות, בהיבטים הנוגעים להתנהלותן וניהולן של אגודות שיתופיות ; חוק ועדות הקבלה והוראות רמי בנוגע ליישומן ;

✓ תיקוני חקיקה הנוגעים להארכת תקופת כהונה של ועד הנהלה, פרסום להערות הציבור טיוטת צו לפי סעיף 155(1) לפקודת האגודות השיתופיות - יפויי כח, פרסום להערות הציבור תיקון מוצע לתקנות הערבות ההדדית בקיבוצים מתחדשים.

✓ קיום מפגשים מקצועיים, וובינרים, והדרכות לתושבים וחבריי ועדים במועצות אזוריות קיום ביקורים בשטח על ידי הרשמת וצוותה.

אוכלוסיות היעד של האגף :

✓ אגודות התיישבות – קבוצה זו של אגודות שיתופיות מורכבת מרובם המכריע של היישובים הכפריים בארץ - למעלה מ-1,000 ישובים, המאוגדים כאגודות שיתופיות מסוגים שונים כגון : קיבוץ, מושב שיתופי, מושב עובדים או יישוב קהילתי.

✓ אגודות שיתופיות עסקיות – בתחומי תעשייה וייצור חקלאי, קמעונאות, תחבורה, דיור ופיננסים. חלק גדול מהן מהוות אגודות בת של האגודות להתיישבות.

✓ יוזמות להתאגדות חברתית-כלכלית – התארגנויות קואופרטיביות חדשות שמטרתן ליצור באמצעות שיתוף כוח כלכלי או יתרון לגודל, לצורך רכישה, מכירה, ייצור או אספקת שירותים, תוצרת או תשומות, כחלק מהמאמצים להקטנת הפערים הכלכליים בין קבוצות שונות בחברה הישראלית, באמצעות חיזוק כוחם של הצרכנים.

פעילות מפורטת של האגף בתחומי העיסוק השונים :

✓ ייעוץ משפטי שוטף – במסגרת המענה לפנייות מן הציבור (תלונות של חברי אגודות, השגות על הליכי בחירות, בקשות למינוי ועד ממונה ועוד) מתעוררות שאלות משפטיות שונות. עובדי מחלקת הפיקוח ועובדי הצוות המשפטי מקיימים שיתוף פעולה והיוועצות משותפת שוטפת, במטרה לתת מענה ושירות מקצועיים ומסייעים.

✓ החלטות מעין שיפוטיות – חלק מן פניות המגיעות לאגף הן פניות להפעלת סמכויותיו המעייין שיפוטיות של הרשם, כגון בקשות לעדכון פנקס חברים (במקרה שאדם או אגודה טוענים שהפנקס אינו משקף נאמנה את המציאות). דוגמה נוספת היא התנגדויות לאישור תיקונים לתקנון שמגיעות לאגף או הליכים לשינוי סיווג. במקרים אלו מקיים האגף הליך מעין שיפוטי, אשר בסיומו נכתבת החלטה מנומקת, אותה ניתן לתקוף בבימ"ש לעניינים מנהליים.

✓ טיפול בתיקי בימ"ש – על החלטות הרשמת ניתן להשיג, ככלל, בבימ"ש לעניינים מנהליים. חלק מן ההחלטות נתקף בבימ"ש. בנוסף, לעיתים מתקיימים הליכים בבימ"ש אשר הרשמת אינה צד להם אבל הם נוגעים לתחומי הפעילות של הרשמת (כגון ההתיישבות במגזר הכפרי). בכל אלו נכתבות עמדות משפטיות מפורטות המועברות לפרקליטות המדינה, וזו מגישה אותן בתיאום מלא עם האגף.

✓ חקיקה – לבד מחקיקה שמבקש האגף לקדם, נעשה מעקב אחר דברי חקיקה שמתפרסמים באופן שוטף, כדי לבחון את השלכותיהם על האגודות ומתן התייחסות הרשמת במידת הצורך.

✓ ועדות – הרשמת שותפה (באמצעות נציגה) בוועדת ההשגות על ועדות הקבלה ביישובים קהילתיים בנגב ובגליל (במסגרת תיקון 8 לפקודת האגודות השיתופיות). בדיונים אלו ניתנת תשומת הלב לאיזון המורכב הנדרש בין זכויות הפרט ליציבות הקהילה.

✓ בורריות – אחריות על הניהול והמעקב של הליכי הבוררות, מינוי בוררים חיצוניים, קבלת החלטות שונות שנדרשות במהלך הליך הבוררות, אישור פסקי בוררות חקוקה ומתן החלטות כערכאת ערעור הן בהתאם

להוראות סעיף 4(2)52 לפקודת האגודות השיתופיות והן בהתאם לקבוע בסעיף 21 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968.

✓ פירוקים – פירוק אגודה שיתופית נעשה בדרך כלל באמצעות צו רשמת האגודות במצב דברים זה ממנה הרשם מפרק ומשמש בית משפט לפירוק (יצוין כי לרשמת סמכות להפנות הפירוק לביהמ"ש המחוזי אם ראתה לנכון משיקולים שונים לעשות כן ובמקרה זה משמש כונס הנכסים הרשמי כמפרק). ככלל נועד הפירוק להביא את האגודה לסוף דרכה, אך יכול שהפירוק יהיה פירוק מפעיל (למטרות שיקום) שבסופו של ההליך חוזר ניהול האגודה לידי חברה בדומה להתנהלות בצורה שקדמה להליך הפירוק.

מינוי מפרקים רואי חשבון או עורכי דין לצורך ניהול הליכי הפירוק, פיקוח על ניהול הליך הפירוק כולו בדומה לתפקידו של בית המשפט המחוזי בהליכי פירוק של חברות ובכלל זה מתן החלטות והוראות למפרקים, מתן צווים זמניים, קיום דיונים משפטיים, הטלת אחריות על בעלי תפקידים באגודה במסגרת הליך הפירוק, הכרעות בערעורים על החלטות מפרק, העסקת בעלי מקצוע שונים לצד עבודת המפרק, קביעת שכר טרחה למפרקים, גיבוש עמדת רשם האגודות השיתופיות בכל הנוגע לסוגיות המובאות לפתחם של בתי המשפט השונים בכל הנוגע לתיקי הפירוק השונים המתנהלים אצל הרשם או במסגרת בקשות להחייאת אגודות שפורקו.

✓ פיקוח – טיפול בפניות, ברור תלונות, הדרכה וליווי תוך הגנה ושמירה על עניינם של חברי האגודה והבטחת מנהל תקין של פעילות האגודה. ברור הפניות והתלונות נועד לסייע לחברי אגודות ולפונים אחרים ככל שניתן לשמור על זכויותיהם, לאתר ליקויים רוחביים ולסייע בגיבוש מדיניות האגף בנוגע ליחסי הגומלין שבין האגודה לחברה ובינם לבין עצמם.

✓ סיוע ביעוץ והדרכה לאגודות שיתופיות ולחבריהן וביצוע הליכי פיקוח ואכיפה יזומים כגון בדיקות, ביקורות וחקירות באגודות שיתופיות כדי לוודא מנהל תקין ועמידה בהוראות הדין. הליכי הפיקוח והאכיפה מהווים בסיס להחלטות מנהליות והפעלת סמכויות הרשם ובהם בין יתר, כינוס אסיפה כללית, מינוי חוקר, מינוי ועד ממונה לאגודה שיתופית מטעם הרשמת והארכת כהונתו.

✓ חשבונאות – בחינת הדוחות הכספיים שמשקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את מצבה של האגודה, והמלצה על קביעת כללים ופעולות נדרשות במקום שאינם. הובלה וריכוז הוועדה לנושאים חשבונאיים ועסקיים שליד הרשם, ליווי ויעוץ הליכי פירוק, הפיכת אגודה לחברה, הליכים עסקיים אחרים וביצוע ביקורות יזומות בנושאים חשבונאיים כספיים וכלכליים באגודות שיתופיות.

✓ חקירות – סעיף 43 לפקודת האגודות השיתופיות, קובע כי רשאי הרשם לערוך חקירה בעניין הרכבה, דרכי עבודתה ומצבה הכספי של אגודה רשומה בין אם מיזמתו או אם התקיימו התנאים המופיעים בסעיף זה. מינוי חוקרים עובדי האגף, או על ידי חוקרים חיצוניים (בדרך כלל עו"ד או רו"ח), המלצות דוחות החקירה מהוות בסיס למתן החלטות מנהליות ובהן בין היתר, כינוס אסיפה כללית, עדכון פנקס חברים, מינוי ועד ממונה, מתן צו פירוק ועוד.

✓ ליווי הפיתוח וההקמה של מערכת מחשוב חדשה לאגף בשיתוף אגף מערכות מידע – המשך פיתוח מערכת חדשה תומכת תהליכיים המאפשרת בין היתר, תמיכה מלאה בתהליכי עבודה, הנגשה וייעול של השירות הניתן לציבור באמצעות כלים המתאימים למאה ה-21.

✓ פרסומים לציבור – ניהול אתר האינטרנט של האגף: העלאת תכנים, דפי מידע, נהלים וניירות עמדה. אחריות על פרסומים והפצת מידע לרשימת תפוצה. שירות תמיכה והדרכה לאזרח במילוי טפסים ותשלומים מקוונים.

✓ ניהול מרשם שעבודים – פעילות הנגזרת מכוח סעיף 28 לפקודת האגודות השיתופיות וחוק החברות. רישום שעבודים, שחרור, ותיקון פרטי שעבודים.

✓ טיוב ועדכון מאגר המידע – שיפור אמצעים דיווח מקוונים לצורך שלמות, זמינות ונאותות המידע שבידי האגף, בדיקה וטיוב הנתונים המדווחים במערכת התפעולית.

- ✓ ניהול הרשומות ביחידה בהתאם לסעיף 6 של חוק הארכיונים – שימור הידע הקיים באגף, תיעודו, וקידודו באופן שיאפשר שליפתו בצורה קלה ומהירה בעתיד בעת הצורך.
- ✓ מתן מענה לציבור בבקשות למידע – מתן מענה לבקשות לקבלת נסחים: תעודת רישום, תעודת שינוי שם, תמצית פרטי אגודה, דוח שעבודים, אימות תקנון.
- ✓ ניהול מערך התראות וקנסות – מענה לפניית של האגודות בנושא, התנהלות מול התובע של משרד הכלכלה בכל הקשור לבקשות לביטול קנס מנהלי/ בקשות להישפט, העברת תיקי קנסות ומתן המלצות ליחידת התביעות וביצוע מעקב אחר יישום ההחלטות.
- ✓ הנגשת מידע באמצעות – וובינרים, הדרכות, כנסים וימי עיון לבעלי תפקידים באגודות וחברים.

יחידות מטה

ביקורת פנים

כללי

אגף הביקורת הפנימית פועל מכוח חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 המחייב קיום ביקורת פנימית על ידי מבקר פנימי בכל גוף ציבורי.

האגף מבצע ביקורות יזומות ביחידות המשרד השונות בהתאם לתכנית עבודה המאושרת על ידי מנכ"ל המשרד, ביקורות מיוחדות אד הוק על פי צרכי המשרד ועוקב אחר תיקון ליקויים.

ייעודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית היא משאב ניהולי פנימי בלתי נפרד מהארגון, הפועלת לקידום מטרותיו ולשיפור וייעול דרכי עבודתו, תוך שמירת האינטרס הציבורי. כל זאת באמצעות בדיקת תקינות פעולתו של הגוף המבוקר מבחינת קיום החוק, הניהול התקין, טוהר המידות, החיסכון, היעילות והמועילות (אפקטיביות) של פעולות הארגון.

מטרת העל: להביא לשיפור איכות הניהול והביצוע ביחידות המשרד, לתרום לניצול יעיל של המשאבים ולשיפור איכות השירות לציבור בתחומי המשרד.

מטרות ומשימות

- לבחון את הפעילויות והליכי העבודה בארגון, לאתר סיכונים, כשלים וליקויים בעבודת יחידות המשרד השונות ובבקרה ובפיקוח שהן מבצעות ולספק להנהלת המשרד מידע לגביהם, זאת במגמה להביא לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם.
- לבחון האם פעילויות המשרד מבוצעות בהתאם להוראות החוקים הרלבנטיים, הנהלים, ההוראות והכללים החלים בתחום הפעילות.
- לבחון האם המטרות, היעדים ומדיניות הנהלת המשרד מושגים באפקטיביות.
- לבדוק האם בביצוע הפעילות נשמרים עקרונות המינהל התקין, טוהר המידות, החיסכון והיעילות.
- לבצע מעקב אחר תיקון הליקויים עליהם הצביעו דוחות ביקורת הפנים.
- לעקוב אחר תיקון הליקויים עליהם הצביעו דוחות מבקר המדינה, בהתאם למשאבים הקיימים.

אגף בכיר תקציבים והפיקוח על המחירים

אגף בכיר תקציבים והפיקוח על המחירים במשרד הכלכלה והתעשייה מוביל את ניהול תקציב המשרד ואת המדיניות הכלכלית בתחומי הפיקוח על מחירים. האגף משלב בין פעילות תקציבית רוחבית רחבת היקף לבין מומחיות רגולטורית וכלכלית, ונמצא בליבת קבלת ההחלטות האסטרטגיות של המשרד.

תחום התקציבים

בניית תקציב שנתי ותקצוב משימתי

האגף מופקד על גיבוש התקציב השנתי של משרד הכלכלה והתעשייה, תוך שימוש במערכת משימות תקציב, המאפשרת תכנון אסטרטגי וכמובן תקציבי. גישה זו מבטיחה הקצאה מדויקת ויעילה של משאבים בהתאם ליעדי המשרד.

ניהול תקציב שוטף ותקשורת מול האוצר

האגף מנהל את התקציב השוטף של כלל יחידות המשרד, לרבות ניהול הוצאות, העברות בין סעיפים, עדכונים תקופתיים ועמידה ביעדי ביצוע. האגף אמון על ניהול פניות תקציביות שוטפות מול אגף התקציבים במשרד האוצר, על בסיס ניתוחים תקציביים, צרכים דחופים ושינויים מדיניים ככל שעולים. בנוסף, האגף מייצג את המשרד בדיונים מול ועדת הכספים של הכנסת לצורך אישור תקציב המשרד ותקציב העודפים, לרבות הכנת חומרים מקצועיים והסברים לחברי הכנסת ולצוותי המקצוע.

תחום הפיקוח על המחירים

חברות בוועדת המחירים

האגף מייצג את משרד הכלכלה בוועדת המחירים הבין-משרדית (יחד עם משרד האוצר), הפועלת לקביעת והסרת פיקוח מחירים על מוצרים ושירותים חיוניים. תפקידו כולל ניתוח מבני עלויות, בחינת כדאיות כלכלית, ומידת הצורך בהמשך הפיקוח.

בחינה ויוזמה של פיקוח מחירים

האגף מבצע ניתוחים כלכליים שוטפים לצורך בחינת מוצרים קיימים בפיקוח, אשר תחת אחריות המשרד, וכן איתור מוצרים פוטנציאליים להחלה של פיקוח – בעיקר כשמתגלים שווקים ריכוזיים או חשש לתמחור מופרז.

ניתוחי שוק ורווחיות

האגף עורך באופן שוטף ניתוחים רוחביים של ריכוזיות ורווחיות בענפי צריכה מרכזיים, במטרה לזהות תופעות של רווחיות עודפת, חסמי כניסה, כשלים במנגנון המחירים ותלות בספקים מעטים. בשנה האחרונה מוביל האגף את פרויקט ניתוח 90 המוצרים, שמטרתו למפות את אחוזי הרווחיות של היצרן/היבואן וכן הקמעונאי מהמוצר הנבחן.

אגף בכיר רגולציה

אגף בכיר רגולציה פועל להפחתת בירוקרטיה, קידום אסדרה טובה, מטייבת ומיטיבה, תוך מתן שירות איכותי ומקצועי ליחידות המשרד וגופי הסמך, וזאת במטרה לקדם משק ושוק תחרותי בישראל, תוך שמירה על איזון בין צרכי העסקים והאזרחים.

על מנת לעמוד ביעוד, פועל האגף במספר מישורים מרכזיים:

- (א) **סיוע בקידום רפורמות רגולטוריות שתכליתן טיוב רגולציה והפחתת בירוקרטיה** – סיוע בקידום הרפורמות בייבוא המובלות על ידי מערך האסדרה עם משרדי הממשלה השונים ורשות האסדרה; סיוע בקידום טיוב הרגולציה בתעשייה המובלת על ידי מערך תעשייה ועוד
- (ב) **גיבוש עמדה משרדית לחיקוקים שונים** – ריכוז ותכלול עמדות היחידות המקצועיות של המשרד בכל הנוגע לכתיבת התייחסויות לחיקוקים שונים המובאים על ידי משרדים אחרים, לרבות ייצוג העמדות בוועדות הכנסת הרלוונטיות.
- (ג) **סיוע בגיבוש החלטות ממשלה** – התייחסות להחלטות ממשלה בכל הנוגע להיבטים רגולטוריים שיש לתת עליהם את הדעת, ככלים שתכליתם לסייע לצמיחה הכלכלית של המשק בישראל ולהבטיח חדשנות ופיתוח.
- (ד) **מיפוי ניתוח ופירוק חסמים רגולטוריים** – מיפוי רגולציה רלוונטית המשפיעה על מושאי המשרד ובניית תוכנית עבודה סדורה להפחתת נטל בירוקרטי וטיוב רגולציה.

בשנת 2025 ריכז האגף התייחסות משרדית של דברי החקיקה העיקריים הבאים:

שם החיקוק
גיבוש עמדה משרדית - תזכיר חוק הפיקדון על מכלי משקה
גיבוש עמדה משרדית - תזכיר חוק שירותי אבטחה
גיבוש עמדה משרדית - תזכיר חוק להסדרת הטיפול באריזות (תיקון - הסדרת התחרות)
גיבוש עמדה משרדית - חוק זכויות מבצעים ומשדרים (תיקון מס' 10)
גיבוש עמדה משרדית - תזכיר חוק הגנת הסייבר הלאומי
גיבוש עמדה משרדית - טיוטת צו תעריף המכס והפטורים ומס קנייה על טובין (העלאת תקרת הפטור ממע"מ בייבוא אישי)

בשנת 2025 פעל האגף בוועדות הכנסת השונות בחיקוקים העיקריים הבאים:

ועדה רלוונטית	שם החיקוק
ועדת כלכלה	חוק קידום התחרות בענפי המזון והפארם (תיקון מס' 9)
ועדת כלכלה	הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון – משלוח חשבונית ושובר זיכוי לצרכן בדרך מקוונת)
ועדת בריאות	הצעת חוק להגבלת השיווק של גז קצפות לצרכן
ועדת עבודה ורווחה	הצעת חוק הגנת השכר (תיקון מס' 32) (הגברת האכיפה – ניכויים משכר עבודה)
ועדת כלכלה	תיקון תקנות שירותי תשלום (פטור מהוראות החוק) (תיקון מס' 2) (תיקון)
ועדת כלכלה	הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 73)